

СО(Географія)_магістр_фаховий_2022

базовий рівень.

1. Першочергово загальна дидактика географії розглядає
 - а. особливості застосування основних положень загальної дидактики географії до процесу навчання за конкретними шкільними географічними курсами
 - б. процес навчання географії у школі у цілому
 - в. форми організації навчально-пізнавальної діяльності
 - г. роботу з географічними картами та іншими унаочнювальними засобами навчання
2. Важливими компонентами змісту дидактики географії є все, крім
 - а. загальна педагогічна мета навчання географії й конкретні освітні, ті, що розвивають, і виховні цілі;
 - б. зміст і структура шкільної географії;
 - в. предмети, що вивчаються у загальноосвітній школі;
 - г. організація навчально-пізнавальної діяльності учнів при навчанні географії;
3. Відомий дослідник-краєзнавець широкого профілю, нащадок запорізьких козаків, навчався в Харківському університеті, був учасником 10 великих експедицій, під час яких пройшов понад 75 тис. км. Він досліджував Алтай, Урал, Казахстан і Середню Азію, Східні (румунські) Карпати, Афганістан, очолив дві експедиції до Китаю.
 - а. Єгор Петрович Ковалевський
 - б. Василь Назарович Каразін
 - в. Володимир Іванович Вернадський
 - г. Володимир Михайлович Кубійович
4. Спостереження вчителя і за власною педагогічною діяльністю, й за навчально-пізнавальною діяльністю учнів, це
 - а. самоаналіз;
 - б. анкетування;
 - в. наукове спостереження;
 - г. самоспостереження;
5. До груп ключових географічних компетенцій НЕ належать:
 - а. навчально-пізнавальні компетенції;
 - б. здоров'язбережувальні компетенції;
 - в. комунікативні компетенції;
 - г. універсальні компетенції;
6. До теоретичних методів педагогічного наукового дослідження НЕ належить :
 - а. логічні методи;
 - б. експериментальний метод;
 - в. системно-числові методи;
 - г. метод вивчення першоджерел;
7. Стиль спілкування учителя з учнем, який найбільш ефективно реалізує суб'єкт-суб'єктну модель навчання. Він характеризується особистісно-орієнтованою взаємодією вчителя й учнів:
 - а. авторитарний;
 - б. ліберальний;

- в. демократичний;
- г. диктаторський;

8. Метод узагальнення характеризується як :

- а. логічно обґрунтований процес переходу від окремого до загального, результатом якого є отримання інтегрованих понять, суджень, умовиводів, законів, теорій;
- б. використання загальних наукових положень при дослідженні конкретного педагогічного об'єкта, предмета і процесу;
- в. з'ясування причинно-наслідкових зв'язків між різними об'єктами вивчення та узагальнення емпіричних даних шляхом просувань від конкретного до загального, від відомого до невідомого;
- г. уявний або практичний поділ об'єкта досліджень на структурні або структурно-функціональні складники;

9. Серед системно-числових методів педагогічного наукового дослідження присутній :

- а. ідеалізація;
- б. типізація;
- в. математично-статистичний метод;
- г. метод аналогії;

10. Педагогічним експериментом називають :

- а. наукове дослідження процесу навчання й виховання, яке створює можливість спостерігати певні складники цього процесу за умов їхнього контролю й обліку;
- б. метод, що виявляє й пояснює складні взаємозв'язки об'єктів вивчення та сприяє здійсненню їхньої класифікації й типізації;
- в. виявлення загальних й специфічних особливостей змісту об'єкта вивчення;
- г. формалізація складного об'єкта вивчення як цілісної системи й визначення співвідношення її структурно-функціональних частин;

11. Для річкової системи якого типу характерне приєднання приток під прямим кутом до головного русла?

- а. Деревовидної
- б. Доцентрової
- в. Прямокутної
- г. Мішаної

12. Навчальна функція краєзнавства —

- а. показує краєзнавство як окремий базовий курс елементарної шкільної географії, з якого починається вивчення систематичного курсу географії в школі;
- б. показує краєзнавство як структурну складову географічної науки з усіма притаманними їй методами дослідження;
- в. показує краєзнавство як дидактичний принцип, за допомогою якого можна підвищити ефективність навчально-виховного процесу в освітніх закладах;
- г. показує краєзнавство як напрям економіко-географічних наук, бо допомагає отримати широкий комплекс світоглядних знань про навколишній світ.

13. Наукова функція краєзнавства —

- а. показує краєзнавство як окремий базовий курс елементарної шкільної географії, з якого починається вивчення систематичного курсу географії в школі;
- б. показує краєзнавство як структурну складову географічної науки з усіма притаманними їй методами дослідження;
- в. показує краєзнавство як дидактичний принцип, за допомогою якого можна підвищити

ефективність навчально-виховного процесу в освітніх закладах, успішно отримувати знання про природу й життєдіяльність людини, допомагати формувати практичні уміння і навички;
г. показує краєзнавство як напрям економіко-географічних наук, бо допомагає отримати широкий комплекс світоглядних знань про навколишній світ.

14. Педагогічна функція краєзнавства —

- а. показує краєзнавство як окремий базовий курс елементарної шкільної географії;
- б. показує краєзнавство як структурну складову географічної науки з усіма притаманними їй методами дослідження;
- в. показує краєзнавство як дидактичний принцип, за допомогою якого можна підвищити ефективність навчально-виховного процесу в освітніх закладах, успішно отримувати знання про природу й життєдіяльність людини, допомагати формувати практичні уміння і навички;
- г. показує краєзнавство як напрям економіко-географічних наук.

15. Пізнавальна діяльність учнів пов'язана із:

- а. інформацією про літературу регіону, яка вийшла в минулому, або виходить тепер, вона досить різноманітна за видом видань, за призначенням, за періодичністю випуску і періодом, який охоплюється а також за тематикою;
- б. обмеженим збором інформації про літературу регіону, яка вийшла в минулому, або виходить тепер, її завданням є виявлення, облік і характеристика краєзнавчої літератури;
- в. аналізом краєзнавчої бібліографії досить різноманітної за видом видань, за призначенням і повнотою відбору літератури, за періодичністю випуску і періодом, який охоплюється а також за тематикою;
- г. спостереженням навколишнього середовища, в процесі її учні здобувають знання з безпосереднього оточення.

16. Дослідна краєзнавча діяльність учнів передбачає:

- а. пасивне спостереження навколишнього середовища, в процесі її учні здобувають знання з безпосереднього оточення;
- б. активну різноманітну роботу, творчий пошук ведеться на високому рівні практичної ініціативи, активності та емоційного настрою;
- в. аналіз краєзнавчої бібліографії досить різноманітної за видом видань, за призначенням і повнотою відбору літератури, за періодичністю випуску і періодом, який охоплюється а також за тематикою;
- г. обмежений збір інформації про літературу регіону, яка вийшла в минулому, або виходить тепер, її завданням є виявлення, облік і характеристика краєзнавчої літератури.

17. Педагог, який перший довів необхідність запровадження географії в школі як самостійного предмета, а також приділяв особливу увагу навчанню елементам фізичної й політичної географії на засадах вітчизнознавства :

- а. Я.А. Коменський;
- б. Харитон Чеботарьов;
- в. Василь Зуєв;
- г. К. Д. Ушинський;

18. До мети шкільної географічної освіти НЕ належить :

- а. всебічний розвиток особистості;
- б. створення навичок і накопичення досвіду самостійної навчально-пізнавальної діяльності;
- в. формування географічних компетенцій, спрямованих на їхнє застосування у майбутньому дорослому житті;
- г. підтримка фізичного здоров'я школярів;

19. У цілому в Африці переважає (80% території):

- а. рівнинний рельєф
- б. гірський рельєф
- в. вузькі та глибокі озера
- г. хребти Східно-африканського плоскогір'я

20. Об'єкти глобального рівня переважно вивчаються на уроках географії у :

- а. 6-му класі;
- б. 7-му і 9–11-х класах;
- в. 8-му класі;
- г. щороку;

21. До складу емпіричних географічних знань як типу НЕ входить :

- а. географічні факти;
- б. номенклатура;
- в. досвід творчої діяльності;
- г. уявлення;

22. В основі материка Антарктиди знаходиться Антарктична докембрійська платформа, яка раніше була частиною давнього материка:

- а. Лавразія
- б. Гондвана
- в. Африка
- г. Південна Америка

23. Своєрідний стандарт шкільної географічної освіти, який затверджений Міністерством освіти, науки, молоді та спорту України. Він визначає зміст географії у школі, її структуру, послідовність навчання за курсами, розділами й темами, а також систему необхідних знань, умінь і навичок, які має бути сформовано у школярів, це :

- а. Навчальна програма з географії;
- б. Державний стандарт базової і повної середньої освіти;
- в. Державна програма "Вчитель";
- г. Національна доктрина розвитку освіти;

24. Географічна інформаційна система (ГІС) – це

- а. автоматизована система збору, збереження, обробки і аналізу географічної інформації, яка побудована на базі електронної обчислювальної техніки
- б. дослідження ландшафтних передумов виникнення і поширення захворювань
- в. розробка схеми або проекту найбільш раціонального територіально- господарського устрою території з метою забезпечення оптимальних умов для розвитку промислового і сільськогосподарського виробництва
- г. формування поля радіоактивного забруднення як на етапі первинного випадання радіонуклідів, так і в процесі їх вторинного перерозподілу

25. План, який складається на основі навчальної програми для загальноосвітніх навчальних закладів з географії на рік або семестр. У ньому зазначаються розділи й теми певного курсу, кількість уроків, теми уроків і календарні строки та обов'язково наводиться зміст практичних робіт, передбачених програмою :

- а. план-конспект;
- б. поурочний план;

- в. календарно-тематичний план;
- г. авторська модель;

26. Який когнітивний процес є найважливішим та накопичує набутий раніше досвід людини у вигляді уявлень і знань :

- а. розуміння;
- б. сприйняття;
- в. пам'ять;
- г. мислення;

27. Серед етапів процесу навчання географії виділяють ПЕРШИЙ :

- а. перевірка й оцінювання рівня засвоєння знань, умінь і навичок школярів;
- б. систематизація й узагальнення засвоєних географічних знань і вмінь учнів;
- в. формування понять, які відображають суть географічних об'єктів вивчення;
- г. постановка цілей і завдань, загальна мотивація діяльності учнів;

28. Принципи навчання – це :

- а. система провідних ідей, положень і нормативно-методичних вимог до організації й здійснення навчально-виховного процесу, які мають характер норм і загальних указівок, що втілюються у конкретні правила навчання географії;
- б. сукупність об'єктивних, істотних, стійких і повторюваних зв'язків між компонентами навчально-виховного процесу, які зумовлюють ефективність навчання географії;
- в. закономірний перебіг педагогічної взаємодії, який характеризується постійною взаємозалежною діяльністю вчителя й навчально-пізнавальною діяльністю учнів;
- г. дидактично перероблена й обґрунтована та призначена для освітянських цілей система географічних наукових знань;

29. Географічні закономірності – це :

- а. узагальнена форма відображення дійсності, зміст якої у цілому визначається суттєвими ознаками географічних об'єктів, процесів і явищ і відношеннями між ними;
- б. необхідність приділення уваги кожній ланці причинно-наслідкових зв'язків при їхньому навчальному моделюванні;
- в. об'єктивно існуючий постійний взаємозв'язок між географічними об'єктами, процесами та явищами, зумовлений їхньою сутністю;
- г. забезпечення різноманітності методичних навчальних прийомів і форм організації навчання при повторюванні й закріпленні географічних понять;

30. Найвища вершина Карпатської гірської країни знаходиться у масиві:

- а. Ретезат;
- б. Фегераш;
- в. Татри;
- г. Родна

31. Метод досліджень моделювання —

- а. базовий краєзнавчий метод, який використовується майже в усіх регіональних дослідженнях. Цей метод є специфічним і формується, на думку Є. Б. Алаєва, як "триєдиний" підхід у дослідженні, що зумовлює дотримання територіальності, комплексності, конкретності;
- б. загальнонауковий метод, застосування якого дає змогу вивчати об'єкт не безпосередньо, а за допомогою ідеальної (уявної) чи матеріальної моделі;
- в. група наукових методів, які дають змогу вивчати досліджуваний об'єкт з використанням математичного апарату;

г. один із найпоширеніших методів дослідження. Хоча він і відомий з давніх часів, але його слід відносити до сучасних, якщо розглядати як особливу форму просторового моделювання. Адже карта — це логічна образно-знакова модель території, яка цілеспрямовано відображає об'єкти, явища, зв'язки і взаємозалежності, що належать до цієї території.

32. Математичні методи досліджень —

- а. базовий краєзнавчий метод, який використовується майже в усіх регіональних дослідженнях. Цей метод є специфічним і формується, на думку Є. Б. Алаєва, як "триєдиний" підхід у дослідженні, що зумовлює дотримання територіальності, комплексності, конкретності;
- б. загальнонауковий метод, застосування якого дає змогу вивчати об'єкт не безпосередньо, а за допомогою ідеальної (уявної) чи матеріальної моделі;
- в. група наукових методів, які дають змогу вивчати досліджуваний об'єкт з використанням математичного апарату;
- г. метод комплексного вивчення економічних явищ і процесів у межах обраної території, виявлення взаємозв'язку і взаємозалежності між економічними показниками, що характеризують стан розвитку туристичної галузі в краї, вивчення господарських явищ і процесів у динаміці тощо.

33. Залучає учнів до процесу розв'язування проблеми як засобу організації їхньої навчально-пізнавальної діяльності, метод навчання :

- а. репродуктивний метод;
- б. метод проблемного викладання навчального матеріалу;
- в. евристичний метод;
- г. дослідницький метод;

34. Соціологічний метод досліджень —

- а. метод комплексного вивчення економічних явищ і процесів у межах обраної території, виявлення взаємозв'язку і взаємозалежності між економічними показниками, вивчення господарських явищ і процесів у динаміці тощо;
- б. метод комплексного вивчення суспільних явищ і процесів у межах обраної території, споживчо-туристичних уподобань і рекреаційних потреб населення, його вікової і соціальної структури тощо;
- в. загальнонауковий метод, застосування якого дає змогу вивчати об'єкт не безпосередньо, а за допомогою ідеальної (уявної) чи матеріальної моделі;
- г. письмове або усне опитування місцевих краєзнавців або просто жителів населеного пункту, за певною анкетною чи спеціально складеними запитаннями, для збирання масового матеріалу.

35. Найбільшу глибину Атлантичний океан має у межах:

- а. рифтової зони Серединно-Атлантичного хребта
- б. жолоба Пуерто-Ріко
- в. Північно-Атлантичного хребта
- г. Південно-Атлантичного хребта

36. Геоінформаційна модельна задача відшукування найбільш ефективного маршруту (маршруту найменшої вартості з урахуванням додатково заданих чинників) між вузлами мережі, ЦЕ :

- а. маршрут найменшої вартості;
- б. маршрутизація;
- в. екологічна стежка;
- г. маршрутно-оптимізаційна модель;

37. До яких методичних прийомів навчання географії належать розповідь, пояснення, інструктаж, читання вчителем уголос, робота з текстом підручника, бесіда, дискусія й навчальна (шкільна) лекція:

- а. ілюстративно-демонстраційних;
- б. прикладних методичних;
- в. вербальних;
- г. невербальних;

38. Програмне освітнє краєзнавство —

- а. завдання і зміст визначаються навчальною програмою, і воно є обов'язковим для всіх, хто навчається в цьому освітньому закладі. Може бути урочним і позаурочним;
- б. зміст і завдання визначаються навчально-виховним планом і не є обов'язковими. Розрізняють два основні напрямки позакласної краєзнавчої роботи: туризм та експедиції;
- в. комплексне наукове краєзнавче дослідження певної території країни державними науковими установами;
- г. система краєзнавчої освіти в навчально-виховній роботі освітніх закладів, яка проводиться за різними напрямками та полягає у всебічному вивченні, з навчально-виховною метою, свого краю за різними джерелами.

39. Створив вчення про біосферу, праці з геохімії та геології, які мали значний вплив на розвиток різних наукових напрямків географії

- а. В. Вернадський
- б. П. Тутковський
- в. В. Кубійович
- г. Б. Срезневський

40. Вербальний методичний прийом навчання географії, який поділяється на вступний, поточний і заключний. Складається з коротких, лаконічних і чітких вказівок щодо виконання певної дії учнями:

- а. інструктаж;
- б. навчальна розповідь;
- в. навчальне пояснення;
- г. читання вголос;

41. Прогулянка –

- а. діяльність різноманітних недержавних громадських товариств, спілок, об'єднань тощо;
- б. це форма, яка має мету дати певні знання, щось нове чи закріпити наявні знання. Проводяться протягом усього року, має свою мету, тему, план і свої методи роботи;
- в. тривалість їх коливається від 1 до 30 днів. Проводяться спостереження різноманітних об'єктів, явищ і процесів, які зустрічаються на маршруті за тривалою і широкою запланованою програмою;
- г. найпростіша форма роботи із туристами у самодіяльних організаціях. Вони не потребують особливих витрат і спеціального туристського спорядження.

42. Екскурсія –

- а. найпростіша форма роботи із туристами у самодіяльних організаціях;
- б. це форма, яка має мету дати певні знання, щось нове чи закріпити наявні знання. Проводяться протягом усього року, має свою мету, тему, план і свої методи роботи;
- в. тривалість їх коливається від 1 до 30 днів. Проводяться спостереження різноманітних об'єктів, явищ і процесів, які зустрічаються на маршруті за тривалою і широкою запланованою програмою;

г. туристсько-екскурсійна робота, що має на меті проведення краєзнавчих досліджень певного району, області, краю.

43. Туристські подорожі і походи –

- а. найпростіша форма роботи із туристами у самодіяльних організаціях;
- б. це форма, яка має мету дати певні знання, щось нове чи закріпити наявні знання. Проводяться протягом усього року, має свою мету, тему, план і свої методи роботи;
- в. тривалість їх коливається від 1 до 30 днів. Проводяться спостереження різноманітних об'єктів, явищ і процесів, які зустрічаються на маршруті;
- г. краєзнавче дослідження певної території організованою групою людей.

44. До яких методичних прийомів навчання географії належать ілюстрування, демонстрування й демонстраційний навчальний дослід:

- а. ілюстративно-демонстраційних;
- б. прикладних методичних;
- в. вербальних;
- г. невербальних;

45. Виберіть поняття, що належить до метеорологічних величин:

- а. Тиск повітря, його температура, вологість
- б. Гроза, град, гало, ожеледь
- в. Густина повітря, туман
- г. Всі відповіді правильні

46. Засоби навчання географії, це :

- а. природні й штучні засоби, що виконують функції носіїв географічної інформації, знарядь створення інформаційно-предметного середовища навчального процесу й інструментів навчально-пізнавальної діяльності;
- б. вербальний методичний прийом навчання географії, який складається з коротких, лаконічних і чітких вказівок щодо виконання певної дії учнями;
- в. доказове викладення теоретичного навчального матеріалу, підґрунтям якого є словесне тлумачення теоретичних положень щодо сутності географічних причинно-наслідкових зв'язків, гіпотез;
- г. публічне обговорення певного проблемного питання з обов'язковою наявністю альтернативних думок щодо шляхів його розв'язання;

47. Дидактичний принцип науковості –

- а. використовується перш за все в плануванні туристсько-краєзнавчої і екскурсійної роботи і реалізується в системному підході до рішення цієї задачі;
- б. виконує особливу роль, бо тільки згуртований колектив може пройти складний маршрут, виконати поставлені задачі, уникнути травм і нещасних випадків;
- в. дотримання цього принципу припускає побудову такої педагогічної системи, складові частини якої органічно взаємозв'язані, утворюють цілісну єдність;
- г. реалізується через здатність одноомментно впливати на інтелектуальну, емоційну і вольову сфери учнів.

48. Типами групи приладно-природничих засобів є :

- а. вербальні, ілюстративно- зображувальні, аудіовізуальні, графічно-знакові, картографічні, прототипні;
- б. геодезично-топографічні, метеорологічні, гідрологічні, геометричні;
- в. інформаційно- мережні, організаційно-забезпечувальні, системно позиційно-навігаційні;

г. власне комп'ютерні, автономні аудіовізуалізаційні, інформаційно накопичувальні, позиційнонавігаційні;

49. Принцип послідовності і систематичності –

- а. використовується перш за все в плануванні туристсько-краєзнавчої і екскурсійної роботи і реалізується в системному підході до рішення цієї задачі;
- б. виконує особливу роль, бо тільки згуртований колектив може пройти складний маршрут, виконати поставлені задачі, уникнути травм і нещасних випадків;
- в. полягає в систематизації знань в процесі навчально-виховної роботи;
- г. дотримання цього принципу припускає побудову такої педагогічної системи, складові частини якої органічно взаємозв'язані, утворюють цілісну єдність.

50. Принцип доступності –

- а. реалізується повною мірою, оскільки туристсько-краєзнавча діяльність володіє найбільшою демократичністю, яка припускає успішну участь в ній школярів з будь-яким рівнем розвитку;
- б. реалізується через навколишню дійсність, яка дає учням можливість своїми очима побачити об'єкти, які важко, а іноді і неможливо представити повністю по опису;
- в. реалізується через здатність одноомментно впливати на інтелектуальну, емоційну і вольову сфери учнів;
- г. виконує особливу роль, бо тільки згуртований колектив може пройти складний маршрут, виконати поставлені задачі, уникнути травм і нещасних випадків.

51. Підготовчий етап до туристського походу:

- а. повинен обмежуватись акліматизацією і тренувальними, ознайомчими походами;
- б. не повинен обмежуватись акліматизацією і тренувальними, ознайомчими походами;
- в. не повинен включати акліматизацію і тренувальні, ознайомчі походи;
- г. повинен обмежуватись проведенням польових краєзнавчих досліджень.

52. Автор, який сформулював правила, у яких принцип наочності знаходить своє конкретне втілення, а саме: 1) від близького до далекого; 2) від простого до складного; 3) від відомого до невідомого :

- а. А. Дістервег;
- б. Й. Песталоцці;
- в. Я.А. Коменський;
- г. В. О. Сухомлинський;

53. Найвища вершина Південних Карпат:

- а. Бельяніца;
- б. Кукурбета;
- в. Тарниця;
- г. Молдов'яну

54. Палеогеоморфологічний метод дослідження в геоморфології

- а. полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
- б. ґрунтується на вивченні геологічної інформації
- в. ґрунтується на вивченні різноманітної геологічної та палеогеографічної інформації
- г. передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів

55. Туристські маршрути визначаються :

- а. розміщенням населених пунктів, корисними копалинами, способом пересування;
- б. способом ночівлі;

- в. інтересами та особистими уподобаннями учасників походу;
 - г. віком учасників та їх інтелектуальним рівнем.
56. Що є джерелом ендогенних процесів на Землі?
- а. внутрішня енергія Землі
 - б. енергія Сонця
 - в. гравітаційна енергія планети
 - г. дія припливних сил Місяця та Сонця
57. До груп картографічних прийомів НЕ належить:
- а. візуальний аналіз і опис карт;
 - б. хімічний аналіз карт;
 - в. графічно-образний аналіз карт;
 - г. картометрично-морфометричний аналіз карт;
58. У Південній Америці трав'янисті угруповання з більш-менш зімкнутим травостоєм, що складаються переважно із ксерофільних рослин називаються
- а. степи
 - б. пампи, пампаси
 - в. прерії
 - г. сельва
59. До графічно-знакових географічних навчальних моделей належать всі, КРІМ:
- а. аналітично-ілюстративні;
 - б. логічні;
 - в. картографічно-геоінформаційні;
 - г. комбіновані;
60. Найвища вершина Східних Карпат знаходиться у масиві:
- а. Ретезат;
 - б. Фегераш;
 - в. Татри;
 - г. Родна (Роднянські Альпи)
61. Графічно-знакова навчальна модель, що є математично визначеним, зменшеним і генералізованим зображенням поверхні Землі, яке показує розташовані або спроектовані на неї об'єкти у прийнятій системі умовних знаків, це :
- а. картографічна проекція;
 - б. географічна карта;
 - в. геоінформаційна модель;
 - г. картограма;
62. Масштаб карти, який відповідає від 1:200 000 – до 1:1 000 000 :
- а. великомасштабна;
 - б. топографічна;
 - в. середньомасштабна;
 - г. дрібномасштабна;
63. Систематизація навчальних карт за масштабом. За цією ознакою карти доцільно розподіляти на:
- а. топографічні, середньомасштабні, дрібномасштабні;
 - б. великомасштабні, середньомасштабні, маломасштабні;

- в. топографічні, дрібномасштабні;
- г. великомасштабні, топографічні, дрібномасштабні;

64. Структурно-логічні географічні навчальні моделі, у залежності від спрямування діяльності, покликані виконувати всі функції, КРІМ :

- а. ілюстративна;
- б. спонукальна;
- в. евристична;
- г. експериментальна;

65. Карти або картосхеми з розміщеними різними видами діаграм, які відображають, зазвичай, кількісні географічні атрибути зазначених одиниць, це :

- а. картограми;
- б. картосхеми;
- в. картодіаграми;
- г. діаграми;

66. Керівник (інструктор) групи, що разом вирушає у похід:

- а. здійснює керівництво окремими роботами при підготовці до подорожі, і частиною групи в разі її поділу на маршруті;
- б. очолює підготовку до походу і його здійснення, на нього покладається відповідальність за безпеку учасників подорожі;
- в. відповідає за побір і збереження групового спорядження і продуктів харчування;
- г. перед початком подорожі проходить спеціальну підготовку з надання першої медичної допомоги.

67. До типів географічних умінь належать:

- а. інтелектуальні, пізнавальні, навчальні;
- б. прикладних умінь, пізнавальні, умінь географічного моделювання;
- в. інтелектуальні, навчальні, прикладних умінь, умінь географічного моделювання;
- г. інтелектуальні, прикладних умінь, пізнавальні;

68. Ери в історії розвитку Землі змінювалися у такому порядку

- а. протерозойська, архейська, мезозойська, кайнозойська, палеозойська
- б. архейська, протерозойська, палеозойська, мезозойська, кайнозойська
- в. кайнозойська, протерозойська, палеозойська, мезозойська, архейська
- г. палеозойська, архейська, протерозойська, кайнозойська, мезозойська

69. Підземні води, які лежать нижче ґрунтових і відділені від них водонепроникними породами, називаються:

- а. седиментаційними водами
- б. міжпластовими водами
- в. магматичними водами
- г. ґрунтовими водами

70. Інтерактивною формою, яка використовується для створення на уроці ситуації, яка дає змогу школярам засвоювати великий обсяг географічної інформації за короткий час, специфікою при цьому є міграція учнів між мікрогрупами й експертними групами, є :

- а. Спільний проект
- б. Пошук інформації
- в. Мозаїка
- г. Коло ідей

71. Методи навчання географії – це :

- а. упорядкована взаємопов'язана діяльність учителя й учнів у процесі навчання географії, спрямована на досягнення навчальної мети;
- б. діяльність, яка не має заздалегідь заданих і достеменно окреслених результатів;
- в. історично зумовлений цілісний образ довкілля, який ґрунтується на знаннях про природу Землі;
- г. автоматизовані способи виконання дій, які застосовуються учнями без обмірковування алгоритму їхнього виконання;

72. Розташуйте шари атмосфери від поверхні Землі і до космічного простору за ознакою зміни температури повітря:

- а. тропосфера – стратосфера – мезосфера – термосфера – екзосфера
- б. стратосфера – мезосфера – тропосфера – термосфера – екзосфера
- в. гомосфера – гетеросфера
- г. озоносфера – іоносфера – нейросфера

73. Розташуйте шари атмосфери від поверхні Землі і до космічного простору за ознакою складу повітря:

- а. гомосфера – гетеросфера
- б. стратосфера – тропосфера – мезосфера – термосфера – екзосфера
- в. стратосфера – мезосфера – термосфера
- г. озоносфера – іоносфера – нейросфера

74. Є декілька основних рівнів вмінь роботи учнів з картами, до них НЕ належить :

- а. розуміння карти;
- б. читання карти;
- в. знання карти;
- г. перекладання карти;

75. Альбедо – це:

- а. відношення поглинутої радіації до тієї, що надійшла на земну поверхню
- б. відношення радіації що надійшла на земну поверхню до відбитої
- в. відношення розсіяної радіації до тієї, що надійшла на земну поверхню
- г. відношення відбитої радіації до тієї, що надійшла на земну поверхню

76. Вміння розпізнавати географічну дійсність, що зображено на карті за допомогою поєднання її математичної основи й просторового розміщення умовних позначень, ЦЕ :

- а. розуміння карти;
- б. читання карти;
- в. знання карти;
- г. перекладання карти;

77. Антициклони – це:

- а. стійкі повітряні течії сезонного характеру
- б. системи замкнутих ізобар, які обмежують зону низького тиску
- в. системи замкнутих ізобар, які обмежують зону високого тиску
- г. постійний рух повітря від тропіків до екватора

78. Впродовж кайнозойської ери відбувається горотворення:

- а. байкальське;
- б. альпійське;

- в. каледонське;
- г. герцинське.

79. Під впливом внутрішніх процесів сформувались найбільші (планетарні) форми земної поверхні:

- а. материки і западини океанів;
- б. хребти і улоговини;
- в. яри і балки;
- г. горби і скелі.

80. Частину Карпатської гірської країни, яка простяглася від річки Попрад (басейн Вісли) до річки Прагова (басейн Дунаю), називають:

- а. Південними Карпатами;
- б. Східними Карпатами;
- в. Західними Карпатами;
- г. Сербськими Карпатами

81. Узбережну частину океану з глибинами до 200 м називають:

- а. шельфом;
- б. океанічною котловиною;
- в. материковим схилом;
- г. ложем океану.

82. Коритовидна долина, зроблена льодовиком і заповнена річковими долинами називається

- а. пік
- б. трог
- в. перевал
- г. хребет

83. Різновидом інформаційних технологій, який є інтеграцією технологій, яка дозволяє інформаційним системам спільно вводити, обробляти, зберігати, передавати й відтворювати такі типи даних, як текст, графіка, нерухомі зображення, анімація, є :

- а. інформаційні технології;
- б. мультимедійні технології;
- в. електронний підручник;
- г. підручник з географії;

84. У якій частині материка розміщені найбільші болота Євразії?

- а. північні;
- б. східній;
- в. західній;
- г. південній.

85. До функціональних переваг електронного підручника НЕ належить:

- а. компактність;
- б. поліфункціональність використання;
- в. низька інформативність;
- г. можливістю використання для навчання і для викладання;

86. До озер утворених у тектонічних розломах належать озера:

- а. Онезьке, Каспійське;
- б. Байкал, Мертве море;

- в. Балхаш, Ельтон;
- г. Світязь, Аральське.

87. Вулканічні гори

- а. є продуктом акумулятивної діяльності вулканів, їх утворенню передують тектонічні розломи земної кори
- б. можуть сформуватися тільки при розчленуванні припіднятих ділянок і по суті представляють собою одну із стадій розвитку рельєфу високо піднятих, плоских або хвилястих рівнин
- в. це ті, в утворенні яких визначальну роль відігравали тектонічні процеси – складкоутворення і скиди
- г. правильної відповіді немає

88. Ерозійні гори

- а. є продуктом акумулятивної діяльності вулканів, їх утворенню передують тектонічні розломи земної кори
- б. можуть сформуватися тільки при розчленуванні припіднятих ділянок і по суті представляють собою одну із стадій розвитку рельєфу високо піднятих, плоских або хвилястих рівнин
- в. це ті, в утворенні яких визначальну роль відігравали тектонічні процеси – складкоутворення і скиди
- г. правильної відповіді немає

89. Тектонічні гори

- а. є продуктом акумулятивної діяльності вулканів, їх утворенню передують тектонічні розломи земної кори
- б. можуть сформуватися тільки при розчленуванні припіднятих ділянок і по суті представляють собою одну із стадій розвитку рельєфу високо піднятих, плоских або хвилястих рівнин
- в. це ті, в утворенні яких визначальну роль відігравали тектонічні процеси – складкоутворення і скиди
- г. правильної відповіді немає

90. Виберіть твердження, що стосується біосфери

- а. розташована на контакті газової, літогенної і водної оболонок Землі і займає придонну частину повітряного океану й поверхневий горизонт кори вивітрювання і акваторій планети
- б. найпростіша за складом компонентів, найбільш анізотропна у просторі і найдинамічніша в часі
- в. структурно складається з найвищого, найщільнішого і багатого енергією горизонту тропосфери, ґрунту із підґрунтям, придонних горизонтів водних просторів, рослин, тварин й мікроорганізмів
- г. цілісна частина ландшафтної оболонки Землі, що утворилася в результаті складної й тривалої взаємодії основних геокомпонентів планети в певних умовах середовища, і як наслідок - набула характерного вигляду в просторі

91. Процес отримання інформації щодо поверхні Землі і об'єктів, розташованих на ній або в її надрах, дистанційними методами, ЦЕ :

- а. непрямий метод збору даних;
- б. прямий метод збору даних;
- в. дистанційне зондування;
- г. просторове розрізнення;

92. До географічних наслідків осьового обертання Землі не належить
- сплюснутість фігури планети
 - зміна пір року
 - добовий хід температури
 - дія сили Коріоліса
93. Санітарно-гігієнічні вимоги до уроку географії НЕ передбачають:
- утримання приміщення, де проводиться урок, у належному санітарно-гігієнічному стані;
 - демократичний стиль спілкування вчителя з учнями;
 - забезпечення норм освітлення приміщення;
 - забезпечення температурного режиму приміщення;
94. Загальний принцип подавання просторових даних у геоінформаційних системах або ж перетворення географічного простору у бази даних ГІС відображено у ланцюжку:
- реальний світ – подавання фахівця-географа – картографічне подавання – комп'ютеризоване подавання;
 - подавання фахівця-географа – реальний світ – картографічне подавання;
 - реальний світ – подавання фахівця-географа – картографічне подавання;
 - реальний світ – картографічне подавання – комп'ютеризоване подавання;
95. Кут між площиною екватора і прямовисною лінією до даної точки
- географічна широта
 - географічна висота
 - географічна довгота
 - змінюється від 0 до 180°
96. Найвища вершина Сербських Карпат:
- Шиляк;
 - Кукурбета;
 - Тарниця;
 - Пеляга
97. Енергію течії річок, яку можна використати для виробництва електроенергії, за геосферним підходом відносять до ресурсів
- літосфери
 - атмосфери
 - гідросфери
 - біосфери
98. За ходом маршруту при геологічних дослідженнях:
- збирають відомості про режим ріки, особливо в періоди високої або низької води;
 - описуються відслонення, реєструються водні джерела, відбираються зразки порід і проб води;
 - порівнюючи висоти джерел і рівні стояння вод у колодязях з урізом води в річці, переконуються в нерівній поверхні горизонту підземних вод;
 - дають характеристику підземних пластів та рекомендації щодо їх раціонального використання та охорони.
99. Серадос характерні для
- Амазонії
 - Венесуели

- в. Бразилії
- г. Канади

100. Виберіть правильну закономірність:

- а. Густота річкової мережі в Карпатах і південних областях України характеризується приблизно однаковими значеннями
- б. Густота річкової мережі більша в Карпатах, ніж в південних районах України
- в. Немає чіткої залежності між густотою річкової мережі в Карпатах та південних районах України
- г. Густота річкової мережі менша в Карпатах, ніж в південних районах України

101. Ельзасці – етнічна група (2,3 %) населення

- а. Люксембургу
- б. Франції
- в. Німеччини
- г. Швейцарії

102. Фарерці - народ, який розмовляє мовою, яка відноситься до

- а. германської мовної групи
- б. слов'янської мовної групи
- в. романської мовної групи
- г. кельтської мовної групи

103. Етнографічну специфіку мають провансальці, пікардійці, бургундці, гасконці у

- а. Франції
- б. Італії
- в. Бельгії
- г. Швейцарії

104. Геоморфологічні процеси та їх наслідки, форми рельєфу за геосферним підходом, відносять до ресурсів нематеріального виробництва

- а. літосфери
- б. атмосфери
- в. гідросфери
- г. біосфери

105. Понад 93 % народу проживає в Бельгії, де складають 32 % усього населення країни, належать до романської мовної групи

- а. валони
- б. фризи
- в. фламандці
- г. пікти

106. Виберіть визначення, що відповідає поняттю межені ріки:

- а. Сукупність боліт, озер, тимчасових водотоків, штучних водоймищ
- б. Це період нормального рівня ріки
- в. Період короточасного нерегулярного підйому рівня води, викликаний переважно випаданням дощів
- г. Це період значного підйому рівня води в річці, який повторюється в один і той же час щорічно

107. До народів балтійської мовної групи відносять

- а. литовців і латишів
- б. естонців і латишів
- в. естонців і литовців
- г. кашубів і готландців

108. Природокористування це

- а. особливий сфера національного господарського комплексу і світового господарства
- б. синонім до терміну суспільне виробництво
- в. сукупність процесів, які спрямовані на використання природи з метою задоволення суспільних потреб
- г. процес залучення людиною природних ресурсів тільки до матеріального виробництва

109. Глибоководні жолоби у Тихому океані розміщені здебільшого у:

- а. його периферійних частинах
- б. центральній частині
- в. жолобів немає взагалі
- г. є поодинокі повсюди

110. Американська нація виникла, вважає Е.Сміт, внаслідок спроби об'єднати культури послідовних хвиль, в основному

- а. африканських емігрантів
- б. азійських емігрантів
- в. латиноамериканських емігрантів
- г. європейських емігрантів

111. Геоморфологічні дослідження - це вивчення:

- а. рельєфу певної території та процесів, що його формують і змінюють;
- б. внутрішньої будови і корисних копалин території;
- в. підземних вод, які являють собою один з найбільш поширених видів корисних копалин;
- г. про сукупність нерівностей поверхні суходолу, дна океанів і морів, різноманітних за обрисами, розмірами, походженням, будовою, віком та історією розвитку.

112. Нова хвиля європейської колонізації США, яка в основному йшла з країн Центральної і Східної Європи

- а. кінець XIX ст.
- б. кінець XII ст.
- в. початок XVI ст.
- г. початок XVIII ст.

113. Більшість американців мексиканського походження зберігають свою ідентичність і проживають на

- а. південному-заході США
- б. північному-заході США
- в. півдні США
- г. північному-сході США

114. Процес виникнення американської спільноти в деякій мірі пояснює теорія, яка отримала свою назву від вислову емігранта Ізраеля Зангвіла

- а. Теорія етногенезу Гімільова
- б. Теорія "плавильного котла"
- в. Теорія змови
- г. Теорія мозаїчної культури

115. Близько 84% громадян Канади розмовляє
- а. англійською мовою
 - б. українською мовою
 - в. французькою мовою
 - г. мовами аборигенних спільнот
116. Близько 31 % громадян Канади розмовляє
- а. французькою мовою
 - б. українською мовою
 - в. англійською мовою
 - г. мовами аборигенних спільнот
117. Франкоканадці проживають переважно в межах
- а. провінції Квебек, та прилеглих територій Онтаріо та Нью-Брансуїку
 - б. провінції Британська Колумбія
 - в. провінції Манітоба
 - г. провінцій Альберта і Саскачеван
118. Центр англо-канадського світу із сучасною промисловістю (проживає 71% англоканадців)
- а. провінція Онтаріо
 - б. провінція Британська Колумбія
 - в. провінція Манітоба
 - г. провінції Альберта і Саскачеван
119. Найбільше українців Канади проживає у
- а. провінціях Онтаріо, Квебек
 - б. провінції Британська Колумбія
 - в. провінціях Манітоба, Саскачеван, Альберта
 - г. провінції Нова Шотландія
120. Мову майя і деякі споріднені з нею мови до сьогодні вживають в межах
- а. Північної Гватемали, Белізу і мексиканського півострова Юкатан
 - б. Східного Нікарагуа і Західного Гондурасу
 - в. Сальвадору і Коста-Ріки
 - г. Східної Панами і Північної Колумбії
121. На місці столиці ацтеків Теночтітлану, розвинулось найбільше місто на американському континенті
- а. Мехіко
 - б. Нью-Йорк
 - в. Сан-Паулу
 - г. Буенос-Айрес
122. Поступово у Латинській Америці сформувались специфічні групи нащадків іспанців і португальців, відомих як
- а. креоли
 - б. інуїти
 - в. самба
 - г. аглокіни
123. Переважаюча більшість латиноамериканців (від 79 до 97%)

- а. католики
- б. євангелісти
- в. баптисти
- г. прихильники корінних релігій (анемізм, вуду, шаманізм, культ Сонця та ін.)

124. Неабияке значення для становлення етнічної картини Африки відіграла велика міграція народів банту із сучасних

- а. Ефіопії і Кенії
- б. Нігерії та Камеруну
- в. Сенегалу і Гамбії
- г. Мозамбіку і Зімбабве

125. У регіоні переважають народи банту 78%, бушмени і готтентоти – 0,5%, нащадків вихідців з країн Європи разом з метисами – 19%, переселенців з Азії – 2%

- а. Південна Африка
- б. Центральна Африка
- в. Північна Африка
- г. Східна Африка

126. Хто з перелічених груп не належить до етнографічних груп в Україні

- а. караїми
- б. гуцули
- в. бойки
- г. лемки

127. Дослідження підземних вод з учнями проводиться:

- а. на значній глибині у місцях карстових порожнин;
- б. в місцях їх природних виходів на земну поверхню (джерелах), а також у колодязях і свердловинах;
- в. між водопроникним та водотривким шарами порід, а також у артезіанських свердловинах;
- г. на глибинах, які перевищують 15 м.

128. Мови якої мовної сім'ї є найбільш поширеними у світі. Ними розмовляють близько 50% населення світу

- а. індоевропейська
- б. семіто-хамітська
- в. нігеро-кордофанська
- г. уральська

129. Які із запропонованих мов належать до групи "ізолюваних"

- а. мова індіанців Патагонії та Океанії
- б. баскська, австралійська
- в. корейська, латинська,
- г. японська, айнська, баскська

130. Котрі із перелічених мов належать до індоевропейської мовної сім'ї, балто-слов'янської групи

- а. чеська, словацька, угорська, білоруська
- б. українська, польська, чеська, македонська, лужитська
- в. литовська, латвійська, естонська,
- г. польська, сербська, хорватська, румунська

131. Віруючі якої із світових релігій поділяються на сунітів і шиїтів

- а. іслам
- б. християнство
- в. будизм
- г. конфуціанство

132. Слово "ресурс" означає

- а. запас речовини
- б. умови для існування чогось
- в. закономірності розвитку процесу
- г. дефіцит речовини

133. Історично обумовлена сукупність видів господарської (економічної) діяльності певної держави, взаємопов'язаних між собою поділом праці

- а. локальна економіка
- б. регіональна економіка
- в. національна економіка
- г. світова економіка

134. Форма організації виробництва, яка може бути предметною і подетальною

- а. кооперування
- б. комбінування
- в. спеціалізація
- г. концентрація

135. Знаходить свій прояв у формуванні промислових вузлів та агломерацій, промислових районів

- а. агломерування
- б. комбінування
- в. спеціалізація
- г. концентрація

136. На автомобільних заводах 40—60 % загального обсягу продукції становить та, що надходить із суміжних підприємств - це прояв

- а. кооперування
- б. комбінування
- в. спеціалізації
- г. концентрації

137. Нафта займає у паливно-енергетичному балансі світу орієнтовно

- а. 28 %
- б. 38 %
- в. 22 %
- г. 18 %

138. Серед 4 провідних регіонів хімічної промисловості немає

- а. Західної Європи
- б. Японії
- в. країн Перської затоки
- г. Центральної Америки

139. Річка Огайо є важливим водним транспортним шляхом у

- а. Узбекистані
 - б. Італії
 - в. Канаді
 - г. США
140. Річка Янцзи є важливим джерелом водопостачання у
- а. Китаї
 - б. Італії
 - в. Канаді
 - г. США
141. Ця латиноамериканська країна омивається водами Карибського моря
- а. Чилі
 - б. Ямайка
 - в. Бразилія
 - г. Аргентина
142. До найбільших міст світу відносять нігерійський
- а. Белен
 - б. Лагос
 - в. Порту-Алегрі
 - г. Беллу-Орізонті
143. Найбільш повноводна судноплавна річка на території Парагваю
- а. Ріо-Гранде
 - б. Парагвай
 - в. Амазонка
 - г. Ріо-Негру
144. Найбільше значення еко-туризм має для економіки
- а. Джибуті
 - б. Кабо-Верде
 - в. Гамбії
 - г. Кенії
145. На території цієї країни є високогірні області Гімалаїв
- а. Уругвай
 - б. Іран
 - в. Бутан
 - г. Тайланд
146. На території цієї країни є високогірні області Атласу
- а. Куба
 - б. Марокко
 - в. Лівія
 - г. Ємен
147. Серед наведених латиноамериканських країн найкраще машинобудування розвинене у
- а. Болівії
 - б. Мексиці
 - в. Уругваї
 - г. Парагваї

148. Експорт продукту переробки кокосових пальм – копри – є головною галуззю спеціалізації держави
- а. Кірибаті
 - б. Канади
 - в. Австралії
 - г. Сінгапуру
149. Найвища тривалість життя спостерігається в країнах, які знаходяться в регіоні
- а. Східна Африка
 - б. Східна Азія
 - в. Південна Африка
 - г. Південна Азія
150. З метою більш повного і раціонального використання озер у народному господарстві країни проводиться їх всебічне вивчення спеціалістами –
- а. кріологами;
 - б. гідрологами;
 - в. геологами;
 - г. лімнологами.
151. Серед зазначених країн найвищий рівень дитячої смертності спостерігається у
- а. Малайзії
 - б. Туреччині
 - в. Таджикистані
 - г. Сінгапурі
152. Найнижчий рівень дитячої смертності спостерігається у
- а. Туреччині
 - б. Ізраїлі
 - в. Японії
 - г. ОАЕ
153. Традиційно більше бажане народження хлопчиків, яке порушує статеву структуру населення спостерігається у
- а. Лаосі
 - б. Ізраїлі
 - в. Індії
 - г. Кіпрі
154. Більшість населення сповідує іслам у
- а. Лаосі
 - б. Ізраїлі
 - в. Туркменістані
 - г. Кіпрі
155. Більшість населення сповідує буддизм у
- а. Шрі-Ланці
 - б. Ізраїлі
 - в. Пакистані
 - г. Лівані
156. Більшість населення сповідує християнство у

- а. Лаосі
- б. Ізраїлі
- в. Пакистані
- г. Філіппінах

157. Найбільший мегаполіс світу (Токайдо — 34,6 млн ос.) сформувався із двох міських ядер

- а. Кіото і Осаки
- б. Саппоро і Токіо
- в. Хіросіми і Нагасаки
- г. Токіо і Йокагами

158. За якою ознакою здійснюється поділ атмосфери на тропосферу, стратосферу, мезосферу, термосферу та екзосферу:

- а. за характером зміни температури повітря з висотою
- б. за складом повітря
- в. за характером фізико-хімічних процесів
- г. за взаємодією з підстилаючою поверхнею

159. За якою ознакою здійснюється поділ атмосфери на гомосферу та гетеросферу:

- а. за складом повітря
- б. за взаємодією з підстилаючою поверхнею
- в. за характером зміни температури повітря з висотою
- г. за характером фізико-хімічних процесів

160. За якою ознакою здійснюється поділ атмосфери на озоносферу, іоносферу, нейросферу, хемосферу:

- а. за характером фізико-хімічних процесів
- б. за складом повітря
- в. за взаємодією з підстилаючою поверхнею
- г. за характером зміни температури повітря з висотою

161. Опис берегів озера після обстеження включає:

- а. порізаність берегової лінії, зразки відслонень, флора і т.п.;
- б. прозорість, смак, запах, температура;
- в. вивчення будови озерної улоговини, визначення її походження, визначення типу озера;
- г. висоту, крутість, ґрунти, місця розмивання берегів, наявність рослинності та ступінь заростання.

162. Визначення властивостей та якості води в озері включає:

- а. порізаність берегової лінії, зразки відслонень, флора і т.п.;
- б. прозорість, смак, запах, температура;
- в. вивчення будови озерної улоговини, визначення її походження, визначення типу озера;
- г. взяття проби води на аналіз.

163. Радіальне (променисто видне) розчленування гір – це коли

- а. окремі гірські хребти виходять з гірського вузла у різних напрямках. Переважно це важко прохідна країна;
- б. від головного вододільного хребта більш-менш перпендикулярно йому відходять інші
- в. від головного хребта відходять бокові хребти з однобічним напрямом, прикриваючи під гострим кутом один одного
- г. правильної відповіді немає

164. Болота досліджують за такою схемою:
- а. загальні відомості про болото, визначення розмірів болота, обстеження джерел живлення болота, характеристика рослинності болота тощо;
 - б. назва, місцезнаходження, умови утворення тощо;
 - в. атмосферні опади, підземні вода, води поверхневого стоку, весняні води;
 - г. будова, рельєф, ґрунти, клімат.
165. Визначення розмірів болота включає:
- а. ширину, глибину, довжину, площу ;
 - б. атмосферні опади, підземні вода, води поверхневого стоку, весняні води;
 - в. потужність, тип і якість торфу в різних шарах;
 - г. ширину, довжину, площу.
166. Обстеження джерел живлення болота включає:
- а. ширину, довжину, площу;
 - б. атмосферні опади, підземні води, води поверхневого стоку, весняні води;
 - в. потужність, тип і якість торфу в різних шарах;
 - г. ширину, глибину, довжину, площу.
167. Метеорологічні дослідження передбачають:
- а. вивчення циркуляції повітряних мас, формування циклонів та антициклонів;
 - б. спостереження за погодою і на шкільному географічному майданчику, вивчення мікроклімату свого краю та району туристської подорожі;
 - в. опрацювання теоретичного матеріалу щодо вивчення синоптичних особливостей території України, руху повітряних мас на території свого краю та району туристської подорожі;
 - г. складання календаря погоди та передача інформації до ЗМІ.
168. Для одержання точних вимірів, кожний метеорологічний прилад:
- а. повинен використовуватись не довше трьох років;
 - б. повинен бути абсолютно новим;
 - в. необхідно звірити в метеобюро чи на метеорологічній станції;
 - г. необхідно звірити самому перед спостереженням.
169. Метеорологічні спостереження рекомендується проводити з:
- а. досить відкритого майданчика, щоб по можливості було видно весь горизонт;
 - б. з найбільш типового для даної місцевості ландшафту;
 - в. у якомога більш захищеному від сильних вітрів та інших несприятливих метеорологічних явищ майданчику;
 - г. в період весняно-літніх сільськогосподарських робіт.
170. Мангрові ліси властиві переважно поясам
- а. екваторіальному і тропічному
 - б. субтропічному і помірному
 - в. помірному і субарктичному
 - г. субарктичному та субантарктичному
171. За морфологією виділяються наступні типи гір:
- а. високі, середні і низькі
 - б. складчасті, брилові, складчасто-брилові і столово-брилові

- в. тектонічні, акумулятивні і ерозійні
 - г. прадавні, давні, сучасні
172. Молоді складчасті гори характеризуються
- а. поступовому зниженні їх абсолютної висоти, зникненні різких форм
 - б. великими амплітудами висот, крутизною і скелястістю схилів
 - в. заокругленими вершинами, виположеними схилами
 - г. тривалою докембрійською історією формування
173. На земній поверхні брилові гори
- а. займають більшу площу, ніж складчасті
 - б. займають однакову площу зі складчастими
 - в. займають меншу площу, ніж складчасті
 - г. старі і зруйновані
174. При розломах і зміщеннях ділянок земної кори виникають гори
- а. складчасті
 - б. флішеві
 - в. столово-брилові
 - г. залишкові
175. Столово-брилові гори зустрічаються
- а. дуже рідко
 - б. дуже часто
 - в. тільки на островах
 - г. тільки на дні океану
176. Тусоки - степові формації з низькорослих злаків є у
- а. Північній Америці
 - б. Забайкаллі
 - в. Новій Зеландії
 - г. Південній Америці
177. Виберіть предмет дослідження біогеографії
- а. живі організми та їх угруповання в межах біосфери та її просторових частин усіх масштабних рівнів
 - б. матеріальні об'єкти дослідження (рослини, тварини, регіони), й ідеальні реалії (знання суб'єкта-дослідника та його попередників)
 - в. закони й закономірності поширення й розміщення живих організмів та їх угруповань у просторі й часі залежно від їхніх адаптивних можливостей та впливу на них екологічних чинників
 - г. властивості і ознаки ПТК як природних тіл і об'єктів природокористування: генезис, просторова структура, тенденції функціонування, динаміки і розвитку, стійкість до зовнішнього впливу і можливості саморегуляції, природно-ресурсний потенціал
178. Моніторинг стану біотичних ресурсів
- а. полягає у вивченні динаміки острівних форм, зв'язку між кількістю видів і площею островів, співвідношенням процесів колонізації островів і вимиранням видів, яку застосовували А. Уоллес, Ф. Пренстон, Ф. Дарлінгтон, Р. Мак-Артур і Є. Вільсон
 - б. з науково пошукового напрямку перетворився на практичну сферу діяльності, оскільки за допомогою індикаційних досліджень вдалося відкрити не одне родовище корисних копалин
 - в. ґрунтується на мережі біосферних заповідників і дистанційних методах спостереження

г. вивчає живі організми та їхні угруповання, які перебувають у тісній єдності з абіотичним природним довкіллям, видовий склад і структуру екосистем, що перебувають в динамічному зв'язку із зміною геопросторових чинників у просторі й часі

179. Геноегеографія вивчає

- а. просторову мінливість генетичного фонду (в межах ареалу виду) на підставі синтезу методів географії, генетики й екології
- б. живі організми та їхні угруповання, які перебувають у тісній єдності з абіотичним природним довкіллям, видовий склад і структуру екосистем, що перебувають в динамічному зв'язку із зміною геопросторових чинників у просторі й часі
- в. динаміку острівних форм, зв'язки між кількістю видів і площею островів, співвідношенням процесів колонізації островів і вимиранням видів, яку застосовували А. Уоллес, Ф. Пренстон, Ф. Дарлінгтон, Р. Мак-Артур і Є. Вільсон
- г. вивчає раціональне природокористування через мережі біосферних заповідників за допомогою дистанційних методів спостереження

180. Географічні знання античності узагальнив у сімнадцяти книгах під загальною назвою "Географія" давньогрецький учений

- а. Аристотель (384-322 рр. до н. е.)
- б. Теофраст (372-287 рр. до н. е.)
- в. Л. Гіні (початок XVI ст.)
- г. Страбон (64-63 рр. до н. е. - 23-24 рр. н. е.)

181. Збирання колекцій рослин, щоб дати точне визначення найбільш типових і цікавих з них, називається:

- а. гербаризація;
- б. утилізація;
- в. моніторинг;
- г. фіто індикація.

182. Коефіцієнт проективного покриття означає:

- а. встановлення основних закономірностей розміщення рослинності по території;
- б. ступінь покриття поверхні ґрунту певним видом рослинного світу і виражається у відсотках;
- в. виявлення корисних дикоростучих і декоративних рослин, пошук лікарських рослин;
- г. виявлення закономірностей поширення ендемів (види яких більше нема ніде, вони поширені тільки на тій чи ін.. місцевості).

183. Геосинклінальними областями називаються

- а. окремі підняття
- б. виходи на поверхню кристалічних порід
- в. ділянки, які характеризуються інтенсивними рухами земної кори і гороутворенням
- г. западини

184. Геосинкліналі характеризуються

- а. інтенсивною тектонічною рухливістю
- б. малорухливістю
- в. стійкістю і незмінністю впродовж тисячоліть
- г. немає правильної відповіді

185. За визначенням В.Е. Хаїна, геосинкліналі – це

- а. зони високої рухливості, значного розчленування і підвищеної проникності земної кори, які характеризуються на початкових стадіях свого розвитку переважанням інтенсивних занурень, а на заключних – інтенсивних піднять
 - б. ділянка земної кори з відносно малою інтенсивністю тектонічних рухів і магматичних проявів
 - в. фундамент, що складається з інтенсивно деформованих кристалічних і метаморфічних гірських порід
 - г. статичні утворення
186. На ранніх етапах розвитку геосинкліналь представляє собою
- а. морську область зі складним рельєфом, де виділяються мілководдя, глибоководні морські западини, ланцюги островів з характерним для них вулканічним рельєфом
 - б. складний складчастий пояс – мегантиклінорій з системою окремих синкліноріїв і антикліноріїв
 - в. ділянку земної кори з відносно малою інтенсивністю тектонічних рухів і магматичних проявів
 - г. правильної відповіді немає
187. На місці піднять складчастих структур утворюються:
- а. заглибини
 - б. западини
 - в. синклінорії
 - г. антиклінорії
188. Фенологічні дослідження передбачають:
- а. аналіз спостережень явищ природи, пов'язаних з періодичними /сезонними/ змінами кліматичних умов протягом року;
 - б. Вивчення видового складу та особливостей розподілу тваринного світу рідного краю і районів туристських подорожей;
 - в. дослідження з метою вивчення рослинності рідного краю і районів туристських подорожей;
 - г. вивчення ґрунтів за станом родючості полів того господарства, на певній території.
189. З північного заходу Українські Карпати межують із:
- а. Татрами
 - б. Роднянськими Альпами;
 - в. Бещадами;
 - г. Молдово-Семиградськими Карпати
190. Найвища вершина Карпатської гірської країни:
- а. Говерла;
 - б. Герлаховський штит;
 - в. П'єтрос;
 - г. Молдов'яну
191. Найвища вершина Карпатської гірської країни знаходиться у:
- а. Південних Карпатах;
 - б. Східних Карпатах;
 - в. Західних Карпатах;
 - г. Сербських Карпатах
192. Найвища вершина Західних Бескидів у Польщі гора:

- а. Баб'я;
- б. Кукурбета;
- в. Тарниця;
- г. Равка

193. Головні потоки туристів формуються в:

- а. Південній Америці та Африці;
- б. Північній та Південній Америці;
- в. Близькому Сході та Африці;
- г. Європі та Північній Америці.

194. До структур байкальського віку (байкаліди) належить:

- а. хребти Буреїнський і Малий Хінган;
- б. Кузнецький Алатау;
- в. Східний Саян;
- г. Великий Хінган.

195. Герцинські складчасті структури сформували:

- а. хребти Буреїнський і Малий Хінган;
- б. Кузнецький Алатау;
- в. Східний Саян;
- г. Великий Хінган.

196. Мета і завдання шкільного краєзнавчого музею –

- а. вироблення в учнів практичних навиків пошуково-дослідної роботи, вдосконаленню навчально-виховного процесу, організація туристичних походів і мандрівок;
- б. сприяння вдосконаленню навчально-виховного процесу, організацію туристсько-краєзнавчих вечорів та екскурсій;
- в. сприяння розширенню світогляду і вихованню пізнавальних інтересів і здібностей, виробленню в учнів практичних навиків пошуково-дослідної роботи, вдосконаленню навчально-виховного процесу;
- г. організація та проведення туристсько-краєзнавчих вечорів.

197. Поняття "ноосфера" (νοοσ - з грец. - розум і ασφάίρα - куля), або сфера розуму, запровадили

- а. М. Вавилов і О. Гумбольт
- б. Е. Леруа і Е. Геккель
- в. А. Тенслі і К. Мьобіус
- г. Е. Леруа і П. Теяр-де-Шарден

198. Стан біосфери, у якому людська діяльність відіграє головну роль, В. Вернадський називав

- а. екзосферою
- б. антропосферою
- в. ноосферою
- г. біосферою

199. Льодовики здійснюють механічний вплив на тверду поверхню: рухаючись по схилу, вони виносять за межі снігової лінії продукти руйнування гірських порід і залишають їх у вигляді

- а. моренних гряд і конусів виносу
- б. пікоподібної форми вершин
- в. коритовидних долин
- г. столових гір

200. Ілюстрування, демонстрування й демонстраційний навчальний дослід належать до методичних прийомів навчання географії :

- а. ілюстративно-демонстраційних;
- б. прикладних методичних;
- в. вербальних;
- г. невербальних;

201. Усне розгорнуте інформаційно-доказове викладання великого за обсягом і складного за логічною побудовою географічного навчального матеріалу із застосуванням прийомів активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів і тривалістю викладання, як правило, 10–25 хвилин, це :

- а. навчальна дискусія;
- б. навчальна (шкільна) лекція;
- в. інструктаж;
- г. наукова розповідь;

202. Навчальна дискусія як вербальний методичний прийом навчання географії – це :

- а. діалоговий (інтерактивний) методичний прийом навчання географії, який ґрунтується на запитаннях і відповідях вчителя й учнів;
- б. вербальний методичний прийом навчання географії, який складається з коротких, лаконічних і чітких вказівок щодо виконання певної дії учнями;
- в. доказове викладення теоретичного навчального матеріалу, підґрунтям якого є словесне тлумачення теоретичних положень щодо сутності географічних причинно-наслідкових зв'язків, гіпотез;
- г. публічне обговорення певного проблемного питання з обов'язковою наявністю альтернативних думок щодо шляхів його розв'язання;

203. Бесіда, яка характеризується тим, що вчитель планує її у такий спосіб, щоб раніше сформовані знання становили основу для самостійного пошуку й здобування учнями нових знань :

- а. катехізична;
- б. евристична;
- в. навчальна;
- г. альтернативна;

204. Структура шкільного краєзнавчого музею залежить:

- а. від обдарованості і рівня вчителів – предметників;
- б. від його профілю та від кількості зібраного краєзнавчого матеріалу;
- в. від кількості учнів та педколективу школи;
- г. від вимог директора школи та організатора позакласної виховної роботи.

205. Вербальний методичний прийом навчання географії, який складається з коротких, лаконічних і чітких вказівок щодо виконання певної дії учнями. Поділяється на вступний, поточний і заключний :

- а. інструктаж;
- б. навчальна розповідь;
- в. навчальне пояснення;
- г. читання вголос;

206. Навчальне пояснення як вербальний методичний прийом навчання географії має таку ознаку :

- а. має довільний описовий характер;
- б. розвиває уяву й естетичні почуття учнів;

- в. має доказовий характер;
- г. відрізняється стислістю;

207. Оприлюднення певного вагомого науково-дослідницького результату, який відповідає всім головним канонам наукового дослідження теоретичного чи експериментально-практичного рівня, ЦЕ:

- а. науково-популярна розповідь;
- б. наукова розповідь;
- в. художня розповідь;
- г. описова розповідь;

208. Шкільний музей повинен бути постійною творчою лабораторією:

- а. для обдарованих дітей
- б. для підготовки вчителів до уроків
- в. для учнів та всіх жителів населеного пункту
- г. для всього шкільного колективу

209. За особливостями заглиблення в явища дійсності навчальна розповідь може бути

- а. художньою, науковою, науково-популярною, описовою
- б. науковою, художньою
- в. художньою, науковою, публіцистичною
- г. описовою

210. Пошук матеріалів повинен проводитися:

- а. швидко, періодично та цілеспрямовано
- б. планомірно, постійно і цілеспрямовано
- в. планомірно, швидко і періодично, залежно від необхідності
- г. 3-4рази на навчальний семестр

211. Розповідь, пояснення, інструктаж, читання вчителем уголос, робота з текстом підручника, бесіда, дискусія й навчальна (шкільна) лекція належать до методичних прийомів навчання географії

- а. ілюстративно-демонстраційних
- б. прикладних методичних
- в. вербальних
- г. невербальних

212. Середня освіта поділяється на

- а. середню, вищу та професійну
- б. позашкільну, шкільну, професійну
- в. початкову, базову та профільну
- г. основну, додаткову та спеціалізовану

213. Початкова середня освіта триває

- а. 3 роки
- б. 4 роки
- в. 5 років
- г. 6 років

214. Базова середня освіта триватиме

- а. 3 роки
- б. 4 роки

- в. 5 років
- г. 6 років

215. Профільна середня освіта триватиме

- а. 3 роки
- б. 4 роки
- в. 5 років
- г. 6 років

216. Скільки класів охоплює початкова середня освіта?

- а. 1-3 класи
- б. 1-4 класи
- в. 1-5 класи
- г. 1-6 класи

217. Скільки класів охопить базова середня освіта?

- а. 3-9 класи
- б. 4-9 класи
- в. 5-9 класи
- г. 5-10 класи

218. Скільки класів охопить профільна середня освіта?

- а. 9-12 класи
- б. 9-11 класи
- в. 10-11 класи
- г. 10-12 класи

219. Після закінчення 9 класу діти продовжуватимуть навчання у

- а. гімназіях та вищих навчальних закладах
- б. приватних та державних вищих навчальних закладах
- в. початковій та базовій середній школі
- г. ліцеях (зкладах старшої або профільної школи) або ж здобуватимуть професійну освіту

220. За допомогою державної підсумкової атестації знання учнів перевірятимуть

- а. після закінчення кожного рівня
- б. тільки після 4 класу
- в. тільки після 9 класу
- г. тільки після 12 класу

221. Після закінчення кожного рівня знання учнів перевірятимуть за допомогою державної підсумкової атестації. Після 4 класу це буде

- а. зовнішнє незалежне оцінювання
- б. моніторинг
- в. усний екзамен із трьох предметів
- г. письмовий екзамен із чотирьох предметів

222. В академічних ліцеях учні зможуть

- а. здобути середню освіту і, водночас, першу професію
- б. глибоко підготуватися до вищої освіти
- в. вивчити тільки один із предметів на дуже високому рівні
- г. здобути професію, не здобуваючи середньої освіти

223. У професійних ліцеях учні зможуть
- глибоко підготуватися до вищої освіти
 - здобути середню освіту і, водночас, першу професію
 - вивчити тільки один із предметів на дуже високому рівні
 - здобути професію, не здобуваючи середньої освіти
224. Кожен ліцей буде
- окремою юридичною особою
 - філією базової середньої школи
 - філією вищого навчального закладу
 - початковою ланкою професійної освіти
225. Виділяються складчасті пояси такого віку:
- протерозойського, каледонського, герцинського і альпійського
 - докембрійського, післякембрійського, антропогенного і сучасного
 - докембрійського, герцинського і антропогенного
 - кайнозойського, мезозойського, антропогенного і неогенного
226. Індейнґ (ліс з іну - з диптерокарпових) - сухий і сонячний ліс, середня висота дерев 8-24 м; стовбури дерев покручені, з непропорційно товстими гілками характерний для
- Індії
 - М'янми
 - Бразилії
 - Казахстану
227. До омолоджених гір герцинського горотворення у Євразії не належать гори:
- Алтай;
 - Тянь-Шань;
 - Кунь-лунь;
 - Уральські.
228. До Альпійсько-Гімалайського поясу відносять гори:
- Гімалаї, Тянь-Шань, Алтай, Альпи;
 - Гімалаї, Кавказ, Альпи, Карпати;
 - Гімалаї, Тибет, Кавказ, Іранське нагір'я;
 - Гімалаї, Кавказ, Уральські гори, Альпи.
229. Критеріями ефективності застосування певного методу навчання географії є всі, КРІМ :
- відповідність змісту географічного навчального матеріалу;
 - пізнавальні можливості школярів;
 - забезпеченість процесу навчання географії навчальними засобами й джерелами знань;
 - низька результативність використання певного методу;
230. Опорний заклад освіти – це
- сукупність закладів освіти (їхніх філій), у тому числі закладів позашкільної освіти, закладів культури, фізичної культури і спорту, що забезпечують доступність освіти для осіб, які проживають на відповідній території.
 - заклад загальної середньої освіти, що має зручне розташування для підвезення дітей з інших населених пунктів та який забезпечує на належному рівні здобуття профільної освіти
 - територіально відокремлений структурний підрозділ, що не має статусу юридичної особи та діє на підставі положення, затвердженого засновником відповідного закладу освіти

г. органи місцевого самоврядування різних адміністративно-територіальних одиниць, які мають право прийняти спільне рішення про організацію здобуття початкової, базової та профільної середньої освіти в закладі освіти

231. Філія закладу освіти - це

- а. сукупність закладів освіти (їхніх філій), у тому числі закладів позашкільної освіти, закладів культури, фізичної культури і спорту, що забезпечують доступність освіти для осіб, які проживають на відповідній території.
- б. заклад загальної середньої освіти, що має зручне розташування для підвезення дітей з інших населених пунктів та який забезпечує на належному рівні здобуття профільної освіти
- в. територіально відокремлений структурний підрозділ, що не має статусу юридичної особи та діє на підставі положення, затвердженого засновником відповідного закладу освіти
- г. органи місцевого самоврядування різних адміністративно-територіальних одиниць, які мають право прийняти спільне рішення про організацію здобуття початкової, базової та профільної середньої освіти в закладі освіти

232. Математична компетентність в географії передбачає вміння

- а. застосовувати математичні методи для розв'язання географічних проблем і задач, розуміти і використовувати математичні моделі природних та суспільних явищ і процесів
- б. пояснювати явища в живій природі, використовуючи наукове мислення, самостійно чи в групі досліджувати живу природу, аналізувати і визначати проблеми довкілля
- в. використовувати сучасні цифрові технології і пристрої для спостереження за довкіллям, явищами і процесами в суспільстві і живій природі
- г. організувати й оцінювати свою навчально-пізнавальну діяльність, зокрема самостійно чи в групі планувати і проводити спостереження або експерименти, реалізовувати проекти, ставити перед собою цілі і досягати їх, вибудовувати власну траєкторію розвитку впродовж життя

233. Основні компетентності у природничих науках і технологіях в географії передбачають вміння

- а. застосовувати математичні методи для розв'язання географічних проблем і задач, розуміти і використовувати математичні моделі природних та суспільних явищ і процесів
- б. пояснювати явища в живій природі, використовуючи наукове мислення, самостійно чи в групі досліджувати живу природу, аналізувати і визначати проблеми довкілля
- в. використовувати сучасні цифрові технології і пристрої для спостереження за довкіллям, явищами і процесами в суспільстві і живій природі
- г. організувати й оцінювати свою навчально-пізнавальну діяльність, зокрема самостійно чи в групі планувати і проводити спостереження або експерименти, реалізовувати проекти, ставити перед собою цілі і досягати їх, вибудовувати власну траєкторію розвитку впродовж життя

234. Метод навчання географії, призначений для поступового залучення учнів до творчої діяльності. За цим методом школярі, під керівництвом учителя, вчать самостійно вирішувати проблемні завдання :

- а. частково-пошуковий (евристичний) метод;
- б. дослідницький метод;
- в. репродуктивний метод;
- г. пояснювально-ілюстративний метод;

235. Метод навчання, який залучає учнів до процесу розв'язування проблеми як засобу організації їхньої навчально-пізнавальної діяльності :

- а. репродуктивний метод;
- б. метод проблемного викладання навчального матеріалу;

- в. евристичний метод;
- г. дослідницький метод;

236. За характером навчально-пізнавальної діяльності учнів виокремлюють такі методи навчання географії, КРІМ :

- а. пояснювально-ілюстративний;
- б. репродуктивний;
- в. частково-пошуковий;
- г. інформаційний;

237. Упорядкована взаємопов'язана діяльність учителя й учнів у процесі навчання географії, спрямована на досягнення навчальної мети, це :

- а. методи навчання географії;
- б. концептуально-пізнавальна діяльність;
- в. географічне навчальне моделювання;
- г. суб'єктивний аспект навчальної діяльності;

238. Творець біогеохімії, засновник вітчизняної школи геохіміків, основоположник учення про біосферу та ноосферу, історик науки, філософ, натураліст. У 1917–1921 рр. працював в Україні, організатор і перший президент Української Академії наук, почесний академік ряду зарубіжних академій.

- а. Володимир Іванович Вернадський
- б. Степан Львович Рудницький
- в. Володимир Михайлович Кубійович
- г. Павло Аполлонович Тутковський

239. Географічні гіпотези й теорії, поняття, причинно-наслідкові зв'язки та закономірності, це види :

- а. теоретичних географічних знань;
- б. практичних географічних знань;
- в. емпіричних географічних знань;
- г. навчально-пізнавальної діяльності учнів;

240. Відповідно до структури навчальної програми з географії у 6 класі вивчається

- а. Загальна географія
- б. Материки й океани
- в. Україна у світі: природа, населення
- г. Україна і світове господарство

241. Вид емпіричних знань, почуттєво-наочні образи природних чи соціально-економічних об'єктів, процесів і явищ, ЦЕ :

- а. географічні факти;
- б. номенклатура;
- в. досвід творчої діяльності;
- г. географічні уявлення;

242. Відомий український географ і геолог. У 1882 р. закінчив Київський університет і працював у ньому з 1884 по 1895 рр., завідував кафедрою географії цього ж університету (з 1914 р.), був одним з ініціаторів створення Української академії наук, автор багатьох праць з геології та гідрогеології, фізико-географічного районування України, навчальних посібників для студентів вищих закладів освіти – це

- а. Павло Аполлонович Тутковський
- б. Степан Львович Рудницький
- в. Микола Ізмаїлович Дмитрієв
- г. Володимир Михайлович Кубійович

243. Зміст принципу, який відображається у забезпеченні всебічного вивчення учнями своєї місцевості й використанні краєзнавчого матеріалу в процесі навчання :

- а. краєзнавчий;
- б. емоційності навчання;
- в. практичної спрямованості навчання;
- г. науковості навчання;

244. Зміст принципу, який відображається у спонуканні школяра, який є суб'єктом навчання географії, до активної участі у навчальному процесі й самостійного усвідомлення знань в умовах власної інтенсивної пізнавальної діяльності :

- а. систематичності й послідовності навчання;
- б. наочності у навчанні;
- в. індивідуального підходу до учнів;
- г. свідомості й активності учнів у навчанні;

245. Український географ, демограф, картограф, головний редактор 10-томної "Енциклопедії українознавства". Впродовж 1928-1939 рр. працював у Краківському університеті, Українському вільному університеті. Разом з колективом авторів видав такі народознавчі праці, як "Атлас України і суміжних країн", "Географія українських і суміжних земель".

- а. Володимир Михайлович Кубійович
- б. Степан Львович Рудницький
- в. Павло Аполлонович Тутковський
- г. Володимир Іванович Вернадський

246. Стиль спілкування учителя з учнем, який характеризується особистісно-орієнтованою взаємодією вчителя й учнів і найбільш ефективно реалізує суб'єкт-суб'єктну модель навчання :

- а. авторитарний;
- б. ліберальний;
- в. демократичний;
- г. диктаторський;

247. Першим етапом процесу навчання географії є :

- а. перевірка й оцінювання рівня засвоєння знань, умінь і навичок школярів;
- б. систематизація й узагальнення засвоєних географічних знань і вмінь учнів;
- в. формування понять, які відображають суть географічних об'єктів вивчення;
- г. постановка цілей і завдань, загальна мотивація діяльності учнів;

248. Метою вивчення наскрізної змістової лінії "Екологічна безпека та сталий розвиток" у географії є формування

- а. в учнів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, щоб вони зберігали і захищали довкілля і усвідомлювали сталий розвиток, були готові брати участь у вирішенні питань довкілля і розвитку суспільства
- б. відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства, а також важливість національної ініціативи; спирається у своїй діяльності на культурні традиції і вектори розвитку держави
- в. учня духовно, емоційно, соціально і фізично повноцінним членом суспільства, який здатний вести здоровий спосіб життя, допомагати у формуванні безпечного здорового

життєвого середовища.

г. кращого розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо); розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі

249. Метою вивчення наскрізної змістової лінії "Громадянська відповідальність" у географії є формування

а. в учнів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, щоб вони зберігали і захищали довкілля і усвідомлювали сталий розвиток, були готові брати участь у вирішенні питань довкілля і розвитку суспільства

б. відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства, а також важливість національної ініціативи; спирається у своїй діяльності на культурні традиції і вектори розвитку держави

в. учня духовно, емоційно, соціально і фізично повноцінним членом суспільства, який здатний вести здоровий спосіб життя, допомагати у формуванні безпечного здорового життєвого середовища.

г. кращого розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо); розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі

250. Метою вивчення наскрізної змістової лінії "Здоров'я і безпека" у географії є прагнення сформулювати

а. в учнів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, щоб вони зберігали і захищали довкілля і усвідомлювали сталий розвиток, були готові брати участь у вирішенні питань довкілля і розвитку суспільства

б. відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства, а також важливість національної ініціативи; спирається у своїй діяльності на культурні традиції і вектори розвитку держави

в. учня духовно, емоційно, соціально і фізично повноцінним членом суспільства, який здатний вести здоровий спосіб життя, допомагати у формуванні безпечного здорового життєвого середовища.

г. кращого розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо); розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі

251. Метою вивчення наскрізної змістової лінії "Підприємливість і фінансова грамотність" у географії є забезпечення

а. в учнів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, щоб вони зберігали і захищали довкілля і усвідомлювали сталий розвиток, були готові брати участь у вирішенні питань довкілля і розвитку суспільства

б. відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства, а також важливість національної ініціативи; спирається у своїй діяльності на культурні традиції і вектори розвитку держави

в. учня духовно, емоційно, соціально і фізично повноцінним членом суспільства, який здатний вести здоровий спосіб життя, допомагати у формуванні безпечного здорового життєвого середовища.

г. кращого розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо);

розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі

252. Сукупністю взаємопов'язаних змістових орієнтацій, знань, умінь, навичок і досвіду діяльності учнів стосовно певного кола об'єктів реальної дійсності, необхідних для особисто- й соціально-значущої продуктивної діяльності школярів, називається :

- а. освітня компетенція;
- б. загальна дидактика географії;
- в. соціально-економічні курси;
- г. змістова основа;

253. Створення моделі як заміника певного оригінального географічного об'єкта вивчення, який зберігає основні властивості цього об'єкта та підтримує активну навчально-пізнавальну діяльність учнів, ЦЕ :

- а. географічний об'єкт вивчення;
- б. концептуально-пізнавальна діяльність;
- в. географічне навчальне моделювання;
- г. методична форма організації навчання;

254. До теоретичних методів педагогічного наукового дослідження не належить :

- а. логічні методи;
- б. експериментальний метод;
- в. системно-числові методи;
- г. метод вивчення першоджерел;

255. Метод узагальнення – це :

- а. логічно обґрунтований процес переходу від окремого до загального, результатом якого є отримання інтегрованих понять, суджень, умовиводів, законів, теорій;
- б. використання загальних наукових положень при дослідженні конкретного педагогічного об'єкта, предмета і процесу;
- в. з'ясування причинно-наслідкових зв'язків між різними об'єктами вивчення та узагальнення емпіричних даних шляхом просувань від конкретного до загального, від відомого до невідомого;
- г. уявний або практичний поділ об'єкта досліджень на структурні або структурно-функціональні складники;

256. До системно-числових методів педагогічного наукового дослідження належить :

- а. ідеалізація;
- б. типізація;
- в. математично-статистичний метод;
- г. метод аналогії;

257. Спостереження вчителя за власною педагогічною діяльністю й за навчально-пізнавальною діяльністю учнів, це :

- а. самоаналіз;
- б. анкетування;
- в. наукове спостереження;
- г. самоспостереження;

258. Педагогічний експеримент :

- а. наукове дослідження процесу навчання й виховання, яке створює можливість спостерігати певні складники цього процесу за умов їхнього контролю й обліку;

- б. метод, що виявляє й пояснює складні взаємозв'язки об'єктів вивчення та сприяє здійсненню їхньої класифікації й типізації за класифікаційними ознаками;
- в. виявлення загальних й специфічних особливостей змісту об'єкта вивчення та його спільних рис чи відмінностей від інших таких об'єктів;
- г. формалізація складного об'єкта вивчення як цілісної системи й визначення співвідношення її структурно-функціональних частин;

259. Різновид педагогічного експерименту, який має на меті зафіксувати рівень навчально-пізнавальної діяльності та рівень сформованості навчальних досягнень учнів в експериментальному й контрольному класах на певному етапі проведення формувального експерименту або після його завершення :

- а. комплексний експеримент;
- б. контрольний експеримент;
- в. природний експеримент;
- г. лабораторний експеримент;

260. Серадос - це

- а. трав'янисті савани без дерев
- б. савани з поодинокими деревами і чагарниками
- в. савани зі значною кількістю дерев
- г. низькотравна прерія

261. Пуштами степи називаються у

- а. Угорщині
- б. Казахстані
- в. Західному Сибірі
- г. Австралії

262. Частину Карпатської гірської країни, яка простяглася від Братіслави до річки Попрад (басейн Вісли) називають:

- а. Південними Карпатами;
- б. Східними Карпатами;
- в. Західними Карпатами;
- г. Сербськими Карпатами

263. Частину Карпатської гірської країни, яка лежить на захід від Трансільванського плато, називають:

- а. Південними Карпатами;
- б. Західними Румунськими горами;
- в. Західними Карпатами;
- г. Сербськими Карпатами

264. Базовий навчальний план середньої школи, освітні стандарти галузевих знань та державні вимоги до рівня засвоєння змісту середньої освіти за ступенями навчання містить :

- а. Національна доктрина розвитку освіти;
- б. Концепція загальної середньої освіти;
- в. Державний стандарт базової та повної середньої освіти;
- г. Концепція державного стандарту спеціальної освіти;

265. До завдань, які дадуть змогу реалізувати мету навчання географії, НЕ належить :

- а. формувати в учнів цілісний географічний образ Землі;
- б. розвивати геопросторове мислення школярів і вміння ними логічно викладати свої думки;

- в. формування предметної математичної компетентності;
- г. виховувати національно свідомого громадянина, патріота, дбайливого господаря, грамотну освічену людину, гуманіста й природолюбця;

266. Затверджений Міністерством освіти та науки України своєрідний стандарт шкільної географічної освіти, який визначає зміст географії у школі, її структуру, послідовність навчання за курсами, розділами й темами, а також систему необхідних знань, умінь і навичок, які має бути сформовано у школярів, це :

- а. Навчальна програма з географії
- б. Державний стандарт базової і повної середньої освіти
- в. Державна програма "Вчитель"
- г. Національна доктрина розвитку освіти

267. За зовнішньою формою розрізняють наступні типи вершин:

- а. столова гора, купол, пік
- б. скеля, останець, пік
- в. скеля, купол, вершина
- г. правильної відповіді немає

268. Вагомий внесок у формування географії України як науки в сучасному її розумінні зробив український географ – академік АН України, який брав участь у національно-визвольній боротьбі на боці Західноукраїнської Народної Республіки, працював у вузах Львова, Кам'янця-Подільського, Відня, Праги, Харкова, у Харкові організував Український науково-дослідний інститут географії і картографії, був його першим керівником – це

- а. Степан Львович Рудницький
- б. Василь Назарович Каразін
- в. Володимир Іванович Вернадський
- г. Володимир Михайлович Кубійович

269. Самоспостереження й аналіз учителем власної діяльності у навчально-виховному процесі, ЦЕ :

- а. рефлексія;
- б. особисті компетенції;
- в. самовдосконалення;
- г. корекція своєї діяльності;

270. Навчально-пізнавальна діяльність учнів

- а. всебічний розвиток особистості учня;
- б. особлива активізація їхніх органів відчуття, яка веде до цілеспрямованого й усвідомленого засвоювання ними знань і вмінь;
- в. володіння основами сучасних інформаційних і інформаційно-мережних технологій;
- г. наявність уявлень з основ філософії, психології, педагогіки;

271. Комп'ютери симулюють поведінку кліматичної системи світу на основі великих обсягів вхідних даних, отриманих із буїв (метеорологічний буй, стаціонарний плавучий пристрій, що збирає і передає дані про стан погоди), показів інструментів, індикаторів і супутників. Це називається

- а. Кореляційний аналіз
- б. Комп'ютерне моделювання
- в. Регресійний аналіз
- г. Масспектрометричний метод

272. До найдавніших і досить детальних описів південної частини України із значною часткою географічної інформації належить твір Геродота з Галікарнасу (484—425 до н. е.)
- а. Скотія
 - б. Дакія
 - в. Скіфія
 - г. Сарматія
273. Письмові відомості про Україну можна знайти у візантійського імператора
- а. Костянтина VII Порфирородного (X ст.)
 - б. Феодосія I Великого
 - в. Іракліона
 - г. Костянтина IX Мономаха
274. У XVII ст. найбільш об'єктивним і найточнішим є "Опис України" (1650)
- а. Костянтина VII Порфирородного (X ст.)
 - б. Г. Л. Боплана
 - в. С. Рудницького
 - г. Пилипа Орлика
275. Головними компонентами змісту дидактики географії є все, крім :
- а. загальна педагогічна мета навчання географії й конкретні освітні, ті, що розвивають, і виховні цілі;
 - б. зміст і структура шкільної географії;
 - в. предмети, що вивчаються у загальноосвітній школі;
 - г. організація навчально-пізнавальної діяльності учнів при навчанні географії;
276. Загальна дидактика географії розглядає :
- а. особливості застосування основних положень загальної дидактики географії до процесу навчання за конкретними шкільними географічними курсами;
 - б. процес навчання географії у школі у цілому;
 - в. форми організації навчально-пізнавальної діяльності;
 - г. роботу з географічними картами та іншими унаочнювальними засобами навчання;
277. Що таке розсіювання радіації:
- а. часткове перетворення радіації, яка має певний напрямок поширення (а саме такою є пряма сонячна радіація, що поширюється у вигляді паралельних променів), у радіацію, що йде по всіх напрямках
 - б. процес поглинання сонячної радіації в атмосфері Землі
 - в. розсіювання, яке відбувається на молекулах і комплексах молекул
 - г. зменшення густини радіації у всіх напрямках
278. У Північному Льодовитому океані поблизу берегів Євразії переважає багаторічний лід товщиною 2–4 м і більше, що називається:
- а. торос;
 - б. пак;
 - в. шуга;
 - г. крига.
279. Картографічна дисципліна, яка розробляє способи вимірювань на картах різних масштабів:
- а. картографічна топоніміка
 - б. картографічна інформатика

- в. картометрія
 - г. топографія.
280. Вік геосинклінальних поясів розрізняється за часом
- а. складчастості, яка створила на їх місці складчастий пояс.
 - б. формування платформи, що лежить в основі формування материка
 - в. формування магматичних гірських порід
 - г. утворення моря, яке заповнило западину
281. “Гірська країна” – це
- а. ізольована височина, залишок зруйнованої і зниженої процесами денудації більш високої поверхні
 - б. високо підняті над навколишньою територією і дуже розчленовані великі ділянки земної поверхні
 - в. високий вертикальний або майже вертикальний виступ гірської породи
 - г. правильної відповіді немає
282. Гірські країни простягаються на
- а. десятки кілометрів
 - б. сотні і тисячі метрів
 - в. сотні і тисячі кілометрів
 - г. десятки метрів
283. До уроків нестандартних активних форм навчання належать зокрема:
- а. контрольні роботи;
 - б. конференції;
 - в. заліки;
 - г. практичні роботи.
284. Виберіть нестандартні активні форми навчання:
- а. контрольні роботи;
 - б. рольові ігри;
 - в. заліки;
 - г. практичні роботи.
285. Уроки нестандартних активних форм навчання можуть проводитись у формі:
- а. контрольної роботи;
 - б. диспуту;
 - в. заліку;
 - г. практичної роботи.
286. Активні форми навчання можуть проводитись у вигляді:
- а. контрольної роботи;
 - б. заочних мандрівок;
 - в. заліку;
 - г. практичної роботи.
287. Урок корекції та контролю знань проводиться зазвичай:
- а. при вивченні нового матеріалу;
 - б. наприкінці вивченої теми;
 - в. у формі лекції;
 - г. на початку вивчення нового матеріалу.

288. Урок корекції та контролю не можна провести у формі:

- а. лекції;
- б. заліку;
- в. контрольної роботи;
- г. самостійної роботи.

289. Уроки корекції та контролю однотипні з уроками:

- а. комбінованими;
- б. вивчення нового матеріалу;
- в. перевірки та обліку знань;
- г. вступними.

290. Відношення абсолютної вологості повітря до її максимального значення при заданій температурі:

- а. відносною вологістю повітря
- б. вологовмістом пари
- в. абсолютною вологістю
- г. тиском водяної пари

291. Для визначення вологості повітря використовується:

- а. психрометр;
- б. барометр;
- в. анемометр;
- г. термометр.

292. Яка причина виникнення турбулентності в атмосфері:

- а. Різниця швидкості вітру в суміжних шарах повітря
- б. Неупорядкований, хаотичний рух повітря
- в. Нерівномірний розподіл тиску в горизонтальній площині
- г. Перемішування повітря за рахунок тиску

293. Довгі циліндричні стовпці льоду, добуті шляхом буріння льодових щитів Гренландії, Шпіцбергена, Антарктиди, андських і тибетських високогір'їв, дають хронологічно неперервну інформацію про зміни температури, добути за допомогою вимірювання співвідношень стійких ізотопів кисню та водню в молекулах води, з яких складається крига, називаються

- а. Дендрохронологічні шкали
- б. Керни
- в. Спектри
- г. Градієнти

294. Швидкі темпи нагромадження осаду на морському дні забезпечили порівняно докладний літопис середньорічного потепління та похолодання в районі

- а. Затоки Каріако поблизу узбережжя Венесуели
- б. Затоки Маракайбо поблизу узбережжя Венесуели
- в. Біскайської затоки поблизу узбережжя Іспанії
- г. Ботнічної затоки поблизу узбережжя Фінляндії

295. Маса водяної пари, що міститься в одиниці об'єму вологого повітря називають:

- а. абсолютною вологістю повітря
- б. парціальним тиском

- в. ступенем зволоженості
- г. шаром опадів

296. Корали, які ростуть поблизу від морської поверхні, мають щільні річні прожилки карбонату кальцію. Вимірюючи варіативне співвідношення ізотопів кисню ^{18}O та ^{16}O , дослідники з'ясовують температурні коливання у минулому. Із них вдається отримати інформацію про зміни клімату

- а. 5-10 тис. р. тому
- б. 3-5 тис. р. тому
- в. 1-3 тис. р. тому
- г. 200-300 р. тому

297. Чітким встановленням часових меж зміни досліджуваного явища повинно супроводжуватись використання

- а. Картографічного методу
- б. Радіовуглецевого датування
- в. Ландшафтно-лексикологічного методу
- г. Методу історико-географічних зрізів

298. Зв'язати історичні зрізи і визначити загальні тенденції розвитку географічного об'єкту за історичний час передбачає використання

- а. Радіовуглецевого датування
- б. Діахронічного методу
- в. Ландшафтно-лексикологічного методу
- г. Методу історико-географічних зрізів

299. В історичному процесі зміни природи і господарства необхідно вивчати інерційність еволюції. Можна говорити про тренд (напрямок розвитку) і циклічно змінні елементи природного середовища. Все це досліджується за допомогою

- а. Топонімічного методу
- б. Діахронічного методу
- в. Ландшафтно-лексикологічного методу
- г. Методу історико-географічних зрізів

300. Отримання карт, які показують динаміку розвитку ландшафту можливе шляхом накладання різночасових карт одного масштабу одна на одну із відображенням змін, що відбулись за певний проміжок часу, передбачає

- а. Радіовуглецеве датування
- б. Картографічний метод
- в. Ландшафтно-лексикологічний метод
- г. Метод історико-географічних зрізів

основний рівень

1. Вкажіть, як називається процес розробки прогнозів і спеціальні наукові дослідження, спрямовані на визначення перспективного стану об'єктів:

- а. планування
- б. прогнозування
- в. прогностика
- г. проектування

2. Вкажіть, як називається діяльність, спрямована на досягнення поставленої мети при наявності певних засобів:

- а. планування
 - б. прогнозування
 - в. прогностика
 - г. проектування
3. Назвіть давньогрецького вченого, який запропонував теорію "старіння Землі":
- а. Демокріт
 - б. Ератосфен
 - в. Страбон
 - г. Пліній
4. Основи вчення про економіко-географічне положення були закладені
- а. П.Хаггетом
 - б. Е.Реклю
 - в. М.Баранським
 - г. Ж.Готтманом
5. Положення стосовно світових та регіональних "центрів сили", держав-конкурентів та союзників називають
- а. Транспортно-географічним
 - б. Економіко-географічним
 - в. Геополітичним
 - г. Соціально-економічним
6. Вкажіть, яка організація утворена у 1968 р., що розглядала моделі прогнозування людства:
- а. БРІК
 - б. Римський клуб
 - в. Всесвітній уряд
 - г. ЮНЕСКО
7. Вкажіть принцип прогнозування, за яким розробляються кілька варіантів прогнозу з урахуванням тенденцій під впливом різних факторів:
- а. принцип системності
 - б. принцип аналогічності
 - в. принцип асоціативності
 - г. принцип багатоваріантності
8. Вкажіть принцип прогнозування географічних об'єктів, що вказує на короткочасність перших успіхів і невдач у складанні прогнозів:
- а. неповноти інформації
 - б. брехливого благополуччя
 - в. наукової обґрунтованості
 - г. системності
9. Виберіть тип прогнозів, які складаються для окремих об'єктів чи районів:
- а. локальні
 - б. регіональні
 - в. місцеві
 - г. державні
10. Виберіть типологічну ознаку, за якою виділяють прості та складні прогнози:

- а. за системою знань
 - б. за рівнем об'єкта прогнозування
 - в. за кількістю методів
 - г. за масштабами прогнозованого явища
11. Назвіть оцінку вірогідності, точності та обґрунтованості прогнозу:
- а. верифікація
 - б. перевірка
 - в. екстраполяція
 - г. експертна оцінка
12. Виберіть рядок із назвами методів прогнозування:
- а. точні та неточні
 - б. формалізовані та інтуїтивні
 - в. формальні та інтуїтивні
 - г. традиційні та сучасні
13. Назвіть метод і процес перенесення тенденцій минулого на майбутнє:
- а. верифікація
 - б. інтерполяція
 - в. екстраполяція
 - г. експертна оцінка
14. Назвіть найпростіший та часто неточний метод прогнозування:
- а. пряма лінійна екстраполяція
 - б. точна лінійна екстраполяція
 - в. регресійна екстраполяція
 - г. гармонійна екстраполяція
15. Вкажіть формалізований метод прогнозування, який дозволяє визначити значення показника у багато моментів часу:
- а. пряма лінійна екстраполяція
 - б. точна лінійна екстраполяція
 - в. регресійна екстраполяція
 - г. гармонійна екстраполяція
16. Вкажіть назву відомого методу експертних оцінок у прогнозуванні:
- а. метод "мозкової атаки"
 - б. метод Дельфи
 - в. метод формалізації
 - г. дедуктивний метод
17. Вкажіть, у чому полягає сутність методу "Дельфи"?
- а. колективна генерація ідей
 - б. колективна експертиза
 - в. послідовне опитування експертів
 - г. висловлення експертних оцінок
18. Назвіть автора глобальної прогностичної моделі "динаміки світу":
- а. Дж. Форестер
 - б. Д. Медоуз

- в. О. Тоффлер
- г. М. Месарович

19. Назвіть автора концепції та моделі "меж росту":

- а. Дж. Форестер
- б. Д. Медоуз
- в. О. Тоффлер
- г. В. Леонтьєв

20. Вкажіть глобальну прогностичну модель, що прогнозувала знищення людства:

- а. модель динаміки світу
- б. модель "меж росту"
- в. модель "ядерної зими"
- г. латиноамериканська модель

21. Способом картодіаграм на географічних картах прийнято зображати:

- а. геологічну будову
- б. сумарну кількісну величину явища у межах території адміністративної одиниці
- в. кліматичні характеристики
- г. інтенсивність певного явища у межах території адміністративної одиниці

22. Положення стосовно джерел сировини, палива, енергії, центрів видобувної та обробної промисловості, науково-технічних баз називають

- а. Промислово-географічним
- б. Історико-географічним
- в. Геополітичним
- г. Соціально-економічним

23. За допомогою ізоліній, як правило, на географічних картах відображають:

- а. кліматичні характеристики
- б. ареали поширення рослинних угруповань
- в. природні зони
- г. напрямки переміщень явищ чи об'єктів

24. До давніх платформ у межах Євразії належить:

- а. Західноєвропейська
- б. Західносибірська
- в. Східноєвропейська
- г. Туранська

25. Численні зниження та горби на поверхні материка, які утворив льодовик, особливо помітні на території:

- а. Індокитаю та Індостану
- б. узбережжі Тихого океану
- в. Скандинавського півострова
- г. Іранського нагір'я

26. Вкажіть, де в Євразії знаходяться найбільші в світі запаси нафти та газу в світі

- а. Китайської рівнини та Кунь Луню
- б. Передкарпатського крайового прогину та Східноєвропейської платформи
- в. Месопотамської низовини та Західно-Сибірської молоді платформи
- г. шельфової зони Чорного та Середземного морів

27. Положення щодо основних планетарних цивілізаційних утворень та їх центрів називають
- а. Геокультурним
 - б. Історико-географічним
 - в. Геополітичним
 - г. Соціально-економічним
28. Засновником політичної географії вважають
- а. Ф. Ратцеля
 - б. М. Баранського
 - в. М. Колосовського
 - г. А. Франка
29. Встановіть X точки, яка на топографічній карті віддалена від горизонталі кілометрової сітки 64 на 2 км 540 м.
- а. X = 6063460;
 - б. X = 6065140;
 - в. X = 6061460;
 - г. X = 6068540
30. При складанні топографічних карт Україні використовують рінокутну проекцію Гауса-Крюгера, яка за видом допоміжної поверхні є:
- а. поперечною циліндричною;
 - б. поперечною азимутальною;
 - в. нормальною циліндричною;
 - г. конічною.
31. Сутність цієї теорії полягає в перебільшенні, а іноді й абсолютизації ролі географічного середовища у розвитку суспільства
- а. географічного посибілізму
 - б. географічного детермінізму
 - в. географічного пробабалізму
 - г. системна теорія
32. У Тихому океані утворилася система океанічних течій, яка у північній півкулі має форму:
- а. кільця
 - б. величезної вісімки
 - в. півкола
 - г. овальну
33. У Німеччині географічний детермінізм знайшов втілення у творах видатного вченого-географа
- а. П.Хаггета
 - б. Ф.Ратцеля
 - в. Т.Хеєрдала
 - г. В.Кристаллера
34. Берегова лінія Тихого океану найбільш сильно розчленована біля берегів:
- а. Євразії
 - б. Південної Америки
 - в. Північної Америки
 - г. Австралії

35. Рамка, яка утворена двома паралельними лініями і знаходиться на деякій відстані (6—7 мм) від внутрішньої рамки:
- широтна
 - хвилинна
 - зовнішня
 - градусна
36. Група засобів навчання географії, яка тотожна систематизованій сукупності "традиційних" вимірювальних приладів і пристроїв і певних знарядь з різних курсів шкільної освіти, які застосовують для отримання окремих характеристик і параметрів географічних об'єктів вивчення :
- приладно-природничі засоби
 - інтегровані інформаційні засоби
 - апаратно-забезпечувальні засоби
 - об'єктно-замінювальні засоби
37. Вулкани Ісландії та Азорських островів пов'язані з:
- жолобом Пуерто-Ріко
 - рифтами і розломами Серединно-Атлантичного хребта
 - Африканським хребтом
 - Південно-Атлантичним хребтом
38. Недооцінка й відмова від дослідження взаємодії природних і суспільних явищ називається
- географічним скептицизмом
 - географічним реалізмом
 - географічним нігілізмом
 - географічним суб'єктивізмом
39. Оберіть правильний варіант, де номенклатура топографічної карти відповідає вказаному масштабу.
- M-36-88 (1: 25 000)
 - N-24-47 (1: 200 000)
 - M-32-12 (1: 50 000)
 - K-61-4 (1: 100 000)
40. Автором теорії залежності є
- М. Колосовський
 - Я. Машбиць
 - А. Франк
 - З. Бжезінський
41. Революційний прорив в результаті зіткнення інтересів правлячих класів (буржуазії) та інтересів робітників (пролетаріату) як засіб подолання економічної залежності пропонував
- М. Колосовський
 - Я. Машбиць
 - А. Франк
 - З. Бжезінський
42. Концепція проблемного країнознавства розроблена
- М. Колосовським
 - Я. Машбицем

- в. А. Франком
- г. Дж. Фрідманом

43. Симплексні та мультимедійні засоби (програвачі, відеомагнітофони, мобільні програвачі компакт-дисків, музичні центри, MP3-плеєри, медіаплеєри, DVD/HD-плеєри, мультимедійні проектори, столи, дошки й екрани, належать до :

- а. власне комп'ютерних засобів
- б. автономних аудіовізуалізаційних засобів
- в. інформаційно-накопичувальних засобів
- г. позиційно-навігаційних засобів

44. Синонімами терміну "ландшафт" виступають:

- а. природний територіальний комплекс чи географічний комплекс
- б. географічна оболонка
- в. нижні шари атмосфери, гідросфера і біосфера
- г. природне біологічне різноманіття

45. Шкільне індивідуальне спеціалізоване навчальне місце, шкільне колективне спеціалізоване навчальне місце, загальноосвітній навчальний клас, тематичний навчальний клас, навчально-дослідний полігон, метеорологічний майданчик, це види :

- а. системно-позиційно-навігаційних засобів
- б. організаційно-забезпечувальних засобів
- в. інформаційно-мережних засобів
- г. локально-мережних засобів

46. Вкажіть масштаб аркуша топографічної карти, якщо на ньому відстань між східною і західною рамкою становить 15', а між південною і північною – 10'

- а. 1: 50 000
- б. 1: 10 000
- в. 1: 100 000
- г. 1: 25 000

47. Основними дидактичними вимогами до використання унаочнювальних засобів навчання географії є всі, крім

- а. дидактична зумовленість часово-ситуаційного застосування унаочнювальних засобів навчання
- б. максимально можливе дотримання принципу реалістичності обраних засобів навчання, теж дидактично зумовленого
- в. обов'язкове врахування чинника "цільової аудиторії" засобів навчання, які унаочнюються
- г. не відповідність типів і видів засобів навчання

48. Динамічні дидактичні структури, спрямовані на формування навчально-пізнавальної діяльності учнів і побудовані на основі поєднання дидактичних інструментів, це :

- а. моделі навчання географії
- б. засоби навчання географії
- в. наукова розповідь
- г. методика викладання

49. За характером навчально-пізнавальної діяльності учнів географічні навчальні моделі поділяються на :

- а. моделі- аналоги, моделі презентації, моделі- інтерпретації, моделі комплексного дослідження;

- б. моделі образів об'єктів, моделі структури об'єктів, моделі властивостей об'єктів, моделі причиннонаслідкових зв'язків;
 - в. рецептивні моделі, репродуктивні моделі, евристичні моделі, проблемні моделі, дослідницькі моделі;
 - г. прототипні, концептуальні;
50. За структурно-функціональним спрямуванням географічні навчальні моделі поділяються на :
- а. моделі- аналоги, моделі презентації, моделі- інтерпретації, моделі комплексного дослідження;
 - б. моделі образів об'єктів, моделі структури об'єктів, моделі властивостей об'єктів, моделі причинно-наслідкових зв'язків;
 - в. рецептивні моделі, репродуктивні моделі, евристичні моделі, проблемні моделі, дослідницькі моделі;
 - г. прототипні, концептуальні;
51. Виділяють такі навчальні моделі, як образи об'єктів, структури об'єктів, властивостей об'єктів, причинно-наслідкових зв'язків, місцезнаходження об'єктів, інтегровані, за принципом :
- а. за способом побудови й передавання відношень подібності;
 - б. за структурно-функціональним спрямуванням;
 - в. за об'єктом вивчення (моделювання);
 - г. за характером навчально-пізнавальної діяльності учнів;
52. Концепція "полюсів зростання" запропонована
- а. М. Колосовським
 - б. Я. Машбицем
 - в. А. Франком
 - г. Ф. Перру
53. Об'єктом дослідження антропогенного ландшафтознавства є:
- а. полігеокомпонентні природні системи переважно регіонального рівня
 - б. ландшафтні екосистеми локального і регіонального рівнів
 - в. інтегративні, складногенетичні і складноорганізовані геосистеми, у формуванні та функціонуванні яких провідна роль належить виробничій діяльності людини
 - г. геокомплекси і геокомпоненти ландшафтної оболонки, їх природні, техногенні, антропогенні, соціогенні підсистеми
54. Які прилади призначені для вимірювання вологості атмосферного повітря гігрометричним методом?
- а. гігрометр, гігрограф
 - б. сухий і змочений термометри
 - в. термограф, альбедомер
 - г. анемометр, барограф
55. У основі відомих гіпотез Бюффона, Мультиона і Чемберліна, Джінса, Джефферіса, Крата та ін. лежить постулат про
- а. утворення Сонця та планет з єдиного матеріалу, туманності (відомі гіпотези)
 - б. утворення планет з речовини Сонця (гіпотези)
 - в. різнорідне походження Сонця та планет
 - г. немає правильної відповіді
56. Концепція "світових міст" запропонована

- а. М. Колосовським
- б. Я. Машбицем
- в. А. Франком
- г. Дж.Фрідманом

57. Концепція кумулятивної причинності, або модель "центр-периферія" запропонована

- а. М. Колосовським
- б. Я. Машбицем
- в. А. Франком
- г. Г.Мірдалем

58. Як називаємо складні хвильові рухи океанічної та морської води, зумовлені силами всесвітнього тяжіння і виражені в періодичних змінах рівня і течій?

- а. Припливи і відпливи
- б. Місячні і сонячні явища
- в. Коефіцієнти підйому рівнів води
- г. Коефіцієнти спадання рівнів води

59. Серед перелічених виберіть чинники формування хімічного складу вод, які належать до фізико-географічних:

- а. Рельєф, клімат, вивітрювання, ґрунтовий покрив
- б. Склад гірських порід, тектонічна будова, гідрогеологічні умови
- в. Хімічні властивості елементів, кислотно-лужні та окисно-відновні умови, змішування вод та катіонний обмін
- г. Життєдіяльність живих організмів і рослин

60. Серед перелічених виберіть чинники формування хімічного складу вод, які належать до геологічних:

- а. Склад гірських порід, тектонічна будова, гідрогеологічні умови
- б. Рельєф, клімат, вивітрювання, ґрунтовий покрив
- в. Хімічні властивості елементів, кислотно-лужні та окисно-відновні умови, змішування вод та катіонний обмін
- г. Життєдіяльність живих організмів і рослин

61. Функціонування ландшафтів – це

- а. сукупність всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу або між різними ландшафтними комплексами як інтегральний фізико-географічний процес
- б. процес, що відбувається під дією сили тяжіння і, на відміну від вологообміну, має вигляд спрямованих в один бік міграційних гравітаційних потоків, а не кругообігу
- в. переміщення вологи, що супроводжується формуванням розчинів, транспортуванням і акумуляцією хімічних елементів
- г. переміщення, розчин і трансформація газоподібних речовин, а також циркуляція повітряних мас, яка супроводжується обміном речовиною і енергією

62. Головними складовими функціонування ландшафтів являються

- а. вологообмін, мінеральний обмін, газообмін, енергообмін і біогенний кругообіг
- б. повітря, вода, ґрунти, гірські породи, рослини та тварини
- в. розчини, хімічні елементи, атмосферні опади, випаровування, транспірація
- г. тверді продукти денудації гірських порід, тверді продукти вулканічних вивержень, механічні домішки у воді (завислі наноси), механічні домішки у повітрі (пил)

63. У минулому третя етнічна меншина історико-географічного регіону Галичина, але внаслідок геноциду у середині ХХ ст. її представники становлять незначну за чисельністю групу населення Західної України
- євреї
 - поляки
 - литовці
 - чехи
64. Місто України, в якому етнічні росіяни утворюють майже половину населення
- Донецьк
 - Одеса
 - Харків
 - Кропивницький
65. Місто України, в якому болгари утворюють абсолютну більшість населення
- Болград
 - Мукачеве
 - Хотин
 - Виноградів
66. Головними процесами вологообміну є
- випадання атмосферних опадів, поверхневий стік, інфільтрація і підземний стік, підняття ґрунтових розчинів по капілярах і випаровування, транспірація, конденсація вологи в атмосфері і нове випадання опадів
 - мінеральний обмін, газообмін, енергообмін і біогенний кругообіг
 - розчини, хімічні елементи, атмосферні опади, випаровування, транспірація
 - тверді продукти денудації гірських порід, тверді продукти вулканічних вивержень, механічні домішки у воді (завислі наноси), механічні домішки у повітрі (пил)
67. Місто України, в якому українці і росіяни утворюють дві відносно рівні частки населення
- Маріуполь
 - Харків
 - Суми
 - Чернігів
68. Цілісність ландшафтних комплексів багато в чому зумовлена
- потоками води, які пронизують її подібно до кровоносної системи
 - твердими продуктами вулканічних вивержень
 - механічними домішками у воді
 - механічними домішками у повітрі (пилом)
69. Водні потоки забезпечують
- міграцію хімічних елементів, транспортування поживних речовин до рослин, продукційні процеси тощо
 - міграцію мінеральних речовин у ландшафті у вигляді твердих продуктів денудації гірських порід, що переміщуються по схилах під дією сили тяжіння
 - переміщення, розчин і трансформація газоподібних речовин, а також циркуляція повітряних мас, яка супроводжується обміном речовиною і енергією
 - кругообіг і трансформацію сонячної енергії
70. При розграфці топографічних карт, для отримання аркуша масштабу 1: 200 000, беруть аркуш масштабу:

- а. 1:1 000 000 і ділять на 144
- б. 1:1 000 000 і ділять на 36
- в. 1:1 000 000 і ділять на 9
- г. 1:100 000 і ділять на 4

71. Виберіть форми господарювання, що належать до водокористування:

- а. Водний транспорт, купання
- б. Промисловість
- в. Рибне господарство
- г. Комунальне господарство

72. Вкажіть назву кілометрового квадрату, якому знаходиться об'єкт з прямокутними координатами: $X = 6058870$; $Y = 4317621$.

- а. 6043;
- б. 0968;
- в. 6988;
- г. 5817.

73. Вкажіть назву кілометрового квадрату, якому знаходиться об'єкт з прямокутними координатами: $X = 6055870$; $Y = 4305621$.

- а. 6043;
- б. 5505;
- в. 0530;
- г. 9846.

74. Встановіть Y точки, яка на топографічній карті віддалена від вертикалі кілометрової сітки 12 на 1 км 560 м.

- а. $Y = 4314560$;
- б. $Y = 4310440$;
- в. $Y = 4310560$;
- г. $Y = 4313440$.

75. Трапеція, яка отримана при розграфці топографічних карт, що розміщена між паралелями із широтою 40° і 44° пн.ш. і між меридіанами з довготами 36° і 30° зх.д., буде мати номенклатуру:

- а. К – 36;
- б. С – 36;
- в. С – 55;
- г. К – 55

76. Що виступає енергетичною основою процесу вологообігу?

- а. Випаровування та опади
- б. Сонячна енергія та сила тяжіння
- в. Вітрова і водна ерозія
- г. Бічна та глибинна ерозія

77. Станом на 2022 р. перший за пасажиропотоком міжнародний аеропорт у західній частині України знаходився у місті

- а. Львів
- б. Тернопіль
- в. Рівне
- г. Чернівці

78. Яка спільна риса в системі розселення Польщі і України?
- а. переважає сільське населення в західних регіонах
 - б. переважає міське населення в західних регіонах
 - в. столиця є меншим містом із п'яти найбільших міст країни
 - г. столиця – найбільше місто держави і є ядром національної системи розселення
79. Чому Велика Британія відмовилася від видобутку кам'яного вугілля?
- а. через його низьку якість
 - б. через малий попит на світовому ринку
 - в. через дефіцит робочої сили
 - г. через високу собівартість видобутку і вичерпання запасів
80. Торгівля Китаю і України характеризується
- а. відсутністю позитивної динаміки
 - б. сировинним характером
 - в. рівновагою експорту та імпорту
 - г. переважанням китайського імпорту в Україну, і меншим обсягом українського експорту в КНР
81. Мінеральний обмін в ландшафті
- а. відбувається під дією сили тяжіння і, на відміну від вологообміну, має вигляд спрямованих в один бік міграційних гравітаційних потоків, а не кругообігу
 - б. формує сукупність всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу або між різними ландшафтними комплексами як інтегральний фізико-географічний процес
 - в. полягає у переміщення вологи, що супроводжується формуванням розчинів, транспортуванням і акумуляцією хімічних елементів
 - г. це переміщення, розчин і трансформація газоподібних речовин, а також циркуляція повітряних мас, яка супроводжується обміном речовиною і енергією
82. Адміністративно-територіальний устрій найвищого рівня Австрії сформований
- а. воєводствами
 - б. землями
 - в. областями
 - г. провінціями
83. Газообмін – це
- а. переміщення, розчин і трансформація газоподібних речовин, а також циркуляція повітряних мас, яка супроводжується обміном речовиною і енергією
 - б. кругообіг і трансформація сонячної енергії
 - в. сукупність всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу
 - г. добові і сезонні коливання кількості сонячної енергії
84. Енергообмін є
- а. кругообігом і трансформацією сонячної енергії
 - б. переміщенням, розчином і трансформацією газоподібних речовин, а також циркуляцією повітряних мас
 - в. сукупністю всіх процесів переміщення, обміну і трансформації речовини і енергії всередині ландшафтного комплексу
 - г. правильної відповіді немає

85. Колона, яка обмежена меридіанами з довготою 180° і 174° західної довготи, має номер:
- а. 1;
 - б. 29;
 - в. 31;
 - г. 60
86. Ця африканська держава ніколи не була колонією європейських метрополій
- а. Руанда
 - б. Джибуті
 - в. Західна Сахара
 - г. Ліберія
87. Єдина африканська держава, яка завдяки диверсифікованій економіці може бути віднесена до розвинених - це
- а. Марокко
 - б. Лівія
 - в. Єгипет
 - г. Південна Африка
88. Топографічний план – зображення обмеженої ділянки місцевості на площині, горизонтальну проекцію якої на еліпсоїд приймають за площину. Він відображає планову і висотну характеристику місцевості і створюється у масштабах:
- а. 1: 500 000 – 1: 200 000;
 - б. 1: 200 000 – 1: 50 000;
 - в. 1: 50 000 – 1: 5 000;
 - г. 1: 2 000 і більше
89. "Кельтським тигром" за видатні економічні успіхи у розвитку називають
- а. Ірландію
 - б. Італію
 - в. Португалію
 - г. Чехію
90. Спотворення, які неминучі при переході від поверхні еліпсоїда до площини, на топографічних картах дуже незначні, тому що:
- а. навіть на детальних картах деякі об'єкти можуть бути відсутніми, контури об'єктів бувають узагальнені, розміри окремих об'єктів перебільшені;
 - б. на топографічних картах використовують спеціальну систему умовних знаків;
 - в. для топографічних карт, як і для інших картографічних творів, характерна генералізація зображення;
 - г. на кожному листі зображується порівняно невелика ділянка місцевості, у межах якого поверхня земного еліпсоїда практично близька до площини
91. Побудова карт включає спочатку зображення на площині (аркуші паперу):
- а. географічних об'єктів
 - б. запису масштабу
 - в. назви карти
 - г. картографічної сітки.
92. Компасом можна визначити напрям на місцевості за допомогою вимірювання його:

- а. дирекційного кута
- б. істинного азимута
- в. магнітного азимута
- г. румба

93. Якщо форми еліпсів спотворень у різних ділянках карти мають форми кіл, які дуже відрізняються за площею, то це свідчить передусім про відсутність спотворення:

- а. площ
- б. довжин ліній усіх напрямків
- в. форм великих об'єктів
- г. кутів

94. Для багатьох держав Африки цей чинник має негативний вплив на соціально-економічний розвиток

- а. континентальне географічне положення
- б. приморське географічне положення
- в. острівне географічне положення
- г. фрагментована територія

95. Північноафриканські держави входять до міжнародної організації

- а. Ліги арабських держав
- б. НАТО
- в. АСЕАН
- г. Співдружності Націй

96. За властивостями зображеної картографічної сітки проекції поділяють на:

- а. перспективні, рівнокутні і довільні
- б. рівновеликі, рівнокутні і нормальні
- в. рівновеликі, рівнокутні і довільні
- г. рівновеликі, конічні і довільні.

97. У яких картографічних проекціях масштаб площі всюди має ту саму величину?

- а. рівнопроміжних
- б. рівновеликих
- в. довільних
- г. рівнокутних.

98. Держава, яка перенесла столицю

- а. Нігер
- б. Танзанія
- в. Есватіні
- г. Кенія

99. У яких картографічних проекціях величина спотворень кутів, форм і площ зазвичай не така велика, як у проекцій двох інших груп?

- а. рівнокоординатних
- б. рівновеликих
- в. довільних
- г. рівнокутних.

100. У яких картографічних проекціях масштаб довжин уздовж одного з головних напрямків зберігається (залишається незмінним)?

- а. рівнопроміжних
- б. рівновеликих
- в. усіх довільних
- г. рівнокутних.

101. Географічне середовище:

- а. вчення про визначальний вплив природного середовища на долю людства;
- б. частина природи (географічної оболонки), яка безпосередньо пов'язана із життям і діяльністю людського суспільства;
- в. воно не охоплює зараз й 40% площі поверхні земної кулі;
- г. використовувалося в політичних цілях – для обґрунтування права на панування одного народу над іншими.

102. Природокористування:

- а. це тільки система заходів, що передбачає розумне використання всіх природних ресурсів, збереження сприятливих екологічних умов життя людини;
- б. вивчення, охорона, освоєння та перетворення природи;
- в. полягає тільки в захисті від знищення типових, рідкісних і зникаючих природних об'єктів;
- г. не охоплює сукупність усіх видів впливу людини на природу.

103. Одна із провідних нафтовидобувних держав Африки

- а. Бурунді і Руанда
- б. Нігерія
- в. Нігер
- г. Лесото

104. Лісозаготівля та лісопереробка є важливими сферами виробничої економіки

- а. Судану
- б. ДРК
- в. Еритреї
- г. Марокко

105. Найбільша в Африці Асуанська гребля утворює водосховище на території Єгипту на р. Ніл і називається

- а. Каїнджі
- б. Насер
- в. Кариба
- г. Вольта

106. Головний авіавиробник США, офіс якого знаходиться в Тулузі

- а. "Сікорський"
- б. "Ембраер"
- в. "Ейрбас Індастріс"
- г. "Боїнг"

107. Найбільше значення для економіки цієї країни має розташування в її межах мідного поясу

- а. Марокко
- б. Замбія
- в. Єгипет
- г. Габон

108. Своєрідність органічного світу Австралії пов'язана передусім із:

- а. вологим та жарким кліматом материка в минулому;
- б. ізоляцією Австралії від інших материків в минулому;
- в. різноманітністю форм рельєфу;
- г. добре вираженою широтною зональністю.

109. Розподіл життя в поверхневому шарі води Світового океану має чітко виражений зональний характер. Найбільшою біомасою та продуктивністю живих організмів виділяються:

- а. тропічні широти;
- б. помірні широти;
- в. екваторіальні широти;
- г. арктичні (антарктичні) широти.

110. Найбільше значення для економіки цієї країни має розташування в її межах покладів золота і платини

- а. Марокко
- б. Південна Африка
- в. Чад
- г. Лівія

111. Для яких картографічних проєкцій характерне дуже сильне спотворення кутів і форм?

- а. рівнопроміжних
- б. рівновеликих
- в. довільних
- г. рівнокутних.

112. Для яких картографічних проєкцій характерні особливо великі спотворення площ?

- а. рівнопроміжних
- б. рівновеликих
- в. довільних
- г. рівнокутних.

113. Найбільше місто, транспортний вузол Західної Австралії

- а. Мельбурн
- б. Аделаїда
- в. Брісбен
- г. Перт

114. Найбільш освоєний і економічно розвинутий район Австралії

- а. Південно-Східний
- б. Північно-Східний
- в. Південно-Західний
- г. Північно-Західний

115. Частиною Полінезії є острівна держава

- а. Тонга
- б. Кірибаті
- в. Вануату
- г. Фіджі

116. Окрім іспанської та португальської мов в Латинській Америці закріпилися в статусі офіційних

- а. німецька і гельська
- б. хінді та бенгальська

- в. італійська та китайська
- г. французька та англійська

117. У Туреччині впроваджено змішану економіку, що припускає активну участь держави у захисті національного ринку від зовнішніх конкурентів, таку політику ще називають

- а. економічним націоналізмом
- б. ізоляціонізмом
- в. лібертаріанством
- г. дирижизмом

118. Старим промисловим районом Франції є

- а. Корсика
- б. Центральний масив
- в. Бретань
- г. Ельзас

119. Діяльність якого мореплавця не пов'язана із епохою Великих географічних відкриттів?

- а. Х. Колумб
- б. Ф. Дрейк
- в. Жак-Ів Кусто
- г. Ф. Магеллан

120. Загальногеографічні карти масштабу "1 см — 1 км" називають

- а. топографічними
- б. оглядово-топографічними
- в. оглядовими
- г. демонстраційними

121. Продуктивність фітомаси суходолу

- а. більше як удвічі перевищує продуктивність океану
- б. більше як удвічі менша, ніж продуктивність океану
- в. дорівнює продуктивності океану
- г. правильної відповіді немає

122. Кампінос, кампос-лімпос характерні для

- а. Амазонії
- б. Венесуели
- в. Бразилії
- г. Канади

123. У якому році відбулася передача півострова Крим від Росії в склад України?

- а. 1919
- б. 1954
- в. 1987
- г. 1922

124. Результати навчання –

- а. знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів;
- б. завершений етап освіти, що характеризується рівнем складності освітньої програми,

сукупністю компетентностей, які визначені, як правило, стандартом освіти та відповідають певному рівню Національної рамки кваліфікацій;

в. відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг;

г. рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг.

125. Різницю висот двох сусідніх основних горизонталей називають:

а. похилом;

б. закладенням;

в. падінням;

г. висотою перетину рельєфу.

126. Вікарійна біогеографія

а. розглядає поширення геопросторово ізольованих споріднених таксонів як результат руху літосферних плит, що поділили єдиний раніше прадавній ареал.

б. займається створенням біогеографічних карт нового покоління з охопленням більшої кількості об'єктів і параметрів, виявленням нових зв'язків, а також одночасним відображенням рослинності й тваринного населення (карти екосистем, біомів різного рівня, біорізноманіття).

в. аналізує матеріали, що стосуються фауни Світового океану, мікрофлори ґрунтового покриву, найчисленнішої групи організмів - комах тощо та працює над єдиним біогеографічним районуванням

г. вивчає закони географічного розповсюдження тварин і їх співтовариств на земній кулі як в сучасний час, так і в минулому; сучасні і історичні фактори і закономірності, що визначають це розповсюдження, а також географічне розповсюдження екологічних групіровок

127. Якість освіти –

а. знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів;

б. завершений етап освіти, що характеризується рівнем складності освітньої програми, сукупністю компетентностей, які визначені, як правило, стандартом освіти та відповідають певному рівню Національної рамки кваліфікацій;

в. відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг;

г. рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг.

128. Сімейна (домашня) форма здобуття освіти –

а. це спосіб організації навчання здобувачів освіти, за яким освітня програма повністю засвоюється здобувачем самостійно, а оцінювання результатів навчання та присудження освітньої кваліфікації здійснюються відповідно до законодавства.

б. це спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками для здобуття формальної (дошкільної, повної загальної середньої) та/або неформальної освіти.

в. це спосіб організації освітнього процесу педагогічними працівниками, що передбачає забезпечення ними засвоєння освітньої програми здобувачем освіти, який за психофізичним станом або з інших причин, визначених законодавством, зокрема з метою забезпечення доступності здобуття освіти, потребує такої форми.

г. це спосіб організації навчання здобувачів освіти, завдяки якому оволодіння освітньою програмою (як правило, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти) відбувається на виробництві шляхом практичного навчання, участі у виконанні трудових обов'язків і завдань під керівництвом фахівців-практиків, залучених до освітнього процесу.

129. Історичний, або палеобіогеографічний напрям біогеографічних досліджень

- а. застосовується тоді, коли знання теперішніх особливостей природного середовища недостатньо, пояснення сучасного поширення і теперішнього місцеположення шукають в еволюції життя на нашій планеті
- б. займається вивченням причин, обсягів, наслідків впливу на живі організми та їхні угруповання абіотичних та біотичних, зокрема антропогенних чинників
- в. застосовується у випадку, коли дослідження впливу біотичних і антропогенних чинників на живі організми дають змогу не тільки з'ясувати причини змін у сучасному поширенні й розміщенні біоти, а й запропонувати практикам дійові заходи для виправлення негативної ситуації з метою досягнення оптимальних результатів
- г. вивчає флору і фауну планети та її частин, зіставляє дані про ареали, рясність, автохтонність певних видів (родів та інших таксономічних категорій) організмів, що дає змогу виділяти флористичні, фауністичні й біотичні (біогеографічні) оригінальні регіони різних масштабних рівнів – від царства до району

130. Землі на схід від меридіану $49^{\circ}32'56''$ західної довготи, що був визначений Тордесільяським договором, відійшли до

- а. Шотландії
- б. Іспанії
- в. Португалії
- г. Італії

131. Федеративні держави Латинської Америки

- а. Куба і Ямайка
- б. Перу і Колумбія
- в. Мексика і Венесуела
- г. Сальвадор і Коста-Ріка

132. Пільгове оподаткування для зареєстрованих іноземних компаній пропонують

- а. Коста-Ріка і Ямайка
- б. Перу і Колумбія
- в. Сент-Вінсент і Гренадіни, Багамські острови
- г. Парагвай, Уругвай

133. Міграція євреїв в Ізраїль називається

- а. Реконкіста
- б. Конкіста
- в. Алія
- г. Екзодус

134. Панама перейняла суверенний контроль над Панамським каналом у 1999 р. від

- а. Великої Британії
- б. Франції
- в. США
- г. Іспанії

135. У регіональну організацію "Загальний ринок країн південного конуса" (МЕРКОСУР) входять

- а. Венесуела і Куба
- б. Мексика і Нікарагуа
- в. Аргентина та Бразилія
- г. Перу і Болівія

136. У регіональну міжнародну організацію "Карибське співтовариство і Карибський спільний ринок" входить

- а. Чилі
- б. Сальвадор
- в. Гренада
- г. Перу

137. Найбільш урбанізовані країни Латинської Америки

- а. Мексика і Сурінам
- б. Сальвадор і Гаїті
- в. Уругвай і Аргентина
- г. Болівія і Перу

138. Переміщення основних груп тваринного населення для постійного проживання в крони дерев характерне для

- а. вічнозелених екваторіальних і тропічних дощових лісів (гілеї)
- б. сезонних тропічних лісів (напівлистопадних, вологих листопадних, сухих листопадних)
- в. тропічних трав'янистих формацій (саван)
- г. неморальних та бореальних лісових формацій

139. Яка країна створила найбільшу заморську колоніальну імперію у ХХ ст.

- а. Франція
- б. Німеччина
- в. Османська імперія
- г. Велика Британія

140. Найважливіший порт

- а. Гамбург
- б. Ганновер
- в. Бремен
- г. Росток

141. Загалом Східна Німеччина відстає від Західної в економіці, а обганяє -

- а. у старінні населення
- б. у прирості населення
- в. в рівні урбанізації
- г. у рівні розвитку великої промисловості

142. Виберіть із запропонованого переліку старий промисловий район Франції

- а. Корсика
- б. Центральний масив
- в. Бретань
- г. Лотарингія

143. Назвіть країну Азії, яка в ХХІ ст. обмежує в'їзд туристів на свою територію з метою збереження буддистських традицій

- а. Туреччина
 - б. Бутан
 - в. Тайланд
 - г. Індонезія
144. Уявне геометричне тіло, яке обмежене рівневою поверхнею, називають
- а. сфероїдом
 - б. геоїдом
 - в. еліпсоїдом обертання
 - г. еліпсоїдом Красовського
145. У палеоліті панівним типом господарства були
- а. мисливство і збиральництво
 - б. землеробство і скотарство
 - в. бджолярство
 - г. кочове скотарство
146. Існують чинники, які стимулюють удосконалення господарського укладу, серед них
- а. адаптація до змінних кліматичних умов
 - б. міграція населення
 - в. зменшення населення
 - г. зменшення особистих потреб
147. Згідно з однією з гіпотез початок одомашнення овець та кіз був справою мисливців на пагорбах
- а. Курдистану
 - б. Анд
 - в. Тибету
 - г. Гвіанського нагір'я
148. Першим островом, який Колумб відкрив в 1492 р. у Америці, став
- а. Гаїті
 - б. Куба
 - в. Домініка
 - г. Сан-Сальвадор
149. Для Землі була створена спеціальна система координат, в основу створення якої покладені
- а. крайні точки Землі
 - б. географічні полюси
 - в. лінії тропіків
 - г. магнітні полюси
150. Кут між площиною екватора і прямовисною лінією до точки на поверхні земної кулі
- а. географічна довгота
 - б. абсолютна висота
 - в. географічна широта
 - г. змінюється від 0 до 180°
151. Двогранний кут між площиною Грінвіцького "нульового" меридіана і площиною меридіана точки на поверхні земної кулі
- а. географічна довгота
 - б. абсолютна висота

- в. географічна широта
- г. змінюється тільки від 0 до 90°

152. Країна, що не є членом Європейського Союзу, однак приваблює значні інвестиції за рахунок низької ставки оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності

- а. Швеція
- б. Норвегія
- в. Андорра
- г. Північна Македонія

153. Країна змінила назву на через співзвучність старої назви із регіоном сусідньої держави

- а. Північна Македонія
- б. Кенія
- в. Лесото
- г. Малаві

154. Картографічне зображення масштабу 1 : 2500000 слід віднести до

- а. великомасштабних карт
- б. середньомасштабних карт
- в. дрібномасштабних карт
- г. топографічних планів

155. Фізичну карту України у шкільному атласі потрібно віднести за призначенням до

- а. навчальних
- б. демонстраційних
- в. довідкових
- г. оглядових

156. Загальногеографічні дрібномасштабні карти називають

- а. топографічними
- б. оглядово-топографічними
- в. оглядовими
- г. демонстраційними

157. Загальногеографічні карти масштабу "в 1 см — 1 км" називають

- а. топографічними
- б. оглядово-топографічними
- в. оглядовими
- г. демонстраційними

158. Карта адміністративно-територіального устрою України у шкільному атласі за змістом відноситься до

- а. топографічних
- б. оглядових
- в. оглядово-топографічних
- г. тематичних

159. Серед картографічних творів відтворюють земну поверхню у виді тривимірної об'ємної моделі

- а. рельєфні карти
- б. географічні карти

- в. профілі
- г. глобуси

160. Вкажіть яке з тверджень неправильне щодо географічного глобуса як точної моделі нашої планети

- а. глобус як відображення земний еліпсоїда у масштабі практично точно відображає форму нашої планети
- б. глобус передає справжню картину співвідношення загальної форми нашої планети з рельєфом її поверхні
- в. масштаб відстаней на глобусі суттєво відрізняється у різних його частинах
- г. правильно передає горизонтальний розподіл земної поверхні на океани, материки, показуючи їхню справжню форму і взаємне розташування

161. До сьогодні політико-правовий статус цього острова до кінця не визначений

- а. Ян-Маєн
- б. Шпіцберген
- в. Ніуе
- г. Кіпр

162. Попри значні поклади нафти ця країна перебуває в постійному стані економічної кризи

- а. ОАЕ
- б. Афганістан
- в. Південний Судан
- г. Румунія

163. Територіальна організація розселення населення Франції може бути охарактеризована як

- а. Моноцентрична
- б. Поліцентрична
- в. Прибережна
- г. Лінійна

164. Острови, які є залежними країнами, що входять до складу Великої Британії

- а. Додекаденські
- б. Мен, Гернсі і Джерсі
- в. Сен-П'єр і Мікелон
- г. Мальдівські

165. Автономний регіон Китаю

- а. Зовнішня Монголія
- б. Сіцзян-Уйгурський АР
- в. Тайвань
- г. Сінгапур

166. Ця країна визнається найбільшою комуністичною країною за чисельністю населення

- а. Індонезія
- б. КНР
- в. Індія
- г. Японія

167. Окупований регіон світу

- а. Палестина
- б. Сулавесі

- в. Сілезія
 - г. Саар
168. Залежна країна світу, на яку поширюється дія положень ООН щодо деколонізації
- а. Нова Каледонія
 - б. Мальта
 - в. Сомаліленд
 - г. Тайвань
169. Залежна країна, яка характеризується дуже високим ступенем автономії
- а. Кюрасао
 - б. Південний Тіроль
 - в. Корсика
 - г. Трансільванія
170. Цей метал називають "кривавим" через його незаконний видобуток повстанськими групами в Африці
- а. Олово
 - б. Нікель
 - в. Уран
 - г. Золото
171. На картах, створених у рівновеликих проекціях, не спотворюються
- а. форми
 - б. довжини ліній
 - в. кути напрямків
 - г. площі
172. Підгрупа рівнопроміжних виділяється серед картографічних проекцій, які за характером спотворень належать до
- а. рівнокутних
 - б. довільних
 - в. рівновеликих
 - г. поліконічних
173. Географічні об'єкти досить великої площі, розміри якої виражаються в масштабі карти, зображають умовними знаками
- а. лінійними
 - б. позамасштабними
 - в. контурними або масштабними
 - г. геодезичними
174. Гренландія є автономною частиною королівства
- а. Данія
 - б. Швеція
 - в. Норвегія
 - г. Іспанія
175. Гіпсометричним способом зображають на оглядових картах
- а. рельєф суходолу та дна океану
 - б. водні об'єкти суходолу

- в. населені пункти
- г. межі політико-адміністративного поділу

176. Лінії, по всій довжині яких глибини морів залишаються незмінними, називають

- а. ізогіпсами
- б. ізобарами
- в. ізогістами
- г. ізобатами

177. Відношення величини перевищення місцевості до горизонтальної її протяжності, на якій вона спостерігається, називають:

- а. похилом
- б. закладенням
- в. падінням
- г. крутістю схилу

178. Позамасштабними умовними знаками відображають на оглядових картах

- а. межі політико-адміністративного поділу
- б. населені пункти
- в. шляхи сполучення
- г. рельєф суходолу

179. На тематичній карті адміністративно-територіального устрою України для відображення територій областей використаний спосіб

- а. якісного фону
- б. ізоліній
- в. картодіаграм
- г. ареалів

180. Канали на фізичній карті України показані способом

- а. ізоліній
- б. ліній руху
- в. лінійних знаків
- г. ареалів

181. Який спосіб зображення використовується на тематичних картах для відображення якісно відмінних явищ, які мають суцільне поширення на всій зображуваній території

- а. ареалів
- б. якісного фону
- в. картограм
- г. крапковий

182. Який спосіб зображення використовується на тематичних картах для відображення однорідних явищ, які мають певні кількісні величини у межах одиниць адміністративно-територіального поділу

- а. крапковий
- б. ізоліній
- в. кількісного фону
- г. ареалів

183. Який спосіб зображення використаний на тематичній карті якщо діаграмний знак характеризує величину явища розміщеного не у точці, а стосується усієї адміністративної одиниці

- а. значків
- б. картограм
- в. крапковий
- г. картодіаграм

184. Який спосіб зображення використаний на тематичній карті якщо всі площі одиниць політико-адміністративного поділу зафарбовують певним кольором різної насиченості, яким присвоюється певні кількісні величини явища

- а. якісного фону
- б. картодіаграм
- в. картограм
- г. крапковий

185. Способом якісного фону на географічних картах прийнято зображати

- а. спеціалізацію промислових центрів
- б. геологічну будову
- в. кліматичні характеристики
- г. інтенсивність певного явища

186. Способом картограм на географічних картах прийнято зображати

- а. інтенсивність певного явища у межах території адміністративної одиниці
- б. спеціалізацію промислових об'єктів
- в. геологічну будову
- г. кліматичні характеристики

187. Способом картодіаграм на географічних картах прийнято зображати

- а. геологічну будову
- б. сумарну кількісну величину явища у межах території адміністративної одиниці
- в. кліматичні характеристики
- г. інтенсивність певного явища у межах території адміністративної одиниці

188. До графічно-знакових географічних навчальних моделей налужать всі, крім :

- а. аналітично-ілюстративні;
- б. логічні;
- в. картографічно-геоінформаційні;
- г. комбіновані;

189. Перший із видів графіко-діаграмних навчальних моделей, який використовують, насамперед, для ілюстрування процесів розвитку й демонстрування змін, що відбуваються у часі та просторі з географічними об'єктами вивчення, з метою встановлення географічних причинно-наслідкових зв'язків, закономірностей :

- а. діаграми;
- б. схеми;
- в. графіки;
- г. таблиці;

190. При навчанні географії найчастіше застосовують діаграми:

- а. стовпчикові;
- б. стовпчикові, стрічкові й секторні діаграми;
- в. кругові, стрічкові;
- г. секторні;

191. Точний напрям на північ завжди показує тільки
- магнітний меридіан
 - географічний меридіан
 - вертикаль кілометрової сітки
 - горизонталь кілометрової сітки
192. Кут між напрямом на північний географічний полюс і напрямом на предмет називають:
- азимутом дійсним
 - азимутом магнітним
 - дирекційним кутом
 - румбом
193. Кут між північним напрямом магнітного меридіана і напрямом на предмет називають
- азимутом дійсним
 - азимутом магнітним
 - магнітним схиленням
 - румбом
194. Кут між напрямом на предмет і найближчим напрямом меридіана із вказанням чверті називають
- азимутом дійсним
 - зближенням меридіанів
 - магнітним схиленням
 - румбом
195. На топографічних картах не відображають
- рельєф
 - рослинний покрив
 - вік гірських порід
 - населені пункти
196. Діаграми, які застосовують для зіставлення сукупностей декількох географічних показників. Вони зазвичай уособлюють набір простих стовпчикових діаграм, відповідні стовпчики яких сусідять у кожному інтервалі осі абсцис:
- групові стовпчикові;
 - суцільні стовпчикові;
 - компонентні стовпчикові;
 - прості стовпчикові;
197. Балеарські острови є складовою частиною унітарної
- Португалії
 - Греції
 - Іспанії
 - Великої Британії
198. Підвидом некартографічних перетинно-секційних моделей НЕ є
- некартографічні поперечні профілі;
 - вертикальні розрізи;
 - горизонтальні розрізи;
 - блок-діаграми;

199. Графічно-знакова навчальна модель, що є математично визначеним (через систему картографічних проєкцій і географічних і прямокутних координат), зменшеним і генералізованим зображенням поверхні Землі, яке показує розташовані або спроектовані на неї об'єкти у прийнятій системі умовних знаків, це :

- а. картографічна проєкція;
- б. географічна карта;
- в. геоінформаційна модель;
- г. картограма;

200. Держава, на території якої були зафіксовані акти геноциду вірмен на початку ХХ ст.

- а. Османська імперія
- б. Лівія
- в. Йорданія
- г. Алжир

201. Цей прийом передбачає супроводження викладу навчального матеріалу різноманітними засобами унаочнювання, де головним джерелом знань є, переважно, зображення географічних об'єктів, процесів і явищ :

- а. демонстрування;
- б. ілюстрування;
- в. демонстраційний навчальний дослід;
- г. експеримент;

202. До основних прикладних методичних прийомів навчання географії належать:

- а. спостереження, вправа, географічна задача, самостійний навчальний експеримент і практичне завдання;
- б. ілюстрування, демонстрування й демонстраційний навчальний дослід;
- в. розповідь, пояснення, інструктаж, читання вчителем уголос, робота з текстом підручника, бесіда, дискусія;
- г. пояснення, інструктаж, вправа, географічна задача, демонстраційний навчальний дослід;

203. Організоване, цілеспрямоване й багаторазове повторення учнями певних дій та операцій з метою формування й закріплення географічних вмінь і навичок, це :

- а. спостереження;
- б. вправа;
- в. географічна задача;
- г. самостійний навчальний експеримент;

204. Згідно з навчальною метою вправа буває :

- а. вступною, контрольною;
- б. пробною, тренувальною, творчою;
- в. вступною, пробною, тренувальною, творчою, контрольною;
- г. вступною, пробною, тренувальною, контрольною;

205. Робота з географічними картами, робота з топографічними картами й планами, виконання роботи на паперових і цифрових контурних картах, складання й аналіз графічно-знакових моделей, опрацювання статистично-економічних показників, це різновиди :

- а. самостійного навчального експерименту;
- б. практичного завдання;
- в. географічної задачі;
- г. контрольної роботи;

206. Здобувачі освіти –

- а. вихованці, учні, студенти, курсанти, слухачі, стажисти, аспіранти (ад'юнкти), інші особи, які здобувають освіту за будь-яким видом та формою здобуття освіти
- б. особи, які потребують додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення їх права на освіту
- в. фізична або юридична особа (заклад освіти, підприємство, установа, організація), що провадить освітню діяльність
- г. немає правильної відповіді

207. До країн Вишеградської групи належать

- а. Словаччина
- б. Словенія
- в. Хорватія
- г. Албанія

208. Група об'єктно- замінювальних засобів об'єднує такі типи

- а. вербальні, ілюстративно- зображувальні, аудіовізуальні, графічно-знакові, картографічні, прототипні;
- б. геодезично- топографічні, метеорологічні, гідрологічні, геометричні;
- в. власне комп'ютерні, автономні аудіовізуалізаційні, інформаційнонакопичувальні, позиційнонавігаційні;
- г. багатооб'єктні умовно інтерактивні, мультимедійні;

209. Група організаційно-технологічних засобів об'єднує такі типи :

- а. вербальні, ілюстративно- зображувальні, аудіовізуальні, графічно-знакові, картографічні, прототипні;
- б. геодезично- топографічні, метеорологічні, гідрологічні, геометричні;
- в. інформаційно- мережні, організаційно-забезпечувальні, системно позиційно-навігаційні;
- г. багатооб'єктні умовно інтерактивні, мультимедійні;

210. Група приладно-природничих засобів об'єднує такі типи :

- а. вербальні, ілюстративно- зображувальні, аудіовізуальні, графічно-знакові, картографічні, прототипні;
- б. геодезично- топографічні, метеорологічні, гідрологічні, геометричні;
- в. інформаційно- мережні, організаційно-забезпечувальні, системно позиційно-навігаційні;
- г. власне комп'ютерні, автономні аудіовізуалізаційні, інформаційнонакопичувальні, позиційнонавігаційні;

211. Найбільше зледеніння в антропогені називається

- а. Дніпровським
- б. Московським
- в. Окським
- г. Валдайським

212. Окупована Росією частина Грузії

- а. Абхазія
- б. Аджарія
- в. Сванетія
- г. Нагірний Карабах

213. Метаморфічного походження є в Україні значні поклади графіту

- а. Іршанського родовища
- б. Керченського родовища
- в. Криворізького родовища
- г. Завалівського родовища

214. Інклюзивне навчання –

- а. персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів і засобів навчання
- б. документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та розробляється закладом освіти у взаємодії із здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів
- в. система освітніх послуг, гарантованих державою, що базується на принципах недискримінації, врахування багатоманітності людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників
- г. сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей

215. Як впливає експозиція схилів на добовий (річний) хід температури ґрунту та водойм:

- а. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні ґрунту на південних схилах більша, ніж на північних
- б. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні ґрунту на південних схилах менша, ніж на північних
- в. Амплітуда добового (річного) ходу поверхні ґрунту не залежить від експозиції схилів
- г. Амплітуда добового ходу поверхні темних ґрунтів значно менша, ніж світлих

216. Геоінформаційні навчальні моделі можна, у першому наближенні, розділити на такі їхні види, як :

- а. загальні, спеціальні, комбіновані;
- б. загальні, спеціальні;
- в. спеціальні, динамічні, комбіновані;
- г. загальні, динамічні, спеціальні;

217. Що називають співвідношенням між кількістю води, яка поступає на поверхню земної кулі у вигляді опадів, і кількістю води, що випаровується з поверхні суходолу і Світового океану за певний період часу:

- а. Водний баланс земної кулі
- б. Водний баланс континенту
- в. Кругообіг води в природі
- г. Мале коло кругообігу води

218. Водний баланс Землі забезпечує:

- а. Поновлення запасів прісної води
- б. Поповнення підземних вод
- в. Поповнення ґрунтової вологи
- г. Існування процесу випаровування

219. Геоінформаційна модельна задача відшукування найбільш ефективного маршруту (маршруту найменшої вартості з урахуванням додатково заданих чинників) між вузлами мережі :

- а. маршрут найменшої вартості;
- б. маршрутизація;
- в. екологічна стежка;
- г. маршрутно-оптимізаційна модель;

220. Мультимедійний інтегрований інформаційний засіб, який розміщено на носії-накопичувачу інформації, у тому числі інформаційно-мережному, та який містить систематизовану збірку електронних карт, виконаних за єдиною програмою й обраною тематичною спрямованістю, а також цифрову інформацію інших типів і необхідні засоби візуалізації атласу :

- а. електронна карта;
- б. візуалізація;
- в. електронний атлас;
- г. графічно-знакове відтворення;

221. До структурно-логічних моделей як групи графічно-знакових географічних навчальних моделей НЕ належить такий тип моделей :

- а. структурно-інформаційні схематичні;
- б. структурно-логічні графічно-зображувальні;
- в. комбіновані структурно-логічні;
- г. графічно-зображувальні;

222. Навчальні моделі, що можуть бути поєднанням певних видів структурно-інформаційних схематичних і структурно-логічних графічно-зображувальних типів моделей (наприклад, фреймів із графами тощо) :

- а. структурно-інформаційні схематичні;
- б. структурно-логічні графічно-зображувальні;
- в. комбіновані структурно-логічні;
- г. графічно-зображувальні;

223. У залежності від спрямування діяльності структурно-логічні географічні навчальні моделі покликані виконувати функції всі, КРІМ :

- а. ілюстративна;
- б. спонукальна;
- в. евристична;
- г. експериментальна;

224. Карти або картосхеми з розміщеними у поєднанні з їхніми певними територіальними одиницями різними видами діаграм , які відображають, зазвичай, кількісні географічні атрибути зазначених одиниць, це :

- а. картограми;
- б. картосхеми;
- в. картодіаграми;
- г. діаграми;

225. Особа з особливими освітніми потребами –

- а. особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту
- б. вихованці, учні, студенти, курсанти, слухачі, стажисти, аспіранти (ад'юнкти), інші особи, які здобувають освіту за будь-яким видом та формою здобуття освіти
- в. фізична або юридична особа (заклад освіти, підприємство, установа, організація), що провадить освітню діяльність
- г. немає правильної відповіді

226. Автоматизовані способи виконання дій, які застосовуються учнями без обмірковування алгоритму їхнього виконання, це:

- а. географічні навички;
- б. географічні уміння;
- в. інтелектуальні вміння;
- г. географічне бачення світу;

227. Цей регіон розділений тимчасовим демаркаційним кордоном і його територіально-політичний статус не визначений остаточно

- а. Джамму і Кашмір
- б. Каталонія
- в. Північна Ірландія
- г. Сахалін

228. Сукупністю взаємопоеднаних змістових орієнтацій, знань, умінь, навичок і досвіду діяльності учнів які необхідні для особисто- й соціально-значущої продуктивної діяльності школярів, називається

- а. освітня компетенція;
- б. загальна дидактика географії;
- в. соціально-економічні курси;
- г. змістова основа;

229. Психолого-педагогічний супровід –

- а. визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання)
- б. динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність
- в. єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів вивчення, дисциплін, індивідуальних завдань, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання
- г. комплексна система заходів з організації освітнього процесу та розвитку дитини, передбачених індивідуальною програмою розвитку

230. Показник якого виду спотворення обчислюють як відношення найбільшого до найменшого показників спотворення довжин ліній у даному місці карти?

- а. площ
- б. довжин ліній
- в. форм
- г. кутів.

231. На методи навчання географії покладено важливі функції, всі, КРІМ :

- а. організації навчально-пізнавальної діяльності школярів;
- б. формування особистості школярів;
- в. визначення фізичних вмінь школярів;
- г. стимулювання навчального процесу;

232. Вид педагогічного експерименту, який фіксує рівень навчально-пізнавальної діяльності та рівень сформованості навчальних досягнень учнів в експериментальному й контрольному класах на певному етапі проведення формувального експерименту:

- а. комплексний експеримент;
 - б. контрольний експеримент;
 - в. природний експеримент;
 - г. лабораторний експеримент;
233. Особливістю вивчення шкільної географії у країнах Центральної та Східної Європи є те, що :
- а. держави цього регіону до початку 1990-х років багато в чому орієнтувалися на структуру шкільної географії, яка склалася в радянській школі;
 - б. головним завданням вчителів є не стільки формування в учнів остаточних знань з географії, скільки формування здатності перманентно удосконалювати свої географічні знання;
 - в. поширеною стає природоохоронна освіта, спрямована на виховання громадянської відповідальності за стан довкілля;
 - г. у шкільних курсах з географії значного поширення набуло вивчення комплексних проблем, що є міждисциплінарними (наприклад, експоненційного зростання чисельності людства, обмеженості доступних природних і інших ресурсів);
234. Серед завдань, які дають змогу реалізувати основну мету навчання географії, немає :
- а. формувати в учнів цілісний географічний образ Землі;
 - б. розвивати геопросторове мислення школярів і вміння ними логічно викладати свої думки;
 - в. формування предметної математичної компетентності;
 - г. виховувати національно свідомого громадянина, патріота, дбайливого господаря, грамотну освічену людину, гуманіста й природолюбця;
235. ГІС-технології
- а. забезпечують високу наочність відображення різнопланової інформації у вигляді інтерактивних геоінформаційних моделей
 - б. виконують функції носіїв географічної інформації, знярядь створення інформаційно-предметного середовища навчального процесу й інструментів навчально-пізнавальної діяльності студентів і учнів
 - в. спрямовані на повідомлення готової інформації різними засобами (словесними, наочними, практичними) та усвідомлення і запам'ятовування цієї Інформації учнями
 - г. допомагають учням виявити схожості/розбіжності однотипових властивостей (ознак, змін, тенденцій розвитку) досліджуваних об'єктів на основі зібраних статистичних даних або емпіричних досліджень
236. STEM-освіта ґрунтується на:
- а. сприйнятті учнями сучасних технологічних інновацій
 - б. функції носіїв географічної інформації
 - в. повідомленні готової інформації різними засобами
 - г. допомозі учням виявити схожості/розбіжності однотипових властивостей
237. Аспект, що можна віднести до основних критеріїв навчально-пізнавальної діяльності учнів :
- а. всебічний розвиток особистості учня;
 - б. особлива активізація органів відчуття, яка веде до цілеспрямованого й усвідомленого засвоювання ними знань і вмінь;
 - в. володіння основами сучасних інформаційних і інформаційно-мережних технологій;
 - г. наявність уявлень з основ філософії, психології, педагогіки;
238. У Північно-Східній Бразилії поширений найбільш сухий варіант листопадного лісу - так званий "білий ліс", або

- а. каатинга
- б. міомбо
- в. індаїнг
- г. немає правильної відповіді

239. Для даного біому характерні такі умови: річна кількість опадів, як правило, менше 800 мм, але подекуди може досягати 1500 мм. Основна риса - високі температури протягом усього року; різка сезонність зволоження, сезон дощів (літо) змінюється сухим періодом (зимою) тривалістю 4-7,5 місяців.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея);
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні);
- в. тропічні трав'янисті формації (савани).
- г. твердолисті ліси

240. Кампінос, кампос-лімпос – це

- а. трав'янисті савани без дерев
- б. савани з поодинокими деревами і чагарниками
- в. савани зі значною кількістю дерев
- г. трав'янисті савани з деревною рослинністю

241. Льянос – це

- а. трав'янисті савани без дерев
- б. савани з поодинокими деревами і чагарниками
- в. савани зі значною кількістю дерев
- г. трав'янисті савани з деревною рослинністю

242. Льянос характерні для

- а. Амазонії;
- б. Венесуели
- в. Бразилії
- г. Чілі

243. Пізнавальна активність учнів НЕ має такої ознаки :

- а. вибірковість;
- б. усвідомленість;
- в. результативність;
- г. комунікабельність;

244. Виокремлюють пам'ять, у залежності ж від того, як саме відбувається запам'ятовування,:

- а. логічну, вербальну;
- б. механічну, вербальну, образну пам'ять;
- в. механічну, образну;
- г. логічну, образну, інтелектуальну;

245. Хартія географічної освіти передбачає що викладання географії

- а. повинне починатися вже в початковій школі і продовжуватися в основній і старшій
- б. повинне починатися в основній і продовжуватися старшій школі
- в. повинне починатися в старшій школі і продовжуватися у вищій школі
- г. повинне починатися в основній школі і продовжуватися у вищій школі

246. Сухі листопадні ліси міомбо поширені у

- а. Бразилії
 - б. Північній Австралії
 - в. Східній Африці, Північній Гвінеї
 - г. Мексики
247. Предметом вивчення геоморфології є
- а. зовнішній вигляд рельєфу, його походження, вік та динаміка
 - б. морфологія рельєфу
 - в. генезис рельєфу
 - г. вік та динаміка рельєфу
248. Рельєф Землі є результатом
- а. тільки внутрішніх процесів у Землі
 - б. тільки зовнішніх процесів
 - в. взаємодії ендегенних і екзогенних чинників
 - г. дії променистої енергії Сонця
249. Морфографічний метод дослідження в геоморфології
- а. полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
 - б. ґрунтується на вивченні геологічної інформації
 - в. передбачає вивчення стану геоморфосистем
 - г. передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів
250. Морфометричний метод дослідження в геоморфології
- а. полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
 - б. ґрунтується на вивченні геологічної інформації
 - в. полягає в кількісній характеристиці форм рельєфу
 - г. передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів
251. Морфоструктурний метод дослідження в геоморфології
- а. полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
 - б. ґрунтується на вивченні геологічної інформації
 - в. полягає в кількісній характеристиці рельєфу
 - г. передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів
252. Геологічний метод дослідження в геоморфології
- а. ґрунтується на методі аналізу потужностей відкладів і геологічних розрізів
 - б. полягає в аналізі взаємовідношень рельєфу і геологічних структур
 - в. ґрунтується на вивченні геологічної інформації
 - г. передбачає опис рельєфу у вигляді тексту, графіків, профілів
253. В результаті яких процесів утворюються основні форми рельєфу на Землі?
- а. магматичних та тектонічних процесів
 - б. вивітрювання та метаморфізму
 - в. ендегенних і екзогенних
 - г. під дією води та геологічних структур
254. З яких 3-х стадій складаються екзогенні геоморфологічні процеси?
- а. денудація, переміщення та акумуляція гірських порід
 - б. денудація, переміщення та екзарація гірських порід
 - в. денудація, акумуляція та абляція гірських порід
 - г. денудація, абляція та деформація гірських порід

255. За характером дії екзогенних процесів рельєф поділяється на
- а. дефляційний, магматичний
 - б. вулканічний, метаморфічний
 - в. акумулятивний, денудаційний
 - г. гляціальний, ефузивний
256. За генезисом (походженням) рельєф поділяється на
- а. дефляційний, магматичний
 - б. вулканічний, метаморфічний
 - в. акумулятивний, денудаційний
 - г. ендегенний, екзогенний
257. За розмірами виділяють такі форми рельєфу:
- а. великі, середні, малі
 - б. планетарні, мегаформи, макроформи, мезоформи, мікроформи, наноформи
 - в. планетарні, великі, середні, малі, дрібні
 - г. мегаформи, макроформи, великі, планетарні, мікроформи
258. Засоби навчання
- а. виконують функції носіїв географічної інформації, знарядь створення інформаційно-предметного середовища навчального процесу й інструментів навчально-пізнавальної діяльності студентів і учнів
 - б. спрямовані на повідомлення готової інформації різними засобами (словесними, наочними, практичними) та усвідомлення і запам'ятовування цієї інформації учнями
 - в. допомагають учням виявити схожості/розбіжності однотипових властивостей (ознак, змін, тенденцій розвитку) досліджуваних об'єктів на основі зібраних статистичних даних або емпіричних досліджень
 - г. спрямовані на відтворення учнями способів діяльності за визначеним учителем алгоритмом. Їх використовують для формування вмінь і навичок школярів
259. Зміст принципу навчання географії, який відображається у спонуканні школяра до активної участі у навчальному процесі й самостійного усвідомлення знань в умовах власної інтенсивної пізнавальної діяльності :
- а. систематичності й послідовності навчання;
 - б. наочності у навчанні;
 - в. індивідуального підходу до учнів;
 - г. свідомості й активності учнів у навчанні;
260. Географічні гіпотези й теорії, поняття, причинно-наслідкові зв'язки та закономірності, є видами :
- а. теоретичних географічних знань;
 - б. практичних географічних знань;
 - в. емпіричних географічних знань;
 - г. навчально-пізнавальної діяльності учнів;
261. Діяльність учителя й учнів у процесі навчання географії, упорядкована, взаємопов'язана спрямована на досягнення навчальної мети, це :
- а. методи навчання географії;
 - б. концептуально-пізнавальна діяльність;
 - в. географічне навчальне моделювання;
 - г. суб'єктивний аспект навчальної діяльності;

262. Педагогічна праця

- а. має свій продукт, свої технології та їхню ринкову вартість
- б. не має свого продукту, але має власні технології, а вони - ринкову вартість
- в. має свій продукт, але не має власних технологій, які б мали ринкову вартість
- г. має свій продукт, свої технології, але жоден із них не може мати ринкову вартість

263. Академічний плагіат –

- а. оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- б. оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- в. вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- г. свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

264. Педагогічний патронаж –

- а. це спосіб організації навчання здобувачів освіти, за яким освітня програма повністю засвоюється здобувачем самостійно, а оцінювання результатів навчання та присудження освітньої кваліфікації здійснюються відповідно до законодавства.
- б. це спосіб організації освітнього процесу дітей самостійно їхніми батьками для здобуття формальної (дошкільної, повної загальної середньої) та/або неформальної освіти.
- в. це спосіб організації освітнього процесу педагогічними працівниками, що передбачає забезпечення ними засвоєння освітньої програми здобувачем освіти, який за психофізичним станом або з інших причин, визначених законодавством, зокрема з метою забезпечення доступності здобуття освіти, потребує такої форми.
- г. це спосіб організації навчання здобувачів освіти, завдяки якому оволодіння освітньою програмою (як правило, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої освіти) відбувається на виробництві шляхом практичного навчання, участі у виконанні трудових обов'язків і завдань під керівництвом фахівців-практиків, залучених до освітнього процесу.

265. Усне розгорнуте викладання великого за обсягом і складного за логічною побудовою географічного навчального матеріалу з тривалістю викладання 10–25 хвилин, це :

- а. навчальна дискусія;
- б. навчальна (шкільна) лекція;
- в. інструктаж;
- г. наукова розповідь;

266. Кутова швидкість обертання Землі для всіх широт становить

- а. 15° за 1 годину
- б. 5° за 1 годину
- в. 10° за 1 годину
- г. 20° за 1 годину

267. Вправа згідно з навчальною метою буває :

- а. вступною, контрольною;
- б. пробною, тренувальною, творчою;
- в. вступною, пробною, тренувальною, творчою, контрольною;
- г. вступною, пробною, тренувальною, контрольною;

268. Слабо ввігнута платформна структура, що має в плані неправильну чи ізометричну форму називається:

- а. мегаантиклінорій
- б. мегасинклінорій
- в. антикліза
- г. синекліза

269. Розрив з вертикальним або нахиленим зміщенням у бік опущеного крила – це

- а. скид
- б. підкид
- в. насув
- г. шар'яж

270. Розрив з крутоспадним (понад 45°) зміщенням, по якому висяче крило підняте відносно лежачого, а зміщення нахилене у бік піднятого крила – це

- а. шар'яж
- б. насув
- в. скид
- г. підкид

271. Розривне порушення з пологим (до $45\ldots 60^\circ$) нахилом зміщувача, уздовж якого висячий бік піднятий відносно лежачого і насунутий на нього – це

- а. шар'яж
- б. насув
- в. скид
- г. підкид

272. Горизонтальні або пологі насиви з переміщенням гірських порід на відстань у кілька десятків кілометрів – це

- а. шар'яж
- б. насув
- в. скид
- г. підкид

273. Розрив із вертикальним або нахиленим зміщувачем, уздовж якого крила зміщені одне відносно одного – це

- а. шар'яж
- б. насув
- в. зсув
- г. підкид

274. Система скидів, в якій кожне наступне крило є опущеним відносно попереднього – це

- а. шар'яж
- б. насув
- в. зсув
- г. східчастий скид

275. Опущена ділянка земної кори, відділена скидами, рідше підкидами, від суміжних, відносно піднятих ділянок- це

- а. грабен
- б. насув

- в. зсув
- г. східчастий скид

276. Піднята ділянка земної кори, відділена скидами або підкидами від суміжних ділянок – це

- а. грабен
- б. насув
- в. горст
- г. східчастий скид

277. Ділянки платформ, покриті осадовим чохлам великої потужності, для яких характерне переважаюче опускання – це

- а. низовини
- б. щити
- в. плити
- г. височини

278. Не покриті платформним чохлам ділянки древнього фундамента – це

- а. низовини
- б. щити
- в. плити
- г. височини

279. Рівнини, які лежать нижче рівня моря називаються:

- а. низовини
- б. щити
- в. височини
- г. депресії

280. Рівнини, що мають одноманітну рівну поверхню, нахил якої перевищує перепад висот понад 10 м на 1 км за морфологічною класифікацією називаються:

- а. хвилястими
- б. плоскими
- в. увігнутими
- г. нахиленими

281. Рівнини, що характеризуються різними напрямками та критичною падіння поверхні, за морфологічною класифікацією називаються:

- а. хвилястими
- б. горбистими
- в. увігнутими
- г. нахиленими

282. Рівнини, чохлам яких складений відкладами четвертинного віку називаються:

- а. плоскими
- б. пластовими
- в. акумулятивними
- г. денудаційними

283. Рівнини, які приурочені до плити платформи, складені напластуваннями платформного чохла, що залягають майже горизонтально або з незначним нахилом, називаються:

- а. плоскими
- б. пластовими

- в. акумулятивними
- г. денудаційними

284. Рівнини, які утворилися внаслідок сукупності процесів руйнування гірських порід водою, вітром, льодовиками тощо і перенесення продуктів руйнування до нижчих ділянок земної поверхні, де вони нагромаджуються називаються:

- а. плоскими
- б. пластовими
- в. акумулятивними
- г. денудаційними

285. Столові гори відносяться до:

- а. плоских рівнин
- б. пластових рівнин
- в. акумулятивних рівнин
- г. денудаційних рівнин

286. Нагір'я або плато підняті на висоту понад 500 м відносяться до:

- а. плоских рівнин
- б. пластових рівнин
- в. акумулятивних рівнин
- г. денудаційних рівнин

287. Група об'єктно-замінювальних засобів навчання об'єднує такі типи :

- а. вербальні, ілюстративно-зображувальні, аудіовізуальні, графічно-знакові, картографічні, прототипні;
- б. геодезично-топографічні, метеорологічні, гідрологічні, геометричні;
- в. власне комп'ютерні, автономні аудіовізуалізаційні, інформаційнонакопичувальні, позиційнонавігаційні;
- г. багатооб'єктні умовно інтерактивні, мультимедійні;

288. Український філософ, природознавець, мислитель, засновник геохімії, біогеохімії та радіогеології, космізму. Праці присвячені дослідженням хімічного складу земної кори, атмосфери, гідросфери, міграції хімічних елементів у земній корі, ролі і значення радіоактивних елементів в її еволюції.

- а. Володимир Іванович Вернадський
- б. Степан Львович Рудницький
- в. Володимир Михайлович Кубійович
- г. Павло Аполлонович Тутковський

289. Шкільне індивідуальне спеціалізоване навчальне місце, шкільне колективне спеціалізоване навчальне місце, загальноосвітній навчальний клас, тематичний навчальний клас, навчально-дослідний полігон, метеорологічний майданчик, це ВИДИ :

- а. системно-позиційно-навігаційних засобів;
- б. організаційно-забезпечувальних засобів;
- в. інформаційно-мережних засобів;
- г. локально-мережних засобів;

290. Створюють магнітне поле Землі електричні струми, які через обертання планети виникають у

- а. астеносфері
- б. зовнішньому ядрі

- в. літосфері
- г. земній корі

291. Внутрішня оболонка, яка утворена здебільшого залізом та нікелем

- а. астеносфера
- б. ядро
- в. літосфера
- г. мантія

292. Гірські породи, що утворилися під дією температури, повітря, води, живих організмів та інших процесів, що відбуваються на поверхні Землі та в глибинах морів і океанів, називаються

- а. метаморфічними
- б. осадовими
- в. магматичними
- г. інтрузивними

293. Осадкові гірські породи, що утворилися при руйнуванні інших гірських порід, називаються

- а. хімічними
- б. органічними
- в. уламковими
- г. інтрузивними

294. Осадкові гірські породи, що утворилися в результаті відкладання розчинених речовин на дні океанів, морів, озер, називаються

- а. уламковими
- б. хімічними
- в. органічними
- г. інтрузивними

295. Відомий український мандрівник, випускник Києво-Могилянської академії, що мандрував Угорщиною, Болгарією, Грецією, Італією, Палестиною, Аравією, Єгиптом, та описав населення, господарство, торгівлю цих країн – це

- а. Василь Григорович-Барський
- б. Володимир Іванович Вернадський
- в. Степан Львович Рудницький
- г. Єгор Петрович Ковалевський

296. Який шар відсутній у океанічній земній корі

- а. осадовий
- б. базальтовий з прошарками карбонатних порід
- в. гранітно-метаморфічний
- г. нижній (базальтовий) шар з основних і ультраосновних порід

297. Магма може проникати по тріщинах у земну кору і на глибині повільно застигати. У цьому випадку утворюються такі дуже тверді гірські породи, як

- а. гіпс, вапняк
- б. граніт, габро
- в. мрамур, графіт
- г. базальт, вулканічний туф

298. При виливанні магми на земну поверхню і швидкому остиганні її формуються такі гірські породи, як

- а. гіпс, вапняк
- б. граніт, габро
- в. мармур, графіт
- г. базальт, вулканічний туф

299. Процес подрібнення і розпушування гірських порід під впливом різких змін температури, замерзання води в тріщинах називають вивітрюванням

- а. фізичним
- б. хімічним
- в. органічним
- г. температурним

300. Руйнування гірських порід під дією води і повітря (кисню та вуглекислого газу), яке призводить до зміни їхнього складу, називають вивітрюванням

- а. фізичним
- б. хімічним
- в. органічним
- г. температурним

301. Осадкові гірські породи, що утворилися в результаті випадання в осад розчинених речовин на дні океанів, морів, озер, називаються

- а. уламковими
- б. хімічними
- в. органогенними
- г. інтрузивними

302. Гірські породи, що перетворюються у нові з іншими властивостями під впливом високих температур і тиску, а також гарячих розчинів і газів, що піднімаються з мантії, називають породами

- а. уламковими
- б. органічного походження
- в. метаморфічного походження
- г. магматичного походження

303. Процес зміни гірських порід під впливом високих температур і тиску в надрах Землі називається

- а. магматизмом
- б. метаморфізмом
- в. гравітацією
- г. акумуляцією

304. Продукти вивітрювання гірських порід, що залягають на місці свого утворення, називають

- а. алювієм
- б. елювієм
- в. колювієм
- г. делювієм

305. Води першого від поверхні постійного водоносного горизонту, який залягає на суцільному водотривкому шарі, називаються

- а. конденсаційні
- б. магматогенні
- в. ґрунтові
- г. седиментогенні

306. Необхідною умовою утворення льодовиків є:
- а. велика кількість атмосферних опадів
 - б. певні особливості рельєфу
 - в. низькі середньорічні температури
 - г. низькі середньорічні температури, велика кількість атмосферних опадів та певні особливості рельєфу
307. До яких типів льодовиків відносяться льодовики Альп, Кавказу ?
- а. гірських
 - б. покривних
 - в. проміжних
 - г. перехідних
308. До яких типів льодовиків відносяться льодовики Гренландії?
- а. гірських
 - б. покривних
 - в. проміжних
 - г. перехідних
309. До яких типів льодовиків відносяться льодовики Скандинавського півострова, Аляски, Шпіцбергена
- а. гірських
 - б. покривних
 - в. проміжних
 - г. перехідних
310. Руйнування берегів морськими водами, називається
- а. акреція
 - б. коразія
 - в. абразія
 - г. абляція
311. Наступ моря на суходіл, називається
- а. трансгресія
 - б. регресія
 - в. насув
 - г. абразія
312. Відступ моря від берега, називається
- а. трансгресія
 - б. регресія
 - в. насув
 - г. абразія
313. У 1918 р. в Українській Державі було засновано Академію Наук. Її першим президентом призначено академіка
- а. Володимира Івановича Вернадського
 - б. В. Григоровича-Барського
 - в. Василь Назарович Каразіна
 - г. Павла Аполлоновича Тутковського

314. Перший із видів графіко-діаграмних навчальних моделей, який використовують для ілюстрування процесів розвитку й демонстрування змін, що відбуваються у часі та просторі з географічними об'єктами, з метою встановлення географічних причинно-наслідкових зв'язків:

- а. діаграми;
- б. схеми;
- в. графіки;
- г. таблиці;

315. В результаті обертання Землі навколо осі припливи перетворюються в припливну хвилю, яка переміщується

- а. назустріч обертанню Землі, тобто зі сходу на захід
- б. назустріч обертанню Землі, тобто із заходу на схід
- в. у напрямі обертання Землі, тобто зі сходу на захід
- г. у напрямі обертання Землі, тобто із заходу на схід

316. При середній швидкості 29,76 км/с Земля проходить весь шлях (939,12 млн. км) за 365 діб 6 год. 9хв. 9 с. Цей період називається

- а. перигелій
- б. афелій
- в. зоряний (сидеричний) рік
- г. тропічний рік

317. Важчі речовини у розплавлених надрах Землі спрямовувались до

- а. поверхні
- б. астеносфери
- в. земної кори
- г. центру планети

318. Ділянки платформ, де кристалічні породи виходять на поверхню, називають

- а. щитами
- б. плитами
- в. тектонічними западинами
- г. масивом або тектонічним підняттям

319. Як називають широкі зони вздовж границь літосферних плит, де горизонтальні переміщення призводять до вертикальних рухів, формування островних дуг, передгірських крайових прогинів, складчастих областей?

- а. платформами
- б. плитами
- в. щитами
- г. геосинкліналями.

320. Процес руйнування гірських порід поверхневими текучими водами:

- а. абразія
- б. ерозія
- в. денудація
- г. фільтрація

321. Виникнення короткочасних грязекам'яних потоків називають

- а. конусом виносу
- б. селем

- в. делювієм
 - г. колювієм
322. Рівень, нижче якого річка не може врізатися, тобто поглибити своє русло, називають
- а. річищем
 - б. глибиною ерозії
 - в. висотою ерозії
 - г. базисом ерозії
323. Русло, що звивається серед власних наносів, утворює:
- а. стариці
 - б. меандри
 - в. озера
 - г. заплави
324. Сукупність геологічних явищ, пов'язаних з частковим розчиненням і розмиванням водою гірських порід та утворення в них порожнин різного розміру, називають
- а. печеротворенням
 - б. карстом
 - в. понором
 - г. карром
325. Серед перелічених оберіть прилади, що використовуються в метеорологічній практиці для вимірювання параметрів прямої/розсіяної сонячної радіації та радіаційного балансу:
- а. Геліометри, актинометри, піранометри, балансоміри
 - б. Терморезистори, піранометри, термометри
 - в. Геліографи, барограми
 - г. Анеморумбометри, плювіографи
326. Які хмари відносяться до хмар нижнього ярусу:
- а. Поширені на висотах менше 2 км
 - б. Поширені на висотах 6 і більше км
 - в. Поширені на висотах від 2 до 6 км
 - г. Висота основи менша 2 км але вершина може знаходитись в межах тропосфери
327. Вкажіть неправильний масштаб площ, якщо лінійний масштаб топографічної карти 1 : 25 000:
- а. 1см² – 625 000 м²;
 - б. 1см² – 62 500 м²;
 - в. 1см² – 625 ар;
 - г. 1см² – 6,25 га.
328. У якій природно-географічній області Карпат знаходиться частина Карпатського біосферного заповідника, національні природні парки "Синевир" та Ужанський?
- а. Передкарпатській височинній;
 - б. Вододільно-Верховинській;
 - в. Зовнішньофлішевій;
 - г. Полонинсько-Чорногірській
329. Єдиний в Українських Карпатах державний природний заповідник знаходиться у природно-географічній підобласті Карпат:
- а. Привододільні Горґан;
 - б. Бистрице-Селятинського низькогір'я;

- в. Скибових Горган;
- г. Свидовецько-Чорногірській

330. У Новій Зеландії (на Південному острові), а також на невеликій території півдня Африки зустрічаються степові формації, які тут називають

- а. пампи
- б. тусоки
- в. прерії
- г. сельва

331. Цей біом формується в умовах помірних широт з холодною, часто сніжною зимою і теплим, порівняно посушливим літом. Періодично (раз у 3-5 років) тут бувають посухи. Такий гіротермічний режим характерний для:

- а. гілеї
- б. мангрів
- в. степів
- г. сельви

332. Основні біоми даного типу не виходять за межі 10° пн. і пд. ш..

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. тусоки

333. На півострові Малакка, Великих Зондських островах, Філіппінах, Новій Гвінеї у Південно-Східній Азії поширені

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. тусоки

334. Окремі ділянки цих формацій є в Центральній Америці й на островах Карибського басейну, у Північно-Східній Індії, Мьянмі, Непалі, Бангладеш, острові Шрі-Ланка, на островах Тихого океану

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. тусоки

335. Рослинність даного біому характеризується такими рисами: різноманіття і специфічність життєвих форм рослин; тут є дерева, ліани, епіфіти, паразити тощо. Характерні надзвичайне багатство і видове різноманітність.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея);
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні);
- в. тропічні трав'янисті формації (савани).
- г. степи

336. Загальна кількість видів рослин у даному біомі величезна: на Амазонці - приблизно 40 000 видів; на Зондських островах - 35 000 видів. Дуже багато ендеміків, переважно вигадливих форм і яскраво забарвлених.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)

- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. степи

337. Для даного біому характерна полідомінантність. У фітоценозах завжди присутня велика кількість видів. Іноді на 1 га лісу легше знайти 100 різних видів, ніж 100 особин певного виду.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея);
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні);
- в. тропічні трав'янисті формації (савани).
- г. степи

338. Для видів даного біому характерна відсутність регулярної періодичності в розвитку дерев. Окремі екземпляри дерев одного й того ж виду і навіть окремі гілки того самого дерева цвітуть і плодоносять у різні періоди року, маючи свій власний ритм.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. степи

339. У межах якого природо-заповідного об'єкта знаходяться Буковинські водоспади?

- а. НПП "Сколівські Бескиди";
- б. НПП "Синьогора";
- в. Верховинського НПП;
- г. Вишнецького НПП

340. Північно-західна частина кристалічного щита, Волино-Подільська плита, Галицько-Волинська западина — це тектонічні структури, що лежать в основі природних комплексів:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних і мішаних лісів.

341. Цей біом присутній в Африці, Південній Америці, Південно-Східній Азії; розміщений між 10° і 30° пд. і пд. ш.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. тайга

342. Для цього біому характерні: наявність трав'янистого покриву (переважно з ксерофільних злаків) і розрідженого верхнього яруса з поодиноких дерев і чагарників

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. тайга

343. Кампінос, кампос-лімпос, які характерні для Амазонії, - це

- а. трав'янисті савани без дерев
- б. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- в. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- г. тайга

344. У формуванні рельєфу цієї частини території України найбільшу роль відіграють антропогенні водно-льодовикові відклади:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних лісів.

345. Поверхня зони, особливо в Придністров'ї і східній частині Придніпровської височини, розчленована глибокими річками, ярами і балками, вздовж берегів яких на поверхню часто виходять граніти, іноді — вапняки і пісковики, утворюючи скелі:

- а. степової зони;
- б. лісостепової зони;
- в. мішаних лісів;
- г. широколистяних лісів.

346. Чому, на вашу думку, середньорічна температура води зазвичай вища, ніж середньорічна температура повітря?

- а. Це пояснюється температурною стратифікацією атмосфери
- б. Це пояснюється температурною стратифікацією гідросфери
- в. Це пояснюється явищем турбулентності повітря
- г. Тому що температура води не може бути від'ємною

347. Серадос (веокий екорегіон тропічної савани) виділяють у межах

- а. Канади
- б. Єгипту
- в. Бразилії
- г. Казахстану

348. Для якого типу озер відповідно до їх температурної класифікації відносяться озера, в яких температура води в поверхневому шарі завжди вища +4°C з незначними річними амплітудами коливання?

- а. Тропічні
- б. Помірні
- в. Полярні
- г. Сезонні

349. Тут трав'янистий покрив саван досить високий (до 2 м заввишки). Переважає злак аланг-аланг (імперата), дика цукрова тростина, злак міскантус. Ці савани розміщені у

- а. Європі
- б. Південно-Східній Азії
- в. Австралії
- г. Північній Америці

350. У басейні р. Оріноко розміщені

- а. мішані ліси
- б. степи
- в. льяноси
- г. луки

351. Частина біоценозу, яка сформована грибами, має назву

- а. фітоценоз,
- б. зооценоз
- в. мікоценоз
- г. мікробоценоз

352. Частина біоценозу, яка сформована мікроорганізмами, має назву

- а. фітоценоз
- б. зооценоз
- в. мікоценоз
- г. мікробоценоз

353. При реалізації цієї функції підручника відбір і систематизація навчального матеріалу здійснюється за двома основним критеріями: змістово-логічним та психодідактичним:

- а. спрямувальна;
- б. комунікативна;
- в. інформаційна;
- г. функція, що розвиває;

354. Системи, які дають змогу швидко актуалізувати відомості щодо будь-якого географічного об'єкта вивчення. З їх допомогою створюються й використовуються у процесі навчання передові за змістом і ефективністю застосування картографічно-геоінформаційні моделі :

- а. географічні інформаційні системи (ГІС) і технології;
- б. географічні планові системи;
- в. довідково-інформаційні моделі;
- г. навчально-інтегровані системи;

355. За рівнем функціональності та з огляду на безпосереднє призначення у процесі навчання вирізняються декілька різнорівневих класифікаційних типів підручників, всі, КРІМ :

- а. електронні підручники елементарного рівня;
- б. електронні підручники початкового рівня;
- в. електронні підручники ширококористувального рівня;
- г. електронні підручники високо-комбінованого рівня;

356. Дані формації формуються в умовах середньорічних температур, що дорівнюють +25...+26 °С, причому добова амплітуда іноді досягає 12 °С, у той час як місячні коливання звичайно не перевищують 1-2, рідко - 5 °С.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. твердолисті ліси

357. Під даними біомами ґрунти - червоні, червоно-жовті, що пов'язане з надлишком окисів заліза. Протягом року панує сильний промивний режим, через що ґрунти дуже бідні на елементи мінерального живлення (азот, калій, кальцій, фосфор, мікроелементи тощо).

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. твердолисті ліси

358. Просторові об'єкти (елементи) реального світу можна розділити на чотири основні типи, серед яких немає:

- а. паралельних об'єктів;
- б. точкових об'єктів;
- в. лінійних об'єктів;
- г. площинних об'єктів;

359. З метою рекультивації земель:

- а. не потрібно окремо збирати ґрунтовий шар і зберігають його;
- б. використовують очисні споруди і пристосування;
- в. введено гранично допустимі концентрації вмісту окремих сполук;
- г. терасують і покривають шаром родючої землі терикони шахт.

360. Наслідками спорудження гідротехнічних комплексів на річках Кубань і Дон, затрат більшої частки води на зрошення для Азовського моря є:

- а. погіршення кисневого режиму, скорочення кормової бази для риб;
- б. підняття отруйного сірководневого середовища;
- в. зменшення солоності вод;
- г. виникнення заморів (масової загибелі риб та інших мешканців вод).

361. Для видів даного біому характерна наявність кауліфлорії і раміфлорії.

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея)
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні)
- в. тропічні трав'янисті формації (савани)
- г. твердолисті ліси

362. Даний біом найбагатший і найпродуктивніший на Землі,

- а. вічнозелені екваторіальні і тропічні дощові ліси (гілея);
- б. сезонні тропічні ліси (напівлистопадні, вологі листопадні, сухі листопадні);
- в. тропічні трав'янисті формації (савани).
- г. твердолисті ліси

363. Двовимірним елементом зображення, найменший з його складників, який отримується в результаті дискретизації (квантування) зображення, називається :

- а. піксел;
- б. дистанційне зондування;
- в. просторове розрізнювання;
- г. аерокосмічне зондування;

364. В телеметричних (радіотелеметричних) методах :

- а. датчик є віддаленим від об'єкта вимірювання;
- б. від датчика віддалено одержувач інформації;
- в. датчик наблизений до об'єкта вимірювання;
- г. датчика наблизений до одержувача інформації;

365. Тип просторового відбору даних, який "спрощує" прийняття рішень щодо того, які просторові об'єкти має бути переглянуто й надалі внесено у вибірку, позаяк дослідник "вимушено" спрямовує свій відбір лише на наявні визначені географічні об'єкти згідно з реальними результатами :

- а. спрямований відбір;
- б. неспрямований відбір;
- в. імовірнісний відбір;
- г. базовий відбір;

366. Загальна кількість опадів становить 800-3000 мм на рік. Залежно від річного розподілу опадів тропічні сезонні ліси мають три типи. Посушливий період триває 1-2,5 місяці, кількість опадів на рік не менше 2500-3000 мм

- а. вічнозелені сезонні ліси;
- б. напіввічнозелені (або напівлистопадні) ліси.
- в. листопадні тропічні ліси (вологі - мусонні, сухі - саванові)
- г. твердолисті ліси

367. Загальна кількість опадів становить 800-3000 мм на рік. Залежно від річного розподілу опадів тропічні сезонні ліси мають три типи. В умовах більш тривалого посушливого періоду і скорочення річної кількості опадів формуються характеризуються

- а. вічнозелені сезонні ліси;
- б. напіввічнозелені (або напівлистопадні) ліси.
- в. листопадні тропічні ліси (вологі - мусонні, сухі - саванові)
- г. твердолисті ліси

368. Загальна кількість опадів становить 800-3000 мм на рік. Залежно від річного розподілу опадів тропічні сезонні ліси мають три типи. Порівняно низьким рівнем опадів і зниженою вологістю

- а. вічнозелені сезонні ліси;
- б. напіввічнозелені (або напівлистопадні) ліси.
- в. листопадні тропічні ліси (вологі - мусонні, сухі - саванові)
- г. твердолисті ліси

369. Перехід від вічнозеленого до напіввічнозеленого лісу визначається головним чином

- а. тривалістю посушливого періоду
- б. річною сумою опадів
- в. кількістю сонячного тепла
- г. немає правильної відповіді

370. Такі ліси розвиваються в районах із вологим кліматом (річна сума опадів 1500-2500 мм), але там, де опади бувають нерівномірно протягом року. Сухий сезон триває не менше 4-5 місяців. Кожного посушливого місяця випадає не більше 100 мм, але не менше 25 мм опадів.

- а. вічнозелені сезонні ліси;
- б. напіввічнозелені (або напівлистопадні) ліси.
- в. листопадні тропічні ліси (вологі - мусонні, сухі - саванові)
- г. твердолисті ліси

371. У вологий період року цей ліс суттєво не відрізняється від вічнозеленого. У кінці сухого періоду багато дерев цвіте, у той же час на землі дуже багато сухого опалого листя. Епіфіти знаходяться в цей період у стані спокою.

- а. вічнозелені сезонні ліси;
- б. напіввічнозелені (або напівлистопадні) ліси.
- в. листопадні тропічні ліси (вологі - мусонні, сухі - саванові)
- г. твердолисті ліси

372. Річна сума опадів в області цих лісів дуже мінлива і становить у різних регіонах від 800 до 2500 мм і більше. Але повсюди чітко виділяються два сезони - сухий і вологий. Тривалість сухого періоду 4-6 місяців. Щомісячна норма опадів у цей період значно менша від 100 мм, із них два місяці - навіть менша від 25 мм.

- а. вічнозелені сезонні ліси;
- б. напіввічнозелені (або напівлистопадні) ліси.

- в. листопадні тропічні ліси (вологі - мусонні, сухі - саванові)
- г. твердолисті ліси

373. Інформація щодо будь-яких просторових об'єктів у геоінформаційних системах має бути щонайменше трьох типів, серед яких НЕ має:

- а. ідентифікатор;
- б. числові значення;
- в. інформація щодо місцезнаходження;
- г. атрибути;

374. Пристрій для аналого-цифрового перетворення зображення з метою його автоматизованого введення у комп'ютерне середовище у растровому форматі з високим оптичним розрізненням шляхом сканування, це:

- а. курсор;
- б. дигітайзер;
- в. графічний планшет;
- г. сканер;

375. Для відновлення родючості земель, зайнятих кар'єрами, териконами, ярами, науковцями розроблена ціла система заходів, проведення яких називають:

- а. меліорацією;
- б. моніторингом;
- в. рекультивацією;
- г. моніторингом.

376. Цифрування, яке полягає у тому, що оператор обводить курсором дигітайзера контур, натискаючи при цьому у формотворних точках на необхідні клавіші :

- а. цифрування потоком;
- б. цифрування за точками;
- в. цифрування за "підкладкою";
- г. автоматизоване цифрування;

377. Цей спосіб цифрування є найбільш доцільним для карт середньої складності тощо й при вихідному матеріалі гарної якості, позаяк складні вихідні зображення можуть спричинити дуже часті запити до оператора :

- а. цифрування потоком;
- б. цифрування за точками;
- в. цифрування за "підкладкою";
- г. інтерактивне цифрування;

378. Першим типовим різновидом графічних помилок є :

- а. псевдовузли, непередбачені для створення;
- б. помилкові висячі вузли;
- в. відсутні й зайві мітки;
- г. рукавоподібні полігони;

379. Головним типом рослинності Українських Карпат є

- а. степова
- б. лісостепова
- в. лісова
- г. лукова

380. П'ятий типовий різновид векторних графічних помилок зумовлено проблемою створення, у яких не вистачає вузлів :

- а. псевдовузлів;
- б. помилкових висячих вузли;
- в. "дивних" полігонів;
- г. рукавоподібних полігонів;

381. Основним методом зображення стохастичних поверхонь на картах є :

- а. метод ізоліній;
- б. картографічний метод;
- в. крінінг;
- г. метод поверхні тренду;

382. Передбачена програмою форма-вид проведення навчання географії, яка базується на самостійній навчально-пізнавальній діяльності учнів і здійснюється ними за допомогою різноманітних засобів навчання з метою застосування географічних знань на практиці та формування географічних вмінь і навичок :

- а. практична робота з географії;
- б. контрольна робота;
- в. лабораторна робота з географії;
- г. самостійна робота;

383. Форма-підвид перманентного позакласного навчання, яка безпосередньо змістово поєднана з урочними заняттями, продовжує їх і впливає на якість цих занять :

- а. географічний факультатив;
- б. позакласне навчання;
- в. географічний гурток;
- г. шкільний краєзнавчий музей;

384. Суть інтерактивної форми-виду організації навчання полягає у спільному, толерантному до думки товаришів пошуку учнями, узгодженого шляхом конструктивного обговорення, рішення :

- а. "Спільний проект";
- б. "Пошук інформації";
- в. "Діалог";
- г. "Коло ідей";

385. Головними умовами проведення диспутів є все, КРИМ :

- а. організація спільного обговорення;
- б. наявність спірного географічного питання;
- в. публічність обговорення;
- г. невербальна форма спілкування;

386. До традиційних видів уроку географії НЕ належить:

- а. вступний урок;
- б. урок формування нових знань;
- в. комбінований урок;
- г. заключний урок;

387. Вимоги до уроку географії поділяються на:

- а. організаційні, дидактичні, психологічні, санітарно-гігієнічні й етичні;
- б. організаційні, дидактичні, етичні;

- в. організаційні, контрольні, психологічні, санітарно-гігієнічні, етичні;
 - г. організаційні, контрольні, психологічні;
388. До етичних вимог до уроку географії НЕ належить:
- а. демократичний стиль спілкування вчителя з учнями;
 - б. активна співпраця та взаємодопомога вчителя й школярів;
 - в. забезпечення температурного режиму приміщення;
 - г. педагогічна тактовність учителя у стосунках з учнями;
389. Вкажіть авторів глобальної прогностичної моделі "Стратегія виживання"
- а. Деніс і Донелла Медоузи
 - б. А. Сахаров і В. Курчатов
 - в. В. Леонтьєв і М. Месарович
 - г. М. Месарович і Е. Пестель
390. Вкажіть автора першої глобальної прогностичної моделі, що передбачала перенаселення Землі:
- а. Т. Мальтус
 - б. Е. Говард
 - в. Д. Медоуз
 - г. М. Месарович
391. Встановіть довжину кривої лінії, якщо при вимірюванні її на топографічній карті масштабу 1 : 50 000 було виконано циркулем 32 кроки, а довжина кроку становила 0,5 см:
- а. 160 м;
 - б. 800 м;
 - в. 1600 м;
 - г. 8 км.
392. Вкажіть, який з перелічених видів прогнозів не належить до економічного прогнозування:
- а. рекреаційні прогнози
 - б. науково-технічні прогнози
 - в. прогнози стану довкілля
 - г. соціальні прогнози
393. Як називається прогнозування природних явищ, а також процесів взаємодії суспільства і довкілля:
- а. географічне
 - б. економічне
 - в. біологічне
 - г. екологічне
394. Вкажіть назву прогностичної доповіді Національної розвідувальної ради США:
- а. "Світ у 2025 році"
 - б. "Зміни світу у XXI ст."
 - в. "Світ через 30 років"
 - г. "Глобальні зміни світу – 2025"
395. Назвіть дві країни, які згідно доповіді Національної розвідувальної ради США "Глобальні зміни світу – 2025" будуть світовими лідерами у середині XXI ст.:
- а. США і Японія
 - б. Індія і Китай

- в. Китай і Японія
 - г. США і Бразилія
396. Якій країні світу європейські та американські футурологи прогнозують розпад
- а. Китай
 - б. Австралія
 - в. Росія
 - г. Франція
397. Вкажіть брак яких ресурсів відчуватиме людство у майбутньому через зміни клімату?
- а. кліматичних
 - б. мінеральних
 - в. бальнеологічних
 - г. водних
398. Вкажіть один із негативних наслідків глобального потепління:
- а. пересихання водойм
 - б. аридизація клімату
 - в. поширення карет
 - г. міграції тварин
399. Регіональна економічна політика – це:
- а. сукупність напрямків, які розробляють органи державної влади для ефективного розвитку регіонів на основі раціонального використання їхнього ресурсного потенціалу
 - б. система поглядів на шляхи й методи економічного розвитку регіону
 - в. заходи, спрямовані на забезпечення економічного розвитку регіону
 - г. усі відповіді вірні
400. Цілі й завдання регіональної політики залежать від:
- а. глави обласної державної адміністрації
 - б. наявності природних і трудових ресурсів у регіоні
 - в. спеціалізації господарства регіону
 - г. рівня, специфіки розвитку регіону та місця в міжрегіональному і міжнародному поділі праці
401. НПП Верховинський та Черемоський охоплюють значну частину території у природно-географічній підобласті Карпат:
- а. Привододільні Горґан;
 - б. Бистрице-Селятинського низькогір'я;
 - в. Чивчинській;
 - г. Рахівських гір
402. У межах природно-географічної області розміщені Долина нарцисів Карпатського біосферного заповідника, НПП “Зачарований край”:
- а. Закарпатського низькогір'я;
 - б. Зовнішньофлішевій;
 - в. Вододільно-Верховинській;
 - г. Мармароського кристалічного масиву
403. У межах якого НПП розміщено заповідне болото Глуханя поблизу с. Негровець?
- а. Синевир;
 - б. “Зачарований край”;

- в. Верховинський;
 - г. Черемоський
404. Який НПП охоплює частини території Запрутських Горґан та Покутських Карпат?
- а. Верховинський;
 - б. "Зачарований край";
 - в. Гуцульщина;
 - г. Черемоський
405. У межах якого НПП найвищою є вершина Грегит (1471 м)?
- а. "Гуцульщина";
 - б. "Зачарований край";
 - в. Верховинській;
 - г. Черемоський
406. У межах якого природо-заповідного об'єкта охороняється передусім реліктова сосна кедрова європейська?
- а. НПП Синевир;
 - б. заповідника "Горґани";
 - в. Верховинського НПП;
 - г. Черемоського НПП
407. У межах якого природо-заповідного об'єкта знаходиться Молочнобратьський карстовий масив, хребет Чорний Діл?
- а. НПП "Синевир";
 - б. заповідника "Горґани";
 - в. Верховинського НПП;
 - г. Черемоського НПП
408. У межах якого природо-заповідного об'єкта знаходяться найглибша карстова печера, карстовий міст?
- а. НПП "Синевир";
 - б. Карпатського біосферного заповідника";
 - в. Верховинського НПП;
 - г. Карпатського НПП
409. У межах якого природо-заповідного об'єкта знаходяться найбільші ділянки букових та буково-ялицевих пралісів?
- а. НПП Синевир;
 - б. Карпатського біосферного заповідника";
 - в. Верховинського НПП;
 - г. Ужанського НПП
410. На південному макросхилі Кримських гір до висоти 400-450 м н. р. м. розміщений
- а. ліс з дуба пухнастого
 - б. пояс шибляка.
 - в. пояс хвойних лісів
 - г. пояс дуба черешчатого
411. Пояс шибляка у Кримських горах розміщений до висоти
- а. 350-700 м н. р. м.
 - б. 1300 м н. р. м.

в. 400-450 м н. р. м.

г. 200-250 м н. р. м.

412. Що розуміємо під поняттям "ядер конденсації" в метеорології:

- а. Це природні аерозолі, які стають центрами притягання та утворення крапель хмар і туманів
- б. Це молекули води, які акумулюють навколо себе ядра конденсації більших розмірів
- в. Це те ж саме, що ядра Айткена
- г. Це продукти конденсації кристалів льоду

413. У якій природно-географічній області Карпат знаходиться велика частина Карпатського біосферного заповідника (два масиви, включаючи Кузійський)?

- а. Привододільні Ґорґан;
- б. Мармароського кристалічного масиву;
- в. Скибових Ґорґан;
- г. Свидовецько-Чорногірській

414. У якій природно-географічній області Карпат знаходиться велика частина Карпатського біосферного заповідника (три масиви, включаючи Угольсько-Широколужанський та Свидовецький), Карпатський національний природний парк?

- а. Передкарпатській височинній;
- б. Зовнішньофлішевій;
- в. Вододільно-Верховинській;
- г. Полонинсько-Чорногірській

415. Єдиний в Україні музей екології гір та історії природокористування в Українських Карпатах розміщений в природно-географічній області Карпат:

- а. Закарпатського низькогір'я;
- б. Зовнішньофлішевій;
- в. Вододільно-Верховинській;
- г. Мармароського кристалічного масиву

416. Як поділяють болота за характером водного і мінерального живлення, формою поверхні та складом рослинності?

- а. Низинні, перехідні, верхові
- б. Плоскі, ввігнуті
- в. Плавноввігнуті, прямолінійні
- г. Опуклі, східчасті

417. У межах якої височини виділяються окремі масиви — Мізоцький кряж, Пелчанські висоти

- а. Волинської
- б. Придніпровської
- в. Подільської
- г. Донецької

418. Криптозой, або докембрій, об'єднує дві ери

- а. Архейську і протерозойську
- б. Архейську та кайнозойську
- в. Палеозойську та архейську
- г. Палеозойську і мезозойську

419. Який тип озер за походженням утворюється як результат дії вітру в міждюнных пониженнях або котловинах видування?
- а. Еолові
 - б. Органогенні
 - в. Просадочні
 - г. Вулканічні
420. Серед перелічених виберіть відповідь, що характеризує повздовжні профілі ріки:
- а. Плавноввігнутий, прямолінійний, опуклий, східчастий
 - б. Межень, паводок, повінь
 - в. Змочений периметр, гідравлічний радіус
 - г. Загальний і місцевий базис ерозії
421. До вулканічного типу озер Карпат належить:
- а. Липовецьке;
 - б. Солоне;
 - в. Апшинецьке
 - г. Ворожеска
422. Хімічні елементи за їхньою участю в будові та функціонуванні живої речовини поділяють на декілька груп. Елементи, які вступають у численні реакції і процеси, утворюючи живу речовину, називають
- а. Благородні або інертні гази
 - б. Благородні метали
 - в. Органогенні або циклічні елементи
 - г. Інертні гази
423. Максимальна висота біосфери не перевищує над поверхнею Землі
- а. 22-24 км
 - б. 10-12 км
 - в. 32-36 км.
 - г. 40-48 км
424. Всю товщу повітряної маси від поверхні океану і суходолу до найбільшої концентрації озону М. Реймерс назвав
- а. Екзосферою
 - б. Аеробіосферою
 - в. Ноосферою
 - г. Аквабіосфера
425. Який тип повітряних мас утворюється в смузі зниженого тиску над вологими лісами і океанами, має високі температури і велику вологість:
- а. тропічний
 - б. екваторіальний
 - в. континентальне повітря помірних широт
 - г. арктичний
426. Припливи спостерігаються
- а. на лінії Земля-Місяць
 - б. на лінії, перпендикулярній до лінії Земля-Місяць

- в. тільки в найближчому до Місяця пункті
- г. тільки в найдальшому від Місяця пункті

427. Найбільшим витокom Тиси є:

- а. Латориця;
- б. Біла Тиса;
- в. Чорна Тиса;
- г. Боржава

428. Найбільшим за площею серед озер Українських Карпат є:

- а. Гірське око;
- б. Синевир;
- в. Бребенескул
- г. Марічейка

429. До завального типу озер не належить:

- а. Гірське око;
- б. Мертве у Бескидах;
- в. Лебедине
- г. Синевир

430. Найвисокогірнішим серед озер Українських Карпат є:

- а. Ворочівське;
- б. Несамовите;
- в. Бребенескул
- г. Марічейка

431. Серед озер льодовикового походження до підтипу карових не належить:

- а. Герашаска;
- б. Несамовите;
- в. Бребенескул
- г. Марічейка

432. Лінії, по всій довжині яких глибини морі залишаються незмінними, називають:

- а. ізогіпсами
- б. ізобарами
- в. ізогістами
- г. ізобатами

433. Який тип течії розвивається в озерах під дією припливу річкових вод в озеро і відпливу озерних вод у річку?

- а. Стокові
- б. Вітрові
- в. Компенсаційні
- г. Карові

434. Географічні об'єкти досить великої площі, розміри якої виражаються масштабі карти, зображають умовними знаками:

- а. лінійними
- б. позамасштабними
- в. контурними або масштабними
- г. геодезичними

435. Найбільшою правою притокою Дністра є:

- а. Свіча;
- б. Стрий;
- в. Бистриця;
- г. Лімниця

436. Водоспади Українських Карпат Манявський, Бухтівецький, Черникський належить до система річки:

- а. Лімниці;
- б. Свічі;
- в. Лукви;
- г. Бистриці

437. Другу за величиною після Дністра систему північно-східного макросхилу Українських Карпат становить система річки:

- а. Латориці;
- б. Прута;
- в. Сірету;
- г. Бистриці

438. Річка Сян, яка має загальну довжину 447 км, бере початок поблизу перевалу:

- а. Торунського;
- б. Латірського;
- в. Верецького;
- г. Ужоцького

439. Річки північно-східного макросхилу Українських Карпат не належать до систем:

- а. Вісли;
- б. Дністра;
- в. Західного Бугу;
- г. Дунаю

440. Річки південно-західного макросхилу Українських Карпат теж несуть свої води в Дунай через систему його найбільшої притоки:

- а. Тиси;
- б. Прута;
- в. Сірету;
- г. Бистриці

441. З віддаленням від екватора у проекції Меркатора відстань між паралелями:

- а. дещо зменшується
- б. зростає
- в. залишається незмінною
- г. сильно зменшується.

442. У замкнених котловинах часто застоюється важке холодне повітря і температура може бути на 10° нижча, ніж у навколишніх горах і вищих шарах. Це явище називається:

- а. інверсію температур;
- б. амплітудою температур;
- в. парадоксом температур;
- г. градієнтом температур

443. Термокарстові процеси

- а. проявляються там, де рихлі відклади чергуються з жилами чи лінзами льоду, який поступово розтає, територія просідає, утворюючи термокарстові озера, западини і великі за площею котловини-аласи.
- б. характерні для областей переважної акумуляції і утворюються завдяки втручання підземних вод між мерзлим шаром та діяльним. Їх висота досягає кількох десятків метрів, а діаметр – від десятків до сотень метрів.
- в. форми льоду, утворені проривом ґрунтових чи річкових вод на денну поверхню та їх замерзанням. Часто утворюються на гірських річках.
- г. правильної відповіді немає

444. Бугри пучіння (гідролакколіти чи булгунняхи) -

- а. проявляються там, де рихлі відклади чергуються з жилами чи лінзами льоду, який поступово розтає, територія просідає, утворюючи термокарстові озера, западини і великі за площею котловини-аласи.
- б. характерні для областей переважної акумуляції і утворюються завдяки втручання підземних вод між мерзлим шаром та діяльним. Їх висота досягає кількох десятків метрів, а діаметр – від десятків до сотень метрів.
- в. форми льоду, утворені проривом ґрунтових чи річкових вод на денну поверхню та їх замерзанням. Часто утворюються на гірських річках.
- г. правильної відповіді немає

445. Термоабразія –

- а. термічний вплив морської води на береги з вічномерзлих порід, при цьому утворюється ніша витавання і термоабразійний кліф
- б. це негативні лінійні форми, утворені як механічним, хімічним, так і термічним впливом поверхневих водних потоків на поверхню вічномерзлих порід
- в. форми льоду, утворені проривом ґрунтових чи річкових вод на денну поверхню та їх замерзанням. Часто утворюються на гірських річках.
- г. правильної відповіді немає

446. Термоерозійні форми –

- а. термічний вплив морської води на береги з вічномерзлих порід, при цьому утворюється ніша витавання і термоабразійний кліф
- б. це негативні лінійні форми, утворені як механічним, хімічним, так і термічним впливом поверхневих водних потоків на поверхню вічномерзлих порід
- в. форми льоду, утворені проривом ґрунтових чи річкових вод на денну поверхню та їх замерзанням. Часто утворюються на гірських річках.
- г. правильної відповіді немає

447. Природний територіальний комплекс:

- а. закономірне поєднання гірських порід, повітря, води, рослинного і тваринного світу, що перебувають у складній взаємодії;
- б. фрагмент окремої геосфери;
- в. речовини чи тіла, які утворюють одну з оболонок Землі;
- г. закономірне поєднання гірських порід, повітря, води, рослинного і тваринного світу, що не утворюють єдину систему

448. Фація:

- а. найдрібніший і найпростіший природний територіальний комплекс;
- б. конкретна територія, однорідна за своїм походженням, єдиним геологічним фундаментом

- та однотипним рельєфом, подібним кліматом, а також певним набором дрібніших ПТК;
- в. має свої індивідуальні особливості і є неповторною;
- г. їх групи не об'єднуються в урочища.

449. Ландшафт:

- а. найдрібніший і найпростіший природний територіальний комплекс;
- б. конкретна територія, однорідна за своїм походженням, єдиним геологічним фундаментом та однотипним рельєфом, подібним кліматом, а також певним набором дрібніших ПТК;
- в. не має своїх індивідуальних особливостей і не є неповторним;
- г. його групи об'єднуються в урочища.

450. Поширені дерново-підзолисті, сірі лісові, торфово-болотяні ґрунти у

- а. степовій зоні;
- б. лісостеповій зоні;
- в. зоні мішаних лісів;
- г. зоні широколистяних і мішаних лісів.

451. Найпоширенішими з ґрунтів є чорноземи типові, чорноземи опідзолені у:

- а. степовій зоні;
- б. лісостеповій зоні;
- в. зоні мішаних лісів;
- г. зоні широколистяних і мішаних лісів.

452. У цілому річки басейну Тиси, праві притоки Дністра, витоки Прута і Сірету відносять до річок за типом живлення

- а. змішаного з переважанням підземного
- б. змішаного з переважанням дощового
- в. змішаного з переважанням снігового
- г. виключно дощового

453. Якщо центр проектування (К) з поверхні кулі (глобуса) на дотичну площину Р розташований у протилежній точці кулі, то таку азимутальну проекцію називають:

- а. центральною
- б. стереографічною
- в. ортографічною
- г. неперспективною.

454. У теплий період року Українських Карпати захоплює відріг:

- а. Азорського максимуму;
- б. Азіатського антициклону;
- в. Арктичного антициклону;
- г. Афганського мінімуму

455. У геологічному відношенні це склепінчато-брилова герцинська за віком споруда, яка утворена дуже давніми метаморфічними породами докембрію і палеозою, що перекриті осадовими відкладами мезозою та палеогену

- а. Вигорлат-Гутинське низькогір'я
- б. Бистрице-Селятинське низькогір'я
- в. Гринявсько-Яловичорські Карпати
- г. Мармароський кристалічний масив

456. У якій азимутальній прямій проекції величини спотворень довжин ліній за напрямом паралелей не спотворюються з віддаленням від ТНС?

- а. центральній
- б. стереографічній
- в. ортографічній
- г. неперспективній Постеля.

457. У якій азимутальній прямій проекції величини спотворень довжин ліній за напрямом меридіанів не спотворюються з віддаленням від ТНС?

- а. неперспективній Ламберта
- б. стереографічній
- в. ортографічній
- г. неперспективній Постеля.

458. Яка азимутальна пряма проекція за характером спотворень належить до рівновеликих?

- а. неперспективна Ламберта
- б. стереографічна
- в. ортографічна
- г. неперспективна Постеля.

459. Шибляк - це

- а. важкопрохідні зарості, утворені дубом пухнастим і грабняком, що має чагарниковоподібну форму
- б. рослинність на високогірних схилах Горган, Черногори, Чивчин
- в. найсухіші схили і вершини гряд з чорноземними і дерново-карбонатними ґрунтами
- г. дерево-довгожитель, тривалість його життя може досягати до 500 років

460. Визначте координати точки Р, яка є протилежною до точки А, про яку відомо, що вона за широтою віддалена від південного полюса на 38° , а від меридіана 180° на 96° у східному напрямку

- а. 38° пн. ш.; 84° сх. д.
- б. 52° пн. ш.; 84° сх. д.
- в. 38° пд. ш.; 96° зх. д.
- г. 62° пн. ш.; 96° сх. д.

461. Визначте числовий масштаб глобуса, на якому довжина відрізка екватора від точки 60° зх. д. до 120° сх. д. становить 20 см

- а. 1:1000 000
- б. 1:2000 000
- в. 1:20 000 000
- г. 1:100000000

462. Місцевий час на меридіані 154° сх. д. 18 год. 40 хв. Який місцевий час на цей момент на меридіані 16° зх. д.?

- а. 5 год 04 хв.
- б. 5 год 00 хв.
- в. 6 год 08 хв.
- г. 7 год 08 хв.

463. Опівдні за місцевим часом кут падіння сонячних променів у місті Житомирі ($50,25^\circ$ пн. ш.) становив 40° . На якій широті у цей день сонце перебувало у зеніті?

- а. 0,25° пн. ш.
- б. 10,25° пд. ш.
- в. 10,25° пн. ш.
- г. 38,25° пн. ш.

464. Найвищий масив Українських Карпат:

- а. Свидовець;
- б. Чорногора;
- в. Боржава;
- г. Чивчинські гори

465. За сучасними уявленнями, найближчою фігурою до істинної форми Землі вважають:

- а. сфероїд;
- б. еліпсоїд обертання;
- в. геоїд;
- г. еліпс

466. Гора Близниця Велика – найвища вершина масиву Українських Карпат:

- а. Свидовець;
- б. Чорногора;
- в. Скибові Горґани;
- г. Чивчинські гори

467. У верхній частині мантії є шар, в якому гірські породи знаходяться у пластичному розрідженому стані. Його називають:

- а. астеносферою;
- б. зовнішнім ядром;
- в. надастеносферним шаром;
- г. земною корою.

468. Надастеносферний шар мантії разом із земною корою утворює оболонку Землі, яку називають:

- а. астеносферою;
- б. зовнішнім ядром;
- в. літосферою;
- г. земною корою.

469. Створюють магнітне поле Землі електричні струми, які через обертання планети виникають у:

- а. астеносфері;
- б. зовнішньому ядрі;
- в. літосфері;
- г. земній корі.

470. Морфоструктурно являють собою горст-антиклінальні хребти, які відповідають Внутрішній антиклінальній тектонічній зоні Флішевих Карпат. Складені вони потужною товщею декількох покривів крейдового і палеогенового флішу з переважанням щільних пісковиків:

- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
- б. Полонинсько-Чорногірські Карпати;
- в. Українські Східні Бескиди;
- г. Вулканічно-Верхньотисенські Карпати

471. Загальною особливістю рельєфу є переважання відносно невисоких хребтів (800–1200 м над рівнем моря), поширення скель-останців, які здебільшого утворені масивними ямненськими пісковиками (скелі Бубнища, Ямельниці, Тишівниці, Кам'янки, гори Ключ):

- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
- б. Сянсько-Ріцька верховина;
- в. Українські Східні Beskidi;
- г. Скибові Ґорґани

472. Осадкові гірські породи, що утворилися при руйнуванні інших гірських порід, називаються:

- а. хімічними;
- б. органічними;
- в. уламковими;
- г. інтрузивними.

473. Осадкові гірські породи, що утворилися в результаті відкладання розчинених речовин на дні океанів, морів, озер, називаються :

- а. уламковими;
- б. хімічними;
- в. органічними;
- г. інтрузивними.

474. Який шар відсутній у континентальній земній корі:

- а. осадовий;
- б. магматичний;
- в. гранітно-метаморфічний;
- г. базальтовий.

475. Який шар відсутній у океанічній земній корі:

- а. осадовий;
- б. базальтовий;
- в. гранітно-метаморфічний;
- г. основний і ультра основний.

476. Магма може проникати по тріщинах у земну кору і на глибині повільно застигати. У цьому випадку утворюються такі дуже тверді гірські породи, як:

- а. гіпс, вапняк;
- б. граніт, габро;
- в. мармур, графіт;
- г. базальт, вулканічний туф.

477. При виливанні магми на земну поверхню і швидкому остиганні її формуються такі гірські породи, як:

- а. гіпс, вапняк;
- б. граніт, габро;
- в. мармур, графіт;
- г. базальт, вулканічний туф.

478. Висоти вершин зазвичай сягають 800–1200 м, досить поширені скельні останці (Протяті камені, Писаний Камінь, скелі Кінашки, скелі Сокільського, Терношори):

- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
- б. Сянсько-Ріцька верховина;

- в. Українські Східні Besкиди;
- г. Скибові Горгани

479. Руйнування гірських порід під дією води і повітря (кисню та вуглекислого газу), яке призводить до зміни їхнього складу, називають вивітряннями:

- а. фізичним;
- б. хімічним;
- в. органічним;
- г. температурним.

480. Осадкові гірські породи, що утворилися в результаті випадання в осад розчинених речовин на дні океанів, морів, озер, називаються:

- а. уламковими;
- б. хімічними;
- в. органогенними;
- г. інтрузивними.

481. Повітряні маси, для яких улітку характерна досить висока температура, спостерігається висхідний рух повітря, опади; узимку – низькі температури і різну вологість:

- а. екваторіальні;
- б. тропічні;
- в. помірні;
- г. арктичні.

482. Найвищою точкою усієї гірської області Вододільно-Веховинських Карпат є гора:

- а. Гропа;
- б. Стримба;
- в. Негровець;
- г. Братківська

483. У місцях розсування двох літосферних плит утворюються:

- а. серединні океанічні хребти і розширюється дно океану;
- б. земна кора материкового типу;
- в. глибоководні жолоби і острови;
- г. складки верхніх шарів обох плит – гірські хребти.

484. Продукти вивітряння, які є наслідками життєдіяльності організмів (вапняк-черепашник, крейда, кам'яне вугілля, нафта й ін.), називаються:

- а. уламковими породами;
- б. породами хімічного походження;
- в. породами метаморфічного походження;
- г. породами органічного походження.

485. Фізико-географічна країна:

- а. формується тільки в межах рівнинних територій;
- б. формується при певному співвідношенні тепла і вологи;
- в. характеризується спільністю та своєрідністю ґрунтово-рослинного покриву і тваринного світу;
- г. характеризується спільністю геолого-геоморфологічних умов території.

486. Флористико-фауністичний напрям біогеографічних досліджень

- а. Визначає місцеположення окремих видів рослин і тварин та інших таксономічних категорій в просторі і часі, пізнаючи флору й фауну природних, природно-історичних та адміністративних регіонів.
- б. Вивчає флору і фауну планети та її частин, зіставляє дані про ареали, рясність, автохтонність певних видів (родів та інших таксономічних категорій) організмів, що дає змогу виділяти флористичні, фауністичні й біотичні (біогеографічні) оригінальні регіони різних масштабних рівнів – від царства до району.
- в. Вивчає взаємовідношення між живими організмами та їхнім природним (і природно-антропогенним) довкіллям
- г. Займається вивченням причин, обсягів, наслідків впливу на живі організми та їхні угруповання абіотичних та біотичних, зокрема антропічного чинників.

487. Основною характерною ознакою середньовисотних вершин є наявність суцільних кам'яних розсипів пісковиків, здебільшого світлосірого кольору, які виходять на поверхню у привершинній частині хребтів і масивів, але інколи спускаються у вигляді язиків до долин гірських потоків у геоморфологічній підобласті:

- а. Покутсько-Буковинські Карпати;
- б. Рахівських гір;
- в. Українські Східні Бескиди;
- г. Скибові Горгани

488. Продукти вивітрювання гірських порід, що залягають на місці свого утворення, називають:

- а. алювієм;
- б. елювієм;
- в. колювієм;
- г. делювієм.

489. Руйнування гірських порід поверхневими текучими водами називається: [МС]

- а. абразія;
- б. ерозія;
- в. денудація;
- г. фільтрація.

490. Виникнення короткочасних грязекам'яних потоків називають:

- а. конусом виносу;
- б. селем;
- в. делювієм;
- г. колювієм.

491. Рівень, нижче якого річка не може врізатися, тобто поглибити своє русло, називають:

- а. руслом;
- б. глибинна ерозія;
- в. бокова ерозія;
- г. базисом ерозії.

492. Область у надрах Землі, де виникає розрив і зміщення пластів, що спричиняють землетрус, називається

- а. гіпоцентром
- б. епіцентром
- в. кратером
- г. жерлом

493. Сукупність геологічних явищ, пов'язаних з частковим розчиненням і розмиванням водою гірських порід та утворення в них порожнин різного розміру, називають:

- а. печерою;
- б. карстом;
- в. понорою;
- г. карром.

494. Води першого від поверхні постійного водоносного горизонту, який залягає на суцільному водотривкому шарі, називаються:

- а. конденсаційні;
- б. магматогенні;
- в. ґрунтові;
- г. седиментогенні.

495. Специфічною особливістю екологічної ситуації у Чорному морі є:

- а. зменшення солоності вод;
- б. підняття отруйного сірководневого середовища;
- в. збільшення солоності вод;
- г. скидання недостатньо очищених вод.

496. Льодовики Паміру та Гімалаїв відносяться до

- а. гірських;
- б. покривних;
- в. верхових;
- г. низинних.

497. До яких типів льодовиків відносяться льодовики Антарктиди?

- а. гірських;
- б. покривних;
- в. проміжних;
- г. перехідних.

498. Процеси підсування однієї плити під край другої призводять до формування в океанах

- а. серединних океанічних хребтів і розширення дна океану
- б. земної кори океанічного типу
- в. глибоководних жолобів і острівних дуг
- г. гірських хребтів

499. Руйнування берегів морськими водами, називається:

- а. акреція;
- б. коразія;
- в. абразія;
- г. абляція.

500. Наступ моря на суходіл, називається:

- а. трансгресія;
- б. регресія;
- в. насув;
- г. абразія.